

Semesterplan for 8. semester 2022

Kandidatuddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
VAP 2: C-PPP – UK / BUP / VP.....	3
DEN FÆLLES FORELÆSNINGSRÆKKE (FOR ALLE STUDERENDE PÅ C-PPP).....	8
SEMINARRÆKKE UK.....	13
SEMINARRÆKKE PÅ BUP.....	17
SEMINARRÆKKEN PÅ VOKSENPSYKIATRI (VP)	25
ARBEJDS-, KONSULTATIONS OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI (AKO): MODERNE ARBEJDSMILJØPSYKOLOGI (MAP) + CCCC	30
MAP.....	30
CCCC C4U CLINIC COUNSELING CONSULTATION COACHING	43
NEURO	59
KUR: BSPK + KHARE MED CHAP.....	65
BØRNESPROGKLINIKKEN.....	68
KHARE.....	76
CPEP: CP + EP	87
FÆLLESAKTIVITETER.....	91
CULTURAL PSYCHOLOGY – SEMINARER OG WORKSHOPS, SOM I UDGANGSPUNKTET ER RETTET IMOD STUDERENDE PÅ CP.....	98
EDUCATIONAL PRACTICE – SEMINARER OG WORKSHOPS, SOM I UDGANGSPUNKTET ER FORBEHOLDT STUDERENDE PÅ EP	103

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning: [Studieordning for kandidatuddannelsen i Psykologi, 2021 \(aau.dk\)](#)
se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets temaramme

Semesterets organisering og forløb

Beskrivelse af praktikrapporten findes her:

<https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/praktikrapporten/>

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Sekretariatsdækning

Skemalægger Birgitte Skovsgaard bsk@hum.aau.dk

Eksamen Annette Christensen annette@hum.aau.dk

Rekvisitionsbudget Lis Kragh lis@hum.aau.dk

Evaluering Birgitte Skovsgaard bsk@hum.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær Andrea Dosenrode ad@hum.aau.dk

VAP 2: C-PPP – UK / BUP / VP

Klinisk Psykologi, Psykoterapi og Psykiatri
Clinical Psychology, Psychotherapy and Psychiatry (C-PPP)

ECTS: 15

STADS-kode: HEA880009P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Kristine Kahr Nilsson, (KKN), kkn@hum.aau.dk

Undervisere

Christina Mohr Jensen, (CMJ), christina@hum.aau.dk

Ole Roxo Karkov Østergård, (ORKØ), karkov@hum.aau.dk

Gry Kjærdsdam Telléus, (GKT), gdk@hum.aau.dk

Kristine Kahr Nilsson, (KKN), kkn@hum.aau.dk

Mette Thuesen, (MT), thuesen@hum.aau.dk

Type og sprog

Kursusmodul

Undervisningen foregår på dansk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modul opnå viden om:

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området

- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til at

- tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet indeholder en introduktion til forskellige begreber, metoder og modeller inden for den kliniske psykologi. Modulet bygger videre på den viden og de kompetencer, der er opnået på VAP-I. På VAP-II vil fokus i højere grad være på den anvendte kliniske psykologi. De studerende vil blandt andet introduceres til teorier og metoder, der kan anvendes til at forstå og evaluere forskellige typer af interventioner.

Program-specifikke læringsmål

Den studerende skal efter modulet kunne

- beskrive og evaluere specifikke assessmentmetoder og/eller behandlingsinterventioner med relevans for det specifikke praktikspor
- at selvstændig kunne eksemplificere forskellige kliniske problemstillinger med relevans for den kliniske psykologs arbejdsområder

Omfang og forventet arbejdsindsats:

Aktivitet	Timer
3 forelæsninger à 4 timer	12
Evalueringer	4
5 seminargange à 4 timer	20
Læsning og forberedelse	230
Eksamen	4

Antal forelæsninger: 3 gange af 4 x 45 min

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar timer: 5 gange af 4 x 45 min

Antal seminarhold: 3

Deltagere

Studerende på det kliniske professionsprogram (C-PPP). Forelæsninger er fælles for alle studerende på programmet, hvorimod seminartimerne er linje-specifikke og dermed specifikke for det enkelte underprogram

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at den studerende har gennemført og bestået VAP-I.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
Fælles forelæsningsrække (på tværs af UK, BUP, og VP)			
1. Forelæsning	4 x 45 min	Evidensbaseret praksis	Christina Mohr Jensen
2. Forelæsning	4 x 45 min	Rammer, overføring, modoverføring og novice-terapeut	Mette Thuesen
3. Forelæsning	4 x 45 min	Assessment af kognitive funktioner og symptomsværhedsgrad	Gry Kjærdsdam Telléus
Programspecifikke seminarrækker:			
Seminarrække for Universitetsklinikken (UK)			
1. Seminar	4x 45 min	Praktisk information om praktik og klientforløb i UK og præsentation af grundmodel	Ole Karkov Roxo Østergård
2. Seminar	4 x 45 min	Psykodynamisk case-formulering	Ole Karkov Roxo Østergård
3. Seminar	4 x 45 min	Brief Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)	Ole Karkov Roxo Østergård
4. Seminar	4 x 45 min	Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP)	Ole Karkov Roxo Østergård
5. Seminar	4 x 45 min	Kontrakt, alliance og alliancebrud	Mette Thuesen
Seminarrække for Børne-og Unge Psykiatri (BUP)			
1. Seminar	4 x 45 min	Introduktion og Vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning	Christina Mohr Jensen
2. Seminar	4 x 45 min	Vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning (forsat) og introduktion til meta-analyse	Christina Mohr Jensen
3. Seminar	4 x 45 min	Psykometri i klinisk praksis - vurdering af redskabers egnethed ift. praksis	Christina Mohr Jensen
4. Seminar	4 x 45 min	Kognitiv adfærdsterapi ift. Udvalgte børne- og ungdomspsykiatriske problemstillinger – depression, angst og OCD	Christina Mohr Jensen
5. Seminar	4 x 45 min	Kognitiv adfærdsterapi ift. Udvalgte børne- og ungdomspsykiatriske problemstillinger – ASF, ADHD & Tourette	Christina Mohr Jensen
Seminarrække for voksenpsykiatri (AP-PRE)			
1. Seminar	4 x 45 min	Diagnostiske overvejelser	Gry Kjærdsdam Telléus

2. Seminar	4 x 45 min	Behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser og stress-relaterede lidelser	Gry Kjærdsdam Telléus
3. Seminar	4 x 45 min	Behandling af svære affektive lidelser og skizofreni	Kristine Kahr Nilsson
4. Seminar	4 x 45 min	Behandling af personlighedsforstyrrelser	Kristine Kahr Nilsson
5. Seminar	4 x 45 min	Assessment og behandling af selvmordstanker- og adfærd	Kristine Kahr Nilsson

Den fælles forelæsningsrække (for alle studerende på C-PPP)

Alle studerende på det kliniske program (C-PPP) skal følge de tre forelæsninger af 4 timers varighed. Disse forelæsninger beskæftiger sig med emner og metoder, som er relevante på tværs af forskellige områder inden for den kliniske psykologi.

1. forelæsning: Evidensbaseret praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Der er i samfundet et tiltagende fokus på, at vores praksis skal være evidensbaseret. Forelæsningen vil bl.a. omhandle, hvad det betyder ift. måden man vælger og fravælger redskaber og metoder i praksis, ligesom forelæsningen vil belyse, hvordan forskellige forskningsmetoder anvendes til at underbygge en given psykologfaglig metodes virkning og eventuelle bivirkninger. Forelæsningen har fokus på evidensbegrebet ift. både behandling og udredning indenfor det psykiatriske område.

Forelæsningens pensum (I alt 165 sider):

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> pp. 1-30 (30 sider).
- American Psychological Association (2021) *APA Guidelines on Evidence-Based Psychological Practice in Health Care*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-health-care.pdf> pp. 1-27 (27 sider)
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_inde_xesarchive_elephant_on_the_cou87107618 (8 sider)
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens* 3. udgave, Munksgaard, København. Kap. 6,7,8, 9 (82 sider)
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 (18 sider)

2. forelæsning: rammer, overføring, modoverføring og novice-psykolog

4 timer v/ Mette Thuesen

Mange patienter bringer uhensigtsmæssige måder at relatere sig ind i kontakten med psykologen. Dette påvirker psykologen, samtidig med at psykologen selv har sin egen historie og sine forestillinger om sin opgave med sig. Denne forelæsning handler om hvordan psykologen - ny eller erfaren - forholder sig til egne reaktioner og følelser i mødet med patienten.

Forelæsningens pensum (I alt 166 sider):

- Ogden, T. H. (1979). On Projective Identification. *International Journal of Psychoanalysis*, 60, 357-373. (14 s.)
- Nielsen, J. (2017). Godt begyndt - en minimalistisk supervisionsmodel for novice-terapeuter. *Psyke & Logos*, 38, 2. 11-30. (20 s.)
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) (27 s.)
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. (11 s.)
- Symington, N. (1996). *The Making of a Psychotherapist*. London. Karnac Classics. (s.xiii-34) (40 s.)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43:2, pp.105– 119. (17 s.)
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. (23 s.)
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lanken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). (14 s)

3. forelæsning: assessment af kognitiv funktion og symptomers sværhedsgrad

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne undervisning bygger videre på undervisningen om udredning på 7. semester og omhandler assessmentmetoder, som anvendes til at supplere og understøtte det kliniske interview. Der vil blandt andet præsenteres forskellige testmetoder, der kan anvendes til at vurdere kognitiv funktion samt generelt funktionsniveau. Derudover vil seminargangen også introducere forskellige symptom mål, som kan anvendes til at måle sværhedsgraden af en psykisk lidelse ved udredning og løbende til monitorering af behandlingsudbytte.

Forelæsningspensum (I alt 142 sider):

- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. (7 sider)
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød (36 sider)
- Bliksted, V., Jepsen, J. R. M. & Fagerlund, B. (2016). *Kognitiv udredning*. Den Danske Skizofrenidatabase. (26 sider)
- Bliksted, V., Fagerlund, B., Weed, E., Frith, C., & Videbech, P. (2014). Social cognition and neurocognitive deficits in first-episode schizophrenia. *Schizophrenia Research*, 153(1-3), 9-17. (8 sider)

- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989) The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154: 807-812. (7 sider)
- Tchanturia, K., Sthal, D., Southgate, L., & Treasure, J. (2007). Systematic review and meta-analysis of set-shifting ability in eating disorders. *Psychological Medicine*, 37, 1075–1084. (10 sider)
- Roberts, M. E., Barthel, F. M. S., Lopez, C., Tchanturia, K., & Treasure, J. L. (2011). Development and validation of the Detail and Flexibility Questionnaire (DFlex) in eating disorders. *Eating Behaviors*, 12(3), 168-174. (6 sider)
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. (8 sider)
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. (11 sider)
- Kay, S. R., Fiszbein, A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, (16 sider)

Samlet pensumliste for den fælles forelæsningsrække (alle programmer)

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> pp. 1-30 (30 sider).
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_inde_xesarchive_elephant_on_the_cou87107618 (8 sider)
- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. (7 sider)
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød (36 sider)
- Bliksted, V., Jepsen, J. R. M. & Fagerlund, B. (2016). *Kognitiv udredning*. Den Danske Skizofrenidatabase. (26 sider)
- Bliksted, V., Fagerlund, B., Weed, E., Frith, C., & Videbech, P. (2014). Social cognition and neurocognitive deficits in first-episode schizophrenia. *Schizophrenia Research*, 153(1-3), 9-17. (8 sider)

- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812. (5 sider)
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 6,7,8, 9 (82 sider)
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. (8 sider)
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. (11 sider)
- Kay, S. R., Fiszbein, A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, (16 sider)
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 (18 sider)
- Nielsen, J. (2017). Godt begyndt - en minimalistisk supervisionsmodel for noviceterapeuter. *Psyke & Logos*, 38, 2. 11-30. (20 sider)
- Ogden, T. H. (1979). On Projective Identification. *International Journal of Psychoanalysis*, 60, 357-373. (14 sider)
- Roberts, M. E., Barthel, F. M. S., Lopez, C., Tchanturia, K., & Treasure, J. L. (2011). Development and validation of the Detail and Flexibility Questionnaire (DFlex) in eating disorders. *Eating Behaviors*, 12(3), 168-174. (6 sider)
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) (27 sider)
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. (11 sider)
- Symington, N. (1996). *The Making of a Psychotherapist*. London. Karnac Classics. (s.xiii-34) (40 sider)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43:2, pp.105– 119. (17 s.)
- Tchanturia, K., Sthal, D., Southgate, L., & Treasure, J. (2007). Systematic review and meta-analysis of set-shifting ability in eating disorders. *Psychological Medicine*, 37, 1075–1084. (10 sider)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43:2, pp.105– 119. (17 sider)
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. (23 sider)
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lanken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*.

Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173).
(14 sider)

I alt: 484 sider

Programspecifikke seminarrækker:

På 8. semester skal de studerende på C-PPP, udover den fælles forelæsningsrække, også deltage i en seminarrække, som er programspecifik, og derfor er forskellig på tværs af de tre programmer. Seminarundervisningen på de tre programmer er beskrevet nedenfor.

Seminarrække UK

Seminariet bygger videre på og integrerer tidligere semestres undervisning i psykiatri, klinisk psykologi, interventionsmetode (PPI), samt de psykodynamiske teorier fra seminargangene på 7. semester. Seminaret omfatter en teoretisk fordybelse og præcisering, en ambition om at integrere teori og praksis, samt et øget fokus på praktisk anvendelse af forskellige tilgange til udredning og intervention, indenfor en overvejende psykodynamisk ramme. Seminaret ligger sideløbende med de studerendes forelæsninger og psykoterapeutiske forløb med forventet to klienter per studerende samt løbende supervision. Seminaret er baseret på en vekselvirkning mellem oplæg fra undervisere, studenteroplæg og gruppediskussioner. Der tilstræbes at bygge bro mellem teori og praksis, idet der lægges op til, at de studerende fremlægger teoretiske perspektiver baseret på pensum og kasuistisk materiale fra deres egne klientforløb, som kan belyse de teoretiske perspektiver. For opnåelse af læringsmålene og varetagelsen af klientforløb er det af afgørende betydning af de studerende deltager i samt forbereder sig til alle seminargangene.

1. forelæsning: Praktisk information om praktik og klientforløb i UK og præsentation af grundmodel

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

Vi tager tråden op fra efterårets sidste seminargang, hvor fokus var på klient- og supervisionsforløb i UK, herunder databearbejdning og opbevaring, indhentning af samtykke, forskning og spørgeskemaer i klinikken, etiske betragtninger i forhold til tavshedspligt og journaliseringsprocedurer og rammesætning for klientsamtalerne. Efter denne mere praktiske forberedelse til at have klienter, vil underviserne præsentere en grundmodel for psykiske forstyrrelser og terapeutiske interventioner, som integrerer teorierne fra undervisningen på 7. semester (særligt OPD-2 og Lemma), og danner en forståelsesramme for case-konceptualiseringen, den terapeutiske holdning og interventionerne i praktikken på 8. semester. Denne model vil også kunne bruges som udgangspunkt for evt. casestudier på 9. eller 10. semester. Til sidst skal vi over i klinikken, hvor I vil blive præsenteret for alt det praktiske og skal læse klientbreve.

Litteraturen til denne seminargang har hovedvægten på det terapeutiske forhold, hvorimod den specifikke teoretiske model primært er repræsenteret ved Lemma et al. (2010). Hougaard (2019) giver et glimrende overblik over "det terapeutiske forhold" og forskningen heri. Wampold (2015) præsenterer sin kontekstuelle model, som er et bud på at forstå forandring i psykoterapi med hovedvægt på de non-specifikke faktorer. Safran præsenterer en radikal relationel tilgang til psykoterapi og supervision, og Eubanks-Carter, Muran og Safran skriver om betydningen af (reparation af) alliancebrud. Lemma et al. (2010) beskriver udviklingen af en manualiseret korttids dynamisk interpersonel terapi, som bygger på objektrelationsteorien og evidensbaserede psykodynamiske terapeutiske principper.

Forelæsningsens pensum (I alt 120 sider):

- Hougaard, E. (2019). Psykoterapi: teori og forskning (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, pp. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. (49 s.)

- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2010). The development of a brief psychodynamic protocol for depression: Dynamic Interpersonal Therapy (DIT). *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24(4), 329-346. (17 s.)
- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 74–94). New York, NY: Guilford Press. (21 s.)
- Safran, J. D. (2002). Brief relational psychoanalytic treatment. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(2), 171–195. (25 s.)
- Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270-277 (8 s.).

2. forelæsning: Psykodynamisk caseformulering

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

På denne seminargang vil vi bygge videre på den første forelæsning om case-konceptualisering, gå i dybden og fokusere på, hvorledes vi kan bruge teorien til at formulere en psykodynamisk caseformulering for klienter i UK. Vi vil rollespille det psykodynamiske interview og specifikt træne interventionen klarifikation, samt caseformulering. OPD-2 tilbyder en konceptualisering af klientens personlighed på fire akser: Forudsætninger for psykoterapi, relationer, indre konflikter og personlighedsstruktur. I Lemma (2015) kan I hente inspiration til jeres interviews med klienterne og case-konceptualisering.

Forelæsningens pensum (I alt 186 sider):

- Eells, T. D. (2007). Introduction. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (pp. 3-32). New York, NY: Guilford Press. (30 s.)
- Lemma, A. (2015). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (pp. 138-177). Chichester, England: Wiley. (39 s.)
- OPD Task Force. (2008). *Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning*. (pp 105-222). Cambridge, MA: Hogrefe. (117 s.)

3. forelæsning: Brief Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

På denne seminargang vil I blive introduceret til og arbejde konkret med Lemma et al.s (2011) manual til korttids dynamisk interpersonel psykoterapi med særligt fokus på at formulere et interpersonelt-affektivt fokus for terapien, koble fokus med klientens symptomer/problemer, samt det at arbejde med afslutning i psykodynamisk psykoterapi. Gullestad og Killingmo (2007) skriver fra en lidt mere traditionel psykoanalyse om objektrelationer, som de aktiveres i scenarier i terapi, den klassiske analytiske holdning, kliniske greb, samt afslutning.

Forelæsningens pensum (I alt 248 sider):

- Gullestad, S. E. & Killingmo, B. (2007). Underteksten. Psykoanalytisk terapi i praksis (kap. 9-10, pp. 135-174; kap. 12-13, pp. 202-258). København K: Akademisk Forlag. (95 s.)
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2011). Brief dynamic interpersonal therapy: a clinician's guide. (pp. 63-216). Oxford: Oxford University Press. (153 s.)

4. forelæsning: Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP)

4 timer v/ Ole Karkov Østergaard

Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP) er blevet en relativ populær terapiform i Danmark. Her er den repræsenteret ved Frederickson. ISTDP tager udgangspunkt i en overvejende intrapsykiske konfliktmodel, som arbejder med et affektivt fokus ud fra Malans trekant (skjult følelse, angst og forsvar). Terapeuten er her meget aktiv og direktiv og afviger dermed fra den analytiske holdning.

Forelæsningens pensum (I alt: 232 sider):

- Frederickson, J. (2013). Co-creating change. Effective dynamic therapy techniques. (pp. 1-209). Kansas City, Seven Leaves Press. (210 s.)
- Malan. D. (1979): Individual psychotherapy and the science of psychodynamics, 2nd ed. (pp. 84-104). London: Butterworths. (22 s.)

5. forelæsning: Kontrakt og alliancebrud

4 timer v/ Mette Thuesen

De overordnede forhold i samarbejdet mellem terapeut og patient- kontrakt og alliance skal være på plads for at den terapeutiske proces kan forløbe hensigtsmæssigt og forandring kan finde sted. Relationen mellem alliance og alliancebrud- og forandring vil blive drøftet.

Forelæsningens pensum (I alt 210 sider):

- McWilliams, N. (2004). Psychoanalytic Psychotherapy. Guilford Press. Kap. 4-5, s. 73- 131, og kap. 7, s. 163 - 196. (91 s.)
- Sandler, J., Dare, C. & Holder, A. (1994). Patienten og analytikeren. Psykoanalysens kliniske struktur. København: Hans Reitzels Forlag. (kap. 3, 36-52, kap. 8-12, s. 143-213) (86 s.)
- Tähkä, V. (1983). Psykoanalytisk Psykoterapi. Afsnit 1.2.2. (Ego'et) til 1.2.2.5 (Angst) eller tilsvarende afsnit i en nyere udgave. Centrum. (8 sider)
- Thuesen, M. (2012). Terapeutisk forandring gennem terapeutens egne emotionelle processer. Psyke & Logos, 33(1), 66-86. (20 s.)
- Winnicott, D. W. (1960). String. A Technique of Communication. I: The Maturational Processes and the Facilitating Environment (pp. 153-157). (5 s.)

Samlet pensumliste for seminargangene på Universitetsklinikken:

- Eells, T. D. (2007). Introduction. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (pp. 3-32). New York, NY: Guilford Press. (30 s.)
- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 74–94). New York, NY: Guilford Press. (21 s.)
- Frederickson, J. (2013). Co-creating change. Effective dynamic therapy techniques. (pp. 1-209). Kansas City, Seven Leaves Press. (210 s.)
- Gullestad, S. E. & Killingmo, B. (2007). Underteksten. Psykoanalytisk terapi i praksis (kap. 9-10, pp. 135-174; kap. 12-13, pp. 202-258). København K: Akademisk Forlag. (95 s.)
- Hougaard, E. (2019). Psykoterapi: teori og forskning (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, pp. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. (49 s.)
- Lemma, A. (2015). *Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy*, 2nd ed. (pp. 138-177). Chichester, England: Wiley. (39 s.)
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2011). Brief dynamic interpersonal therapy: a clinician's guide. (pp. 63-216). Oxford: Oxford University Press. (153 s.)
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2010). The development of a brief psychodynamic protocol for depression: Dynamic Interpersonal Therapy (DIT). *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24(4), 329-346. (17 s.)
- Malan, D. (1979): *Individual psychotherapy and the science of psychodynamics*, 2nd ed. (pp. 84-104). London: Butterworths. (22 s.)
- McWilliams, N. (2004). *Psychoanalytic Psychotherapy*. Guilford Press. Kap. 4-5, s. 73- 131, og kap. 7, s. 163 - 196. (91 s.)
- OPD Task Force. (2008). *Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning*. (pp 105-222). Cambridge, MA: Hogrefe. (117 s.)
- Safran, J. D. (2002). Brief relational psychoanalytic treatment. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(2),171–195. (25 s.)
- Sandler, J., Dare, C. & Holder, A. (1994). Patienten og analytikeren. *Psykoanalysens kliniske struktur*. København: Hans Reitzels Forlag. (kap. 3, 36-52, kap. 8-12, s. 143-213) (86 s.)
- Tähkä, V. (1983). Psykoanalytisk Psykoterapi. Afsnit 1.2.2. (Ego'et) til 1.2.2.5 (Angst) eller tilsvarende afsnit i en nyere udgave. Centrum. (8 sider)
- Thuesen, M. (2012). Terapeutisk forandring gennem terapeutens egne emotionelle processer. *Psyke & Logos*, 33(1), 66-86. (20 s.)
- Winnicott, D. W. (1960). String. A Technique of Communication. I: The Maturational Processes and the Facilitating Environment (pp. 153-157). (5 s.)
- Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270-277 (8 s.)

I alt: 996 sider

Seminarrække på BUP

På 8. semester består seminarrækken af fem seminarer (4x45 minutter), hvor der veksles mellem oplæg fra seminarholder, fælles diskussion, gennemgang og drøftelser af de forskellige temaer. Indholdet i undervisningen bygger videre på introduktionen til det børne-og ungdomspsykiatriske felt med fokus på klinisk forskning, psykometri og intervention i praksis.

1. forelæsning: vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning 4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang indledes med en kort opsummering af hovedpointer fra forelæsningsen om evidensbaseret praksis. Efterfølgende arbejdes der med udvalgte kliniske effektstudier (markeret i pensumlisten med *), som gennemgås i fællesskab på seminaret. Formålet med seminaret er således at understøtte forståelsen og bidrage med at øge evnen til kritisk at læse, analysere og diskutere eksempler på effektforskning. Derudover er der et betydeligt fokus på at reflektere over, hvordan undersøgelserne kan perspektiveres til den psykologiske praksis med afsæt i den studerendes viden om konkrete patientgrupper.

Forelæsningsens pensum (I alt 155 sider):

- *Coghill, D.R., Banaschewski, T., Lecendreux, M., Zuddas, A., Dittmann, R.W., Otero, I.H., Civil, R., Bloomfield, R., Squires, L.A. (2014) Efficacy of lisdexamfetamine dimesylate throughout the day in children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder: results from a randomized, controlled trial, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 23, pp. 61-68 (8 sider)
- Faraone, S.V. (2008) Interpreting Estimates of Treatment Effects – Implications for managed care, *Pharmacy and Therapeutics*, 33(12), pp. 700-711 (12 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_2730804
- Govani, S.M., Higgins, P.D.R. (2012) How to Read a Clinical Trial Paper: A Lesson in Basic Trial Statistics, *Gastroenterology & Hepatology*, 8(4), pp. 241-248. (8 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_3380258
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 2, 3 (57 sider)
- Kazdin, A.E. (2008) Evidence-Based Treatment and Practice - new opportunities to bridge clinical research and practice, enhance the knowledge base and improve patient care, *American Psychologist*, 63 (3), pp. 146-159 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_70448552 (13 sider)
- McGough, J.J. & Faraone, S.V. (2009) Estimating the Size of Treatment Effects, *Psychiatry (Edgmont)*, 6(10), pp. 21-29. (9 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733610305

- Mohr, D.C., Spring, B., Freedland, K.E., Beckner, V. , Arian, P., Hollon, S.D., Ockene, J., Kaplan, R. (2009) The selection and design of control conditions for randomized controlled trials of psychological interventions, *Psychotherapy and Psychosomatics*, 78, pp. 275-284 (10 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733969098
- O'Brien, S.F., Yi, Q.L. (2016) How do I interpret a confidence interval? *Transfusion*, 56, pp. 1680-1683 (4 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1802735460
- Tarver, J, D Daley, and K Sayal (2015) Beyond Symptom Control for Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): What Can Parents Do to Improve Outcomes? *Child : care, health & development* 41(1) pp. 1–14. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1634724583 (14 sider)
- *Valero, M., Cebolla, A., & Colomer, C. (2021). Mindfulness Training for Children with ADHD and Their Parents: A Randomized Control Trial. *Journal of Attention Disorders* (Epub ahead of print) pp. 1-12 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_2546977223 (12 sider)
- Thompson, B. (2002) "Statistical", "Practical", and "Clinical": How Many Kinds of Significance Do Counsellors Need to Consider, *Journal of Counselling & Development*, 80, pp. 64-71 (8 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_journals_218957123

2. forelæsning: vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning (forsat) og introduktion til meta-analyse

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang har i lighed med første seminar fokus på at udbygge og konsolidere færdighederne til at læse, analysere og kritisk vurdere og perspektivere fund fra effektstudier indenfor temaet om den evidensbaserede praksis. Dette seminar vil i tillæg til emnerne fra det første seminar have et særligt fokus på valg af måleredskaber til at vurdere effekt. Slutteligt vil seminargangen kort introducere meta-analysen som metode til at opsummere enkeltstående kliniske effektstudier. Fælles læsning og gennemgang af udvalgte kliniske effektstudier der alle vedrører behandling af angst tilstande (markeret i pensumlisten med *).

Forelæsningens pensum (I alt 284 sider):

- *Geller, D.A., Wagner, K.D., Emslie, G., Murphy, T., Carpenter, D.J., Wetherhold, E., Perera, P., Machin, A., Gardiner, C. (2004) Paroxetine Treatment in Children and Adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder: A Randomized, Multicentre, Double-blind, Placebo-Controlled Trial, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 43(11), pp. 1387-1396 (10 sider) * https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_gale_infotracademiconefile_A124561653

- Higgins, J.P.T., Thompson, S.G., Deeks, J.J., Altman, D.G. (2003) Measuring inconsistency in meta-analyses, *327(7414)*, pp. 557-560 (4 sider)
- Kazdin, A.E., Holland, L., Crowley, M. (1997) Family experiences of Barriers to Treatment and Premature Termination From Child Therapy, *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *65 (3)*, pp. 453-463. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_79050292 (10 sider)
- *Kotapati, V.P., Khan, A.M., Dar, S. Begum, G., Bachu, R., Adnan, M., Zubair, A., Ahmed, R.A. (2019) The effectiveness of Selective Serotonin Reuptake Inhibitors for Treatment of Obsessive-Compulsive Disorder in Adolescents and Children: A systematic Review and Meta-analysis, *Frontiers in Psychiatry*, *6,10;523*, pp. 1-14 (14 sider)
- Page MJ, McKenzie JE, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD, et al. (2021) The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *PLOS Medicine*;18(3):e1003583. Pp 1-15 (15 sider)
- Sedgwick, P. (2015) How to read a forest plot in a meta-analysis, *BMJ*, *351*, pp. 1-3 (3 sider)
- Sundhedsstyrelsen (2021) *Udredning og behandling af ADHD hos børn og unge National Klinisk Retningslinje*, Sundhedsstyrelsen, København, Danmark s. 1-198 (198 sider) (hentes via <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2021/NKR-ADHD-b%C3%B8rn-og-unge/NKR-udredning-og-behandling-af-ADHD-hos-boern-og-unge.ashx?la=da&hash=E366410D5F342ADAF275B9E1A6538D100670DFCC>)
- *Torp, N.C., Dahl, K., Skarphedinsson, G., Thomsen, P.H., Valderhaug, R., Weidle, B., Melin, K.H., Hybel, K., Nissen, J.B., Lenhard, F., Wentzel-Larsen, T., Franklin, M.E., Ivarsson, T. (2015) Effectiveness of cognitive behaviour treatment for pediatric obsessive-compulsive disorder: acute outcomes from the Nordic Long-term OCD treatment Study (NordLOTS), *Behaviour Research and Therapy*, *64*, pp. 15-23 (9 sider)* https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_swepub_primary_oai_prod_swepub_kib_ki_se_130558736
- *Van den Berg, E., Houtzager, L., de Vos, J., Daemen, I., Katsaragaki, G., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Dekker, J. (2019) Meta-analysis on the efficacy of psychological treatments for anorexia nervosa, *European Eating Disorders Review*, *27(4)*, pp. 331-351 (21 sider)

3. forelæsning: Psykometri i klinisk praksis - vurdering af redskabers egnethed ift. praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

I det foregående seminar var der i forbindelse med emnet om den evidensbaserede praksis og effektforskning et fokus på bl.a. valg af måleredskaber, som videreføres i dette og næste seminar. Denne undervisningsgang vil fokusere på relevante områder og overvejelser som man som psykolog i bl.a. psykiatrien bør gøre sig når man skal vælge mellem, opføre og fortolke forskellige redskaber der anvendes i udredning såvel som vurdering af behandlingseffekt. Seminargangen indledes med et kort overblik over relevante grundbegreber og overvejelser bl.a. relateret til validitet og

reliabilitet, hvorefter vi i fællesskab tager afsæt i en hyppigt anvendt rating-scale og tager denne som udgangspunkt for en kritisk analyse og diskussion.

Forelæsningspensum (I alt 288 sider):

- Alexandre, J.L., Lange, A.M., Bilenberg, N., Gorrissen, A.M., Søbye, N., Lambek, R. (2018) The ADHD rating scale-IV preschool version: Factor structure, reliability, validity, and standardisation in a community sample, *Research in Developmental Disabilities*, 78, pp. 125-135. (11 sider)
- *Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Disorders, *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11), e1372-e1378. DOI: 10.4088/JCP.12m07895 (15 sider)*
- *Poulsen, L., Jørgensen, S.L., Dalsgaard, S., Bilenberg, N. (2009) Dansk standardisering af attention-deficit and hyperkinetic disorder-ratingskalaen, *Ugeskrift for Læger*, 171(8), pp. 1500-1504 (Hentes her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS_ugeskriftet.pdf og manual her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS-DK_manual_version.pdf) (15 sider)
- Rescorla, L.A., Achenbach, T.M., Ginzburg, S., Ivanova, M., Dumenci, L. et al. (2007) Consistency of Teacher-Reported Problems for Students in 21 countries, *School Psychology Review*, 36(1), pp. 91-110. (21 sider)
- Rescorla, L.A., Althoff, R.R., Ivanova, M.Y., Achenbach, T.M. (2019) Effects of society and culture on parents ratings of childrens mental health problems in 45 societies, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 28, pp. 1107-1115 (samt appendix) (15 sider)
- *Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). Validation of the parent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261. DOI: 10.3109/08039488.2015.1085092 (7 sider)*
- *Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint, M. (2015). Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223. DOI: 10.3109/08039488.2014.968203 (8 sider)*
- Urbina, S. (2014). *Essentials of Psychological Testing*, 2nd ed.. Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons Kap. 2,3, 4, 5 pp. 37-232 (196 sider) (Tilgængelig online via AUB; https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/n4I1aj/alma992079474_0705762)

4. forelæsning: Kognitiv adfærdsterapi ift. Udvalgte børne- og ungdomspsykiatriske problemstillinger – depression, angst og OCD

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang og næste seminargang vil introducere, hvordan den kognitive adfærdsterapis metode kan anvendes hos børn og unge til forskellige typer af problemstillinger. Kognitiv adfærdsterapi (KAT) forbindes typisk med behandling af f.eks. angstlidelser, men de seneste år er der udviklet behandlingsmanualer baseret på KAT til en række kliniske tilstande og forstyrrelser. På denne seminargang introduceres kernebegreberne og der er fælles gennemgang og drøftelse af

grundbogens beskrivelser af KAT v. depression, angst og OCD. Udover at introducere den studerende for den konkrete metode, er formålet at eksemplificere, hvordan vores viden om de forskellige tilstande kan oversættes til praksis f.eks. ift. psykoedukation eller som egentlig behandlingstiltag.

Forelæsningens pensum:

- Jørgensen, L. & Schlander, C. (Ed) (2018) *Kognitiv adfærdsterapi med børn, unge og familier; 1. udgave; Hans Reitzels Forlag. Kap: 1, 3,4,5 pp. 27-67; pp. 105-225 (162 sider)*

5. forelæsning: Kognitiv adfærdsterapi ift. Udvalgte børne- og ungdomspsykiatriske problemstillinger – ASF, ADHD & Tourette 4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang bygger videre på sidste seminargang og fokuserer her på hvordan KAT kan anvendes til f.eks. neuropsykiatriske tilstande. Som ved sidste seminar er formålet, udover at give en introduktion til en konkret psykologisk intervention til disse tilstande, at tilføre den studerende en viden om hvordan den teoretiske forståelse af de forskellige tilstande kan oversættes til konkret rådgivning og terapeutisk arbejde til brug i klinisk praksis.

Forelæsningens pensum:

- Jørgensen, L. & Schlander, C. (Ed) (2018) *Kognitiv adfærdsterapi med børn, unge og familier; 1. udgave; Hans Reitzels Forlag. Kap: 9,10 & 12 pp. 321-412, pp. 451-468 (110 sider)*

Samlet pensumliste for seminarrækken for BUP:

- Alexandre, J.L., Lange, A.M., Bilenberg, N., Gorrissen, A.M., Søbye, N., Lambek, R. (2018) The ADHD rating scale-IV preschool version: Factor structure, reliability, validity, and standardisation in a community sample, *Research in Developmental Disabilities*, 78, pp. 125-135. (11 sider)
- Coghill, D.R., Banaschewski, T., Lecendreux, M., Zuddas, A., Dittmann, R.W., Otero, I.H., Civil, R., Bloomfield, R., Squires, L.A. (2014) Efficacy of lisdexamfetamine dimesylate throughout the day in children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder: results from a randomized, controlled trial, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 23, pp. 61-68 (8 sider)
- Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Disorders, *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11), e1372-e1378. DOI: 10.4088/JCP.12m07895 (15 sider)
- Faraone, S.V. (2008) Interpreting Estimates of Treatment Effects – Implications for managed care, *Pharmacy and Therapeutics*, 33(12), pp. 700-711 (12 sider) https://kbook.ub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_2730804

- Geller, D.A., Wagner, K.D., Emslie, G., Murphy, T., Carpenter, D.J., Wetherhold, E., Perera, P., Machin, A., Gardiner, C. (2004) Paroxetine Treatment in Children and Adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder: A Randomized, Multicentre, Double-blind, Placebo-Controlled Trial, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 43(11), pp. 1387-1396 (10 sider) * https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_gale_infotracacademiconefile_A124561653
- Govani, S.M., Higgins, P.D.R. (2012) How to Read a Clinical Trial Paper: A Lesson in Basic Trial Statistics, *Gastroenterology & Hepatology*, 8(4), pp. 241-248. (8 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_3380258
- Higgins, J.P.T., Thompson, S.G., Deeks, J.J., Altman, D.G. (2003) Measuring inconsistency in meta-analyses, 327(7414), pp. 557-560 (4 sider)
- Jørgensen, L. & Schlander, C. (Ed) (2018) *Kognitiv adfærdsterapi med børn, unge og familier; 1. udgave; Hans Reitzels Forlag. Kap: 1,3,4,5, 9,10 & 12 pp.* (272 sider)
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 2, 3 (57 sider)
- Kazdin, A.E. (2008) Evidence-Based Treatment and Practice - new opportunities to bridge clinical research and practice, enhance the knowledge base and improve patient care, *American Psychologist*, 63 (3), pp. 146-159 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_70448552 (13 sider)
- Kazdin, A.E., Holland, L., Crowley, M. (1997) Family experiences of Barriers to Treatment and Premature Termination From Child Therapy, *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 65 (3), pp. 453-463. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_79050292 (10 sider)
- Kotapati, V.P., Khan, A.M., Dar, S. Begum, G., Bachu, R., Adnan, M., Zubair, A., Ahmed, R.A. (2019) The effectiveness of Selective Serotonin Reuptake Inhibitors for Treatment of Obsessive-Compulsive Disorder in Adolescents and Children: A systematic Review and Meta-analysis, *Frontiers in Psychiatry*, 6,10;523, pp. 1-14 (14 sider)
- McGough, J.J. & Faraone, S.V. (2009) Estimating the Size of Treatment Effects, *Psychiatry (Edgmont)*, 6(10), pp. 21-29. (9 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733610305
- Mohr, D.C., Spring, B., Freedland, K.E., Beckner, V. , Areal, P., Hollon, S.D., Ockene, J., Kaplan, R. (2009) The selection and design of control conditions for randomized controlled trials of psychological interventions, *Psychotherapy and Psychosomatics*, 78, pp. 275-284 (10 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733969098
- O'Brien, S.F., Yi, Q.L. (2016) How do I interpret a confidence interval? *Transfusion*, 56, pp. 1680-1683 (4 sider) <https://kdbk->

aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1802735460

- Page MJ, McKenzie JE, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD, et al. (2021) The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *PLOS Medicine*;18(3):e1003583. Pp 1-15 (15 sider)
- Poulsen, L., Jørgensen, S.L., Dalsgaard, S., Bilenberg, N. (2009) Dansk standardisering af attention-deficit and hyperkinetic disorder-ratingskalaen, *Ugeskrift for Læger*, 171(8), pp. 1500-1504 (Hentes her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS_ugeskriftet.pdf og manual her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS-DK_manual_version.pdf) (15 sider)
- Rescorla, L.A., Achenbach, T.M., Ginzburg, S., Ivanova, M., Dumenci, L. et al. (2007) Consistency of Teacher-Reported Problems for Students in 21 countries, *School Psychology Review*, 36(1), pp. 91-110. (21 sider)
- Rescorla, L.A., Althoff, R.R., Ivanova, M.Y., Achenbach, T.M. (2019) Effects of society and culture on parents ratings of childrens mental health problems in 45 societies, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 28, pp. 1107-1115 (samt appendix) (15 sider)
- Sedgwick, P. (2015) How to read a forest plot in a meta-analysis, *BMJ*, 351, pp. 1-3 (3 sider)
- Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). Validation of the parent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261. DOI: 10.3109/08039488.2015.1085092 (7 sider)*
- Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint, M. (2015). Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223. DOI: 10.3109/08039488.2014.968203 (8 sider)*
- Sundhedsstyrelsen (2021) *Udredning og behandling af ADHD hos børn og unge National Klinisk Retningslinje*, Sundhedsstyrelsen, København, Danmark s. 1-198 (198 sider) (hentes via <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2021/NKR-ADHD-b%C3%B8rn-og-unge/NKR-udredning-og-behandling-af-ADHD-hos-boern-og-unge.ashx?la=da&hash=E366410D5F342ADAF275B9E1A6538D100670DFCC>)
- Tarver, J, D Daley, and K Sayal (2015) Beyond Symptom Control for Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): What Can Parents Do to Improve Outcomes? *Child : care, health & development* 41(1) pp. 1–14. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1634724583 (14 sider)
- Thompson, B. (2002) “Statistical”, “Practical”, and “Clinical”: How Many Kinds of Significance Do Counsellors Need to Consider, *Journal of Counselling & Development*, 80, pp. 64-71 (8 sider) https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_journals_218957123
- Torp, N.C., Dahl, K., Skarphedinsson, G., Thomsen, P.H., Valderhaug, R., Weidle, B., Melin, K.H., Hybel, K., Nissen, J.B., Lenhard, F., Wentzel-Larsen, T., Franklin, M.E., Ivarsson, T. (2015) Effectiveness of cognitive behaviour treatment for pediatric obsessive-compulsive disorder: acute

outcomes from the Nordic Long-term OCD treatment Study (NordLOTS), *Behaviour Research and Therapy*, 64, pp. 15-23 (9 sider)* https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_swepub_primary_oai_prod_swepub_kib_ki_se_130558736

- Urbina, S. (2014). *Essentials of Psychological Testing*, 2nd ed.. Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons Kap. 2,3, 4, 5 pp. 37-232 (196 sider) (Tilgængelig online via AUB; https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/n4l1aj/alma992079474_0705762)
- Valero, M., Cebolla, A., & Colomer, C. (2021). Mindfulness Training for Children with ADHD and Their Parents: A Randomized Control Trial. *Journal of Attention Disorders* (Epub ahead of print) pp. 1-12 https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_2546977223 (12 sider)
- Van den Berg, E., Houtzager, L., de Vos, J., Daemen, I., Katsaragaki, G., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Dekker, J. (2019) Meta-analysis on the efficacy of psychological treatments for anorexia nervosa, *European Eating Disorders Review*, 27(4), pp. 331-351 (21 sider)

Pensum i alt: 999 sider

Seminarrækken på voksenpsykiatri (VP)

Seminarrækken vil på 8. semester bestå af 5 undervisningsgange (5 x 45 min), som vil være en vekselvirkning mellem studenteroplæg, gruppediskussioner og underviserbidrag. Indholdet i undervisningen bygger videre på den viden, som er opnået på programmet på 7. semester, men vil til forskel fra tidligere i højere grad have et fokus på at anvendte dele af voksenpsykiatri.

1. forelæsning: diagnostiske overvejelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang præsenterer forskellige forhold, som skal medtænkes i diagnosticeringen af psykiske lidelser. Der gives en overordnet introduktion til diagnostiske kriterier og problematikker omkring differentialdiagnoser og komorbiditet, samt diagnostisk konversion.

Forelæsningens pensum (I alt 262 sider):

- American Psychiatric Association (2014). *Diagnostiske kriterier DSM-5 – håndbog* Hogrefe Psykologisk Forlag (s. 15-237, 279-287, 389-401, 425-447). (i alt 242 sider)
- Kessing, L. V., Willer, I., Andersen, P. K., & Bukh, J. D. (2017). Rate and predictors of conversion from unipolar to bipolar disorder: A systematic review and meta-analysis. *Bipolar Disorders*, 19(5), 324-335. (11 sider)
- Plana-Ripoll, O., Pedersen, C. B., Holtz, Y., Benros, M. E., Dalsgaard, S., De Jonge, P., ... & Gunn, J. (2019). Exploring comorbidity within mental disorders among a Danish national population. *JAMA Psychiatry*, 76(3), 259-270. (11 sider)
- Thapar, A., & Riglin, L. (2020). The importance of a developmental perspective in Psychiatry: what do recent genetic-epidemiological findings show? *Molecular Psychiatry*, 1-9. (9 sider)

2. forelæsning: behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser, og stress-relaterede lidelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang vil omhandle metoder som anvendes til udredning og behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser og stress-relaterede psykiske lidelser.

Forelæsningens pensum (I alt 200 sider):

- Dimsdale, J., & Kaplan, A. S (2014). (Eds) Somatic symptoms and related disorders (Part VI; s. 539-591) I Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Fairburn, CG, Bailey-Straebler, S, Basden, S... & Cooper, Z (2015) A transdiagnostic comparison of enhanced cognitive behavior therapy (CBT-E) and interpersonal psychotherapy in the treatment of eating disorders. *Behavior Research and Therapy*, 64-71 (8 sider)

- Schneier, F. R., & Milrod, B. (2014) (Eds.) Anxiety disorders and obsessive compulsive and related disorders (Part IV; s. 343-427) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Spiegel, D. (2014) (Ed.) Dissociative disorders and trauma-and stressor related disorders. (Part V; s. 439-519) in *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (80 sider)
- Tchanturia, K., Lounes, N., & Holtum, S. (2014). Cognitive Remediation in Anorexia Nervosa and Related Conditions: A Systematic Review. *European Eating Disorders Review*, 22; 454–462. (8 sider)

3. forelæsning: behandling af affektive lidelser og skizofreni

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne seminargang vil omhandle de psykologiske, miljømæssige og medicinske interventionsformer som anvendes til svære affektive lidelser og skizofreni. Derudover vil mere specifikke metoder som anvendes ved behandlingsresistente patienter inden for denne gruppe også blive præsenteret.

Forelæsningens pensum (I alt: 260 sider):

- Craig, T. K., Rus-Calafell, M., Ward, T., Leff, J. P., Huckvale, M., Howarth, E., ... & Garety, P. A. (2018). AVATAR therapy for auditory verbal hallucinations in people with psychosis: a single-blind, randomised controlled trial. *The Lancet Psychiatry*, 5(1), 31-40. (9 sider)
- Goldberg, J.F., & Rothchild, A. J. (2014) (Eds). Bipolar and related disorders and depressive disorders (Part III, s. 243-321) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (78 sider)
- Monroe, S. M., Anderson, S. F., & Harkness, K. L. (2019). Life stress and major depression: The mysteries of recurrences. *Psychological Review*. 791-816. (25 sider)
- Tamminga, C. A., & Shulz, C. S. (2014). (Eds). *Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders*. (Part II, s 131-342) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (111 sider)
- Teicher, M. H., & Samson J.A. (2013) "Childhood maltreatment and psychopathology: A case for ecophenotypic variants as clinically and neurobiologically distinct subtypes." *The American Journal of Psychiatry*, 170, 10: 1114-33. (19 sider)
- Weinberger, A. H., Gbedemah, M., Martinez, A. M., Nash, D., Galea, S., & Goodwin, R. D. (2018). Trends in depression prevalence in the USA from 2005 to 2015: widening disparities in vulnerable groups. *Psychological Medicine*, 48(8), 1308-1315. (7 sider)

4. forelæsning: behandling af personlighedsforstyrrelser

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne undervisningsgang vil omhandle personlighedsforstyrrelse. Forskellige perspektiver på identifikation, udredning og behandling af personlighedsforstyrrelser vil præsenteres. Derudover vil undervisningen beskæftige sig med nogle af de kliniske udfordringer knytter sig til behandlingen af personlighedsforstyrrelser, samt hvilke forandringsmekanismer som muligvis er involveret i behandlingsrespons.

Forelæsningens pensum (I alt 147 sider):

- Gunderson et al., (2014). (Eds) Personality disorders (Part XII, s 999-1087) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (88 sider)
- Kramer, U. (2019). Personality, personality disorders, and the process of change. *Psychotherapy Research*, 29(3), 324-336. (12 sider)
- Newton-Howes, G & Clark LA, & Chanan A. (2015). Personality disorder across the life course. *Lancet*, 385 (2015), pp. 727-734. (7 sider).
- Ng, F. Y., Bourke, M. E., & Grenyer, B. F. (2016). Recovery from borderline personality disorder: a systematic review of the perspectives of consumers, clinicians, family and carers. *PloS one*, 11(8), e0160515, 1-21. (21 sider)
- Zimmermann, J., Kerber, A., Rek, K., Hopwood, C. J., & Krueger, R. F. (2019). A brief but comprehensive review of research on the Alternative DSM-5 Model for Personality Disorders. *Current psychiatry reports*, 21(9), 92. (19 sider)

5. forelæsning: assessment og behandling af selvmordstanker- og adfærd
4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne seminargang vil omhandle vurdering af selvmordsrisiko, og forskellige interventioner som anvendes med det formål at reducerer selvmordstanker og selvmordsadfærd og dermed forebygge selvmord.

Forelæsningens pensum (I alt 142 sider):

- Center for Selvmordsforskning (2015). Pligt til at leve? Ret til at dø? Et debathæfte om etiske problemer ved selvmord. Odense: Center for Selvmordsforskning. (36 sider).
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160. (7 sider)
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., ... & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: a meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187. (46 sider)
- Konieczna, A. (2017). *Sæsonsvingninger i selvmordsadfærd*. Odense: Center for selvmordsforskning (32 sider).
- Large, M., Myles, N., Myles, H., Corderoy, A., Weiser, M., Davidson, M., & Ryan, C. J. (2018). Suicide risk assessment among psychiatric inpatients: a systematic review and meta-analysis of high-risk categories. *Psychological Medicine*, 48(7), 1119-1127. (8 sider)
- Runeson, B., Odeberg, J., Pettersson, A., Edbom, T., Jildevik Adamsson, I., & Waern, M. (2017). Instruments for the assessment of suicide risk: a

systematic review evaluating the certainty of the evidence. *PLoS One*, 12(7), e0180292. (13 sider)

Samlet pensumliste for AP-PRE seminarne:

- American Psychiatric Association (2014). *Diagnostiske kriterier DSM-5 – håndbog* Hogrefe Psykologisk Forlag (s. 15-237, 279-287, 389-401, 425-447). (i alt 242 sider)
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812
- Center for selvmordsforskning (2015). *Pligt til at leve? Ret til at dø? Et debathæfte om etiske problemer ved selvmord*. Odense: Center for Selvmordsforskning. (36 sider).
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160. (7 sider)
- Craig, T. K., Rus-Calafell, M., Ward, T., Leff, J. P., Huckvale, M., Howarth, E., ... & Garety, P. A. (2018). AVATAR therapy for auditory verbal hallucinations in people with psychosis: a single-blind, randomised controlled trial. *The Lancet Psychiatry*, 5(1), 31-40. (9 sider)
- Dimsdale, J., & Kaplan, A. S (2014). (Eds) Somatic symptoms and related disorders (Part VI; s. 539-591) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Fairburn, CG, Bailey-Straebler, S, Basden, S... & Cooper, Z (2015) A transdiagnostic comparison of enhanced cognitive behavior therapy (CBT-E) and interpersonal psychotherapy in the treatment of eating disorders. *Behavior Research and Therapy*, 64-71 (8 sider)
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., ... & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: a meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187. (46 sider)
- Goldberg, J.F., & Rothchild, A. J. (2014) (Eds). Bipolar and related disorders and depressive disorders (Part III, s. 243-321) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (78 sider)
- Gunderson et al., (2014). (Eds) Personality disorders (Part XII, s 999-1087) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (88 sider)
- Kessing, L. V., Willer, I., Andersen, P. K., & Bukh, J. D. (2017). Rate and predictors of conversion from unipolar to bipolar disorder: A systematic review and meta-analysis. *Bipolar Disorders*, 19(5), 324-335. (11 sider)
- Konieczna, A. (2017). *Sæsonsvingninger i selvmordsadfærd*. Odense: Center for selvmordsforskning (32 sider).
- Kramer, U. (2019). Personality, personality disorders, and the process of change. *Psychotherapy Research*, 29(3), 324-336. (12 sider)
- Large, M., Myles, N., Myles, H., Corderoy, A., Weiser, M., Davidson, M., & Ryan, C. J. (2018). Suicide risk assessment among psychiatric inpatients: a

- systematic review and meta-analysis of high-risk categories. *Psychological Medicine*, 48(7), 1119-1127. (8 sider)
- Monroe, S. M., Anderson, S. F., & Harkness, K. L. (2019). Life stress and major depression: The mysteries of recurrences. *Psychological Review*. 791-816. (25 sider)
  - Newton-Howes, G & Clark LA, & Chanen A. (2015). Personality disorder across the life course. *Lancet*, 385 (2015), pp. 727-734. (7 sider).
  - Ng, F. Y., Bourke, M. E., & Grenyer, B. F. (2016). Recovery from borderline personality disorder: a systematic review of the perspectives of consumers, clinicians, family and carers. *PLoS one*, 11(8), e0160515, 1-21. (21 sider)
  - Plana-Ripoll, O., Pedersen, C. B., Holtz, Y., Benros, M. E., Dalsgaard, S., De Jonge, P., ... & Gunn, J. (2019). Exploring comorbidity within mental disorders among a Danish national population. *JAMA Psychiatry*, 76(3), 259-270. (11 sider)
  - Runeson, B., Odeberg, J., Pettersson, A., Edbom, T., Jildevik Adamsson, I., & Waern, M. (2017). Instruments for the assessment of suicide risk: a systematic review evaluating the certainty of the evidence. *PLoS One*, 12(7), e0180292. (13 sider)
  - Schneier, F. R., & Milrod, B. (2014) (Eds.) Anxiety disorders and obsessive compulsive and related disorders (Part IV; s. 343-427) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
  - Spiegel, D. (2014) (Ed.) Dissociative disorders and trauma-and stressor related disorders. (Part V; s. 439-519) in *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (80 sider)
  - Tamminga, C. A., & Shulz, C. S. (2014). (Eds). *Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders*. (Part II, s 131-342) i Gabbard, G. O (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (111 sider)
  - Tchanturia, K., Lounes, N., & Holttum, S. (2014). Cognitive Remediation in Anorexia Nervosa and Related Conditions: A Systematic Review. *European Eating Disorders Review*, 22; 454–462. (8 sider)
  - Teicher, M. H., & Samson J.A. (2013) "Childhood maltreatment and psychopathology: A case for ecophenotypic variants as clinically and neurobiologically distinct subtypes." *The American Journal of Psychiatry*, 170, 10: 1114-33. (19 sider)
  - Thapar, A., & Riglin, L. (2020). The importance of a developmental perspective in Psychiatry: what do recent genetic-epidemiological findings show? *Molecular Psychiatry*, 1-9. (9 sider)
  - Weinberger, A. H., Gbedemah, M., Martinez, A. M., Nash, D., Galea, S., & Goodwin, R. D. (2018). Trends in depression prevalence in the USA from 2005 to 2015: widening disparities in vulnerable groups. *Psychological Medicine*, 48(8), 1308-1315. (7 sider)
  - Zimmermann, J., Kerber, A., Rek, K., Hopwood, C. J., & Krueger, R. F. (2019). A brief but comprehensive review of research on the Alternative DSM-5 Model for Personality Disorders. *Current Psychiatry Reports*, 21(9), 92. (19 sider)

Pensum i alt: 1004 sider

Arbejds-, Konsultations og Organisationspsykologi (AKO): Moderne Arbejdsmiljøpsykologi (MAP) + CCCC

Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II ved AKO/MAP
Advanced Applied Psychology II - Work-, Consultation- and Organizational Psychology
ECTS: 15 ECTS
STADS-kode: HEA880008P

Placering

8. Semester

MAP

Modulansvarlig

Thomas Borchmann (borchman@hum.aau.dk)
Bendt Torpegaard Pedersen (torpe@hum.aau.dk)

Undervisere

Thomas Borchmann
Bendt Torpegaard Pedersen
Andrea Søndergaard Poulsen

Type og sprog

Professionsprogram - Dansk

Mål

Undervisningen på MAP-programmets udgave af modulet Videregående anvendt psykologi II, sætter dels fokus på organisationsforståelse og intervention på organisationsniveau, dels fokus på udbygning af kendskab til domænespecifikke artikuleringer af arbejdsrelaterede belastninger og tilknyttede håndteringsmønstre. I relation til det anlagte fokus på organisationsforståelse og intervention lægges der særligt vægt på øgning af forståelsen af sammenhænge mellem syn på organisation, anlagt teoretisk perspektiv og metode, og mulige afsæt for intervention. I relation til det anlagte fokus på domænespecifikke artikuleringer af belastningstyper og tilknyttede håndteringsmønstre fokuseres bl.a. på undervisningsarbejde, omsorgsarbejde, servicearbejde, m.v.,

Viden

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau

- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Undervisningen på Map-programmets 8ende semester bygger videre på 7ende semester, hvor der blev introduceret til arbejdsmiljøpsykologiens centrale problemstillinger, teorier, modeller og begreber. Undervisningen på 8 semester sætter dels fokus på organisationsforståelse og intervention på organisationsniveau, dels fokus på udbygning af kendskab til domænespecifikke artikulationer af belastningstyper og de tilknyttede håndteringsmønstre. I relation til det anlagte fokus på organisationsforståelse og intervention lægges der særligt vægt på øgning af forståelsen af sammenhænge mellem syn på organisation, anlagt teoretisk perspektiv og metode, og mulige afsæt for intervention. I relation til det anlagte fokus på domænespecifikke artikulationer af belastningstyper og tilknyttede håndteringsmønstre fokuseres bl.a. på undervisningsarbejde, omsorgsarbejde, servicearbejde, m.v., Emnekredsene tjener også til at forberede de studerende til arbejdet med enkeltklienter på 9 semester.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Fagsøjlemoduler: 15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats fordelt på følgende måde:

<i>Aktiviteter</i>	<i>Timer</i>
<i>8 forelæsnings- og workshops-gange à 4 timer</i>	<i>32</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>369</i>
<i>Eksamen</i>	<i>4</i>

Intern praktik: 15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats fordelt på følgende måde:

Antal forelæsnings-, workshops- og konferencetimer:

Vap II 8 x 4 = 32 timer

I alt: 86

Antal seminarhold: 1

Deltagere

Map studerende - 8 semester

Deltagerforudsætninger

Studerende, der har gennemført 7. semester på Maps professionsprogram

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse I: Organisationsforståelse	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
2. Forelæsning	Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse II: Intervention	Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann
3. Forelæsning	Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse III: Intervention	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
4. Forelæsning	Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner I: Undervisningsarbejde	Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann
5. Forelæsning	Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner II: servicearbejde	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
6. Forelæsning	Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner III: omsorgsarbejde	Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann
7. Forelæsning	Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner IV: Call-center arbejde	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
8. Forelæsning	Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner V: Professionelt arbejde og trusler mod professioners virke	Andrea Søndergaard Poulsen

Eksamen

En ekstern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology). Den studerende afprøves i det valgte kursus

Prøven er en synopsisprøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en

efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum.

Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin.

Sidetæl: Højst 3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter inklusiv votering og karaktergivning

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Praktikeksamen

Praktikken består af to omgange. Først skal den ansvarlige praktikvejleder godkende praktikforløbet i henhold til Vejledning om praktikpladsaftale, der ligger på studiets hjemmeside. En af forudsætningerne for denne godkendelse er, at den studerende kommer og deltager aktivt i praktikken. Når praktikvejleder har godkendt praktikforløbet, skal den studerende skrive en praktikrapport på 8-12 sider. På studiets hjemmeside ligger en vejledning om indholdet i praktikrapporten, hvoraf det fremgår, at det primære formål er at den studerende reflekterer over forløbet og den læring, det har bidraget. Praktikrapporten læses og godkendes af den ansvarlige for professionsprogrammet eller en anden underviser på programmet.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. forelæsning: Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse I: Organisationsforståelse

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

På første forelæsning/workshopgang stilles skarpt på spørgsmålet om, hvordan organisationer kan forstås. Der introduceres til Gareth Morgans multi-perspektivisme og et udvalg af Morgans organisationsmetaforer og der arbejdes med organisations- og problemanalyse med afsæt i konkret case.

Forelæsningens pensum (I alt 420 s):

- Morgan, G. (1996) Images of Organization. Sage Publications: Thousand Oak

2. forelæsning: Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse II: Intervention

v/ Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann

På anden forelæsning/workshopgang ses nærmere på intervention i organisationer. Med afsæt i en case-gennemgang introduceres til SIFER, en variant af survey-feedbackmetoden. Centrale udfordringer, proceshensyn og dilemmaer, der kan optræde i forbindelse med intervention diskuteres.

Forelæsningens pensum (i alt 50 s):

- Pedersen, B. (2002) Organizational development at a social department - a SIFER study. Institut for Kommunikation og Psykologi (8 sider)
- Landbergis, P. (2017) Intervention to reduce stress. I Schnall et al (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routhledge: London (24 sider)
- Roskam, E (2017) Using participatory action research Methodology to improve workers health. I Schnall et al (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routhledge: London (18 sider)

3. forelæsning: Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse III: Intervention

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

På tredje forelæsning/workshopsgang ses nærmere på intervention i organisationer. Med afsæt i en case-gennemgang introduceres til aktionsforskning som medium for organisations-intervention. Centrale udfordringer, proceshensyn og dilemmaer, der kan optræde i forbindelse med intervention diskuteres.

Forelæsningens pensum (i alt 32 s):

- Borchmann, T (2013) Unge på Kanten. Institut For Kommunikation og Psykologi (p. 17 - 48).
https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/109362596/Unge_p_kanten_Thomas_B13.pdf

4. forelæsning: Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner I: Undervisningsarbejde

v/ Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann

På fjerde forelæsning/workshop-gang ses nærmere på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i undervisningsarbejde.

Forelæsningens pensum (I alt 145 s):

- Tzang, K. (2011) The emotional labor of teaching. Educational Research (ISSN: 2141-5161) Vol. 2(8) pp. 1312-1316 August 2011 (5 sider)
- Carlyle & Woods (2002) Emotions of teacher stress. Kap 1 (1- 28) og 3 (55-79). Trentham Books (51 sider)
- Philipp A, Schupbach H (2010). Longitudinal effects of emotional labor on emotional exhaustion and dedication of teachers. J. Occupational Health Psychol. 15(4):494-504. (11 sider)
- Nina Bascia and Howard Stevenson (2017) Organizing teaching: Developing the power of the profession. (78 sider)

5. forelæsning: Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner II: servicearbejde

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

Femte forelæsning/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i servicearbejde

Forelæsningens pensum (I alt 514 s):

- Leidner, R (1993) *Fast Food, Fast Talk: Service Work and the Routinization of Everyday Life*. University of California Press p. 24 – 178 (154 sider)
- Mills, C Wright (2002) . *The great salesroom*. Kap 8. I *White-collar man* (161-189) (29 sider)
- Ehrenreich, B. (2001) *Nickel & Dimed*. 123 - 191 s. Granta publications: London (68 sider)
- Toynbee, P. (2003) *Portering og Dinner lady – always happy, never sad*. Kap 5 (s. 55-84) og 7 (95 – 115) I bogen *Hard Work*. Bloomsbury. London (50 sider)
- Van Manen, J (1999) *The smile factory: Work at Disneyland*. South-Western College Publications (14 sider)
- Gimlin, D. (1996). *Pamela´s place. Power and negotiation in the Hair Salon*. *Gender & Society*, Oktober 1996) (22 sider)
- Korczynski, M. & Macdonald, C.L. (2009). *Service Work. Critical Perspectives*. (p1 – 10) (10sider)
- Korczynski, M. (2002). *Human Resource Management in Service Work*. Kap. 1 – 3. (54 sider)
- Roskam, E & R. Elling (2018) *Excess Baggage: Leveling the Load and Changing the Workplace*. Kap. 3 si. 65 -121 og kap 121 – 187. Routhledge. (113 sider)

6. forelæsning: Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner III: omsorgsarbejde

v/ Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann

Sjette forelæsning/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i omsorgsarbejde

Forelæsningens pensum (I alt 150 s):

- Foner, N. (1994). *Patients: Pressures, Frustrations and Satisfactions og Institutional demands: The iron cage of the nursing home*. Kap. 3 (s.31- 53) og kap. 4 (si. 53 – 76) I bogen *The Caregiving Dilemma: Work in an American Nursing Home*. Berkeley: University of California Press. (46 sider)
- Menzies, I. (1960) *A Case-Study in the Functioning of Social Systems as a Defence against Anxiety: A Report on a Study of the Nursing Service of a General Hospital*. *Human relations*, 13, 95 (26 sider)
- Handy, J. (1991) *Stress and contradiction in psychiatric Nursing*, *Human relations*, vol 44 (13 sider)
- Zielinska, I & T. Kanash (2017) *Emotional Labour of the Polish Social Workers: The Study in Sociology of Emotions*. *Polish Sociological Review* (14 sider)
- Grootegoed, E. & M. Smith (2018) *The Emotional Labour of Austerity: How Social Workers Reflect and Work on Their Feelings towards Reducing*

Support to Needy Children and Families. *British Journal of Social Work* (2018) 48, 1929–1947 (17 sider)

- Hingley-Jones, Helen and Ruch, Gillian (2016) 'Stumbling through'? Relationship-based social work practice in austere times. *Journal of Social Work Practice*, 30 (3). pp. 235-248 (12 sider)
- Wanja Astvik Marika Melin (2012) Coping with the imbalance between job demands and resources: A study of different coping patterns and implications for health and quality in human service work. *Journal of Social Work* 13 (4) 337–360 (22 sider)

7. forelæsning: Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner IV: Call-center arbejde

v/ *Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen*

Syvende forelæsning/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i call center arbejde

Forelæsningens pensum (I alt 135 s):

- Woodcock, J. (2016) *Working the phones*. Kap 1 og 4 Pluto Press (54 sider)
- Bloodworth, J. (2018) Kap. 12 og 14. P 153 – 165 og 180 – 187 i *Hired – six month under cover in low-wage Britain*. Atlantic Book. London (22 sider)
- Korczynski, M. (2003) *Communities of coping: Collective emotional labour in service work*. *Organization*; Feb 2003; 10, (22 sider)
- Cederstrøm & Flemming (2012) *Mainlining life into dead labour*. Kap. 2 i *Dead man Working*. Zero Books (10 sider)
- Karlsson, J (2012). *Organizational Misbehavior in the Workplace: Narratives of Dignity and Resistance*. (P. 153 - 179) Palgrave MacMillan 27s

8. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner V: Professionelt arbejde og trusler mod professioners virke

v/ *Andrea Søndergaard Poulsen*

På ottende forelæsning ses nærmere på professionsrelateret ansvarsforvaltning og trusler herimod. Der introduceres til, hvad professioner er og forskellige dimensioner ved professionsrelateret ansvar og ansvarsforvaltning. Desuden diskuteres forskellige trusler mod varetagelsen af professionelt ansvar og professionelle værdier, herunder bl.a. usikkerhed og kommercialiseringspres.

Forelæsningens pensum (i alt 92 s):

- Hjort, K., & Weber, K., (2004), *Hvad er værd at vide om professioner?* (pp. 7-20) i K. Hjort (red.): *De professionelle*. Roskilde: Roskilde Universitets Forlag. (15 sider)
- Harrits, G. S. & Larsen, L. T., (2014) *Social lukning og professioner. Fra juridiske monopoler til symbolske mekanismer for professionel lukning*. I: Harrits, G. S., Johansen, M. B., Kristensen, J. E., Larsen, L. T., & Olesen, S. G. (red.) (2014). *Professioner under pres: Status, viden og styring*. Aarhus: Systime Academic. (19 sider)

- Barber, B. (1978-1979). *Control and Responsibility in the Powerful Professions*. Political Science Quarterly. Vol 93, Nr 3. pp. 599-615. (16 sider)
- Lund, H. H. (2008). *New Public Management – rehabilitering af markedet. Kritik af markeds-, penge – og profitstyre i det offentlige*. København: Forlaget Alternativ. kap 1. 16-24) (10 sider)
- Standing, G. (2017). *Prekariatet: Den farlige nye klasse*. København: Informations Forlag. Kap. 1. 1- 31 (32 sider)

Samlet litteraturoversigt

TEMA I. Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse		
1	Morgan, G. (1996) Images of Organization. Sage	420 sider
2	Pedersen, B. (2002) Organizational development at a social department – a SIFER study. Institut for Kommunikation og Psykologi	8 sider
3	Landbergis, P. (2017) Intervention to reduce stress. I Schnall et all (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routhledge: London	24 sider
4	Roskam, E (2017) Using participatory action research Methodology to improve workers health. I Schnall et all (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routhledge: London	18 sider
5	Borchmann, T (2013) Unge på Kanten. Institut For Kommunikation og Psykologi (p. 17 - 48). https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/109362596/Unge_p_kanten_T_homas_B13.pdf	32 sider
Tema II. Arbejdsdomæner. Belastninger, arbejdsprocesser, kontrolkampe og håndteringsstrategier i specifikke arbejdsdomæner		
Undervisningsarbejde		
6	Tzang, K. (2011) The emotional labor of teaching. Educational Research (ISSN: 2141-5161) Vol. 2(8) pp. 1312-1316 August 2011	5 sider

7	Carlyle & Woods (2002) Emotions of teacher stress. Kap 1 (1- 28) og 3 (55- 79). Trentham Books	51 sider
8	Philipp A, Schupbach H (2010). Longitudinal effects of emotional labor on emotional exhaustion and dedication of teachers. J. Occupational Health Psychol. 15(4):494-504.	12 sider
9	Nina Bascia and Howard Stevenson (2017) Organizing teaching: Developing the power of the profession.	80 sider
Service-arbejde		
10	Leidner, R (1993) Fast Food, Fast Talk: Service Work and the Routinization of Everyday Life. University of California Press p. 24 - 178	154 sider
11	Mills, C Wright (2002) . The great salesroom. Kap 8. I white-collar man (161- 189)	30 sider
12	Callum, C. (2020) Kap. 3. The system of Control i bogen Riding for Deliveroo. Cambridge: Polity Press (p. 41 – 72)	31 sider
13	Toynbee, P. (2003) <i>Portering og Dinner lady – always happy, never sad</i> . Kap 5 (s. 55-84) og 7 (95 – 115) I bogen Hard Work. Bloomsbury. London	50 sider
14	Van Manen, J (1999) The smile factory: Work at Disneyland. South-Western College Publications	14 sider
15	Gimlin, D. (1996). Pamela´s place. Power and negotiation in the Hair Salon. Gender & Society, Oktober 1996)	22 sider
16	Korczynski, M. & Macdonald, C.L. (2009). Service Work. Critical Perspectives. (p1 – 10)	10 sider
17	Korczynski, M. (2002). Human Resource Management in Service Work. Kap. 1 – 3.	54 sider

18	Rosskam, E & R. Elling (2018) <i>Excess Baggage: Leveling the Load and Changing the Workplace</i> . Kap. 3 si. 65 -121 og kap 121 – 187. Routledge.	113 sider
Omsorgsarbejde		
19	Foner, N. (1994) <i>Patients: Pressures, Frustrations and Satisfactions og Institutional demands: The iron cage of the nursing home</i> . Kap. 3 (s.31- 53) og kap. 4 (si. 53 – 76) I bogen <i>The Caregiving Dilemma: Work in an American Nursing Home</i> . Berkeley: University of California Press.	46 sider
20	Menzies, I. (1960) <i>A Case-Study in the Functioning of Social Systems as a Defence against Anxiety: A Report on a Study of the Nursing Service of a General Hospital</i> . Human relations vol13; 95	26 sider
21	Handy, J. (1991) <i>Stress and contradiction in psychiatric Nursing</i> , Human relations, vol 44	13 sider
23	Zielinska, I & T. Kanash (2017) <i>Emotional Labour of the Polish Social Workers: The Study in Sociology of Emotions</i> . Polish Sociological Review	14 sider
24	Grootegoed, E. & M. Smith <i>The Emotional Labour of Austerity: How Social Workers Reflect and Work on Their Feelings towards Reducing Support to Needy Children and Families</i> . British Journal of Social Work (2018) 48, 1929–1947	17 sider
25	Hingley-Jones, Helen and Ruch, Gillian (2016) <i>'Stumbling through'? Relationship-based social work practice in austere times</i> . Journal of Social Work Practice, 30 (3). pp. 235-248	12 sider
26	Wanja Astvik Marika Melin (2012) <i>Coping with the imbalance between job demands and resources: A study of different coping patterns and implications for health and quality in human service work</i> . Journal of Social Work 13 (4) 337–360 (22 sider)	22 sider
Call-center arbejde		

27	Woodcock, J. (2016) Working the phones. Kap 1 og 4 Pluto Press	54 sider
28	Bloodworth, J. (2018) Kap. 12 og 14. P 153 – 165 og 180 – 187 i Hired – six month under cover in low-wage Britain. Atlantic Book. London	22 sider
29	Korczynski, M. (2003) Communities of coping: Collective emotional labour in service work. <i>Organization</i> ; Feb 2003; 10,	22 sider
30	Cederstrøm & Flemming (2012) <i>Mainlining life into dead labour</i> . Kap. 2 i Dead man Working. Zero Books	10 sider
31	Karlsson, J (2012). Organizational Misbehavior in the Workplace: Narratives of Dignity and Resistance. (P. 153 – 179) Palgrave McMillan	27 sider
Professionelt arbejde		
32	Barber, B. (1978-1979). <i>Control and Responsibility in the Powerful Professions</i> . Political Science Quarterly. Vol 93, Nr 3. pp. 599-615.	16 sider
33	Harrits, G. S. & Larsen, L. T., (2014) <i>Social lukning og professioner. Fra juridiske monopoler til symbolske mekanismer for professionel lukning</i> . I: Harrits, G. S., Johansen, M. B., Kristensen, J. E., Larsen, L. T., & Olesen, S. G. (red.) (2014). <i>Professioner under pres: Status, viden og styring</i> . Aarhus: Systime Academic.	19 sider
34	Hjort, K., & Weber, K., (2004), <i>Hvad er værd at vide om professioner?</i> (pp. 7- 20) i K. Hjort (red.): <i>De professionelle</i> . Roskilde: Roskilde Universitets Forlag.	15 sider
35	Lund, H. H. (2008). <i>New Public Management – rehabilitering af markedet. Kritik af markeds-, penge – og profitstyre i det offentlige</i> . København: Forlaget Alternativ. kap 1. 16-24	10 sider
36	Standing, G. (2017). <i>Prekariatet: Den farlige nye klasse</i> . København: Informations Forlag. Kap. 1. 1- 31	32 sider

	ialt	1538 sider
--	------	---------------

CCCC C4U Clinic Counseling Consultation Coaching

Modulansvarlig

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk)

Undervisere

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk)

Bo Møhl (bomoehl@hum.aau.dk)

Thomas Duus Henriksen (tdh@hum.aau.dk)

Mads Lindholm (lindholm@hum.aau.dk)

Casper Schmidt (casc@hum.aau.dk)

Tanja Ryberg Jensen

Kevin Ladegaard

Ulrik Toft

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Semestret bygger oven på den tilegnede viden, færdigheder og kompetencer på de foregående semestre, og det anbefales, at semestret begynder efter at 7. semester er gennemført. Om sammenhængen mellem praktik og VAP II kan der generelt siges, at det er en del af den pædagogiske ide med programmet, at de forskellige kursusenheder planlægges sammen: Det er derfor også tanken at en del af undervisningen i VAP II kan "tages med" i praktik.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på nedenstående måde:

Modulet omfatter en række workshops (fordelt på de 15 ECTS) som fokuserer på fortsat udvikling af de studerendes konsultative- og kliniske færdigheder. Først i semestret (februar) afholdes nogle intensive workshop aktiviteter, hvor ny forskning og praksis kobles og tilsvarende i midten af semestret (april) er der workshops på universitetet.

Seminarer, forelæsninger og workshopaktiviteter i starten af semestret finder sted fra den 1. februar til den 4. februar. Seminarer, forelæsninger og workshopaktiviteter i midten af semestret finder sted fra den 28. marts til den 30. marts.

Modulet svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse fordeles som skemaet nedenstående viser:

Aktivitet	Titel	Underviser/ Seminarholder
1	Portfolio fremlæggelser og selv-evaluering	Learning teams
2	Portfolio fremlæggelser og selv-evaluering	Ole og Casper Schmidt

3	Entrepreneurship med psykologbaggrund	Mads Lindholm
4	Workshop og seminar om supervision	Ole Michael Spaten
5	Assessment af komplekse problemstillinger og differential diagnostiske overvejelser	Ole & Mads
6	Stress i organisationer – et review	Kevin Ladegaard
7	Ekstern konsultativ rådgivning	Ulrik Toft & Casper Schmidt
8	Portfolio summering og teorisamling	Learning teams
9	Seminar	Mads
10	Workshop og seminar om normalitet og afvigelse	Bo Møhl
11	Seminar om gruppeprocesser	Thomas Duus Henriksen
12	Executive coaching – fra forskning til artikel	Tanja Ryberg Jensen
13	Konsultation psykologi, Psykologisk Assessment og Samtalefærdigheder, trådene samles og dage afrundes	Learning teams og Tanja

Forelæsninger: 11

Workshop og seminartimer: 12

Evaluering og lærings-portfolio: 17

Læsning, forb., supervision og learning teams: 361

Eksamen: 4

I alt: 405

(Endvidere er de studerende i praktik (15 ECTS) på psykologarbejdspladser, det være sig kliniske eller inden for HR, konsultativt arbejde, et miks eller andre relevante praktikpladser. I et samarbejde mellem det pågældende praktiksted og den studerende i praktik skitseres et forløb der kan tilgodese rammerne for et praktikforløb på 50 arbejdsdage. Praktikken organiseres som ekstern forskningspraktik principielt efter dokumentet "Vejledning om praktikpladser" som kan downloades fra Moodle. Praktikken starter efter aftale med praktiksted, men det kan f.eks. være fra cirka medio februar.)

Modulaktiviteter:

Modulet omfatter forelæsninger, seminarer og workshops, som fokuserer på den fortsatte udvikling af de studerendes konsultative- og kliniske færdigheder.

Gennem semestrets intensive forelæsnings- og workshopaktiviteter, kobles den nyeste forskning og praksis. Semestret fortsætter og udvider den konsultative og kliniske praksislæring i CC samt praksislæring i forhold til 'samtalefærdigheder' og 'psykologisk assessment'. De studerende er ansvarlige over for klienter og samarbejdspartnere, hvor de konsultative og kliniske færdigheder og interventioner afprøves, og de studerende modtager løbende psykologfaglig supervision. Workshop, forelæsninger samt praksisseminarer rummer tilsammen modulets pensum på 1500 sider.

Neden for en oversigt over forelæsninger, seminar og workshopaktiviteterne:

Indholdet på 8. semester:

Videregående Anvendt Psykologi Udvidet på 8. semester (15 ECTS) er fortsat fagligt og indholdsmæssigt organiseret ud fra tanken om tre sideløbende søjler med forelæsninger/workshops og praksislæring. 8. semester rummer endvidere de studerendes praktikforløb (15 ECTS), med udmøntningen af det universitære fundament i en diversitet af konsultativ, klinisk, counseling og coaching psykologisk praksis i virksomhederne.

a) Konsultation-psykologi: Organisationsforståelse, konsultation, ledelse og magt danner baggrund for de studerendes læring i den psykologiske praksis, hvor de studerende enkeltvis eller i team arbejder i og med organisationen i forhold til konsultation m.v.

b) Samtalefærdigheder: Udforskning, indsigt, handling, det reflekterende team og supervision fortsætter træningen af den psykologiske praksis og intervention gennem forelæsninger, workshops samt supervision og styrker og udmønter sig i den psykologiske praksis på de psykologiske arbejdspladser.

c) Psykologisk assessment: Testning, differentialdiagnostik og kontaktform, samt det fortsatte arbejde med de psykometriske testværktøjer, beskrivelser, udredning og assessment vil danne basis for den psykologisk konsultative og kliniske praksis i konsulenthuse.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Workshop a) Konsultation-psykologi: Organisationsforståelse, konsultation, ledelse og magt

Seminar med 'Selvevaluering og lærings port-folio' *med VIP deltagelse (Ole Michael Spaten & Casper Schmidt)*

Professionsprogrammet har som mål at den studerende blandt andet skal opnå viden og forståelse og kompetencer til at skabe sig et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for den Videregående Anvendte Psykologi (VAP 1+2) (med henblik på videre faglig kvalificering). Programmet omfatter, at den studerende løbende evaluerer, ind- og opsamler sine læringsresultater og overvejelserne dokumenteres i den studerendes portfolio. Grundlaget for dagen med evalueringer er dels de lærings-mål der fremgår af KASO og dels den studerendes personlige læringsmål og handleplaner i forhold til professionsprogrammets tre søjler og andre relevante moduler. Portfolio fremlægges detaljeret i plenum og drøftes blandt de studerende.

De studerendes fremlæggelse af portfolio foreslås at foregå på denne måde: Ud fra den studerendes notater i portfolio-bog eller andre optegnelser sammenskrives port-folio ved udgangen af hvert semester til evalueringen i skriftlig form på 4-8 A4 normalsider og bør fremsendes før fremlæggelsen til VIP og med-studerende. Ved fremlæggelsen fremstilles læringspunkter og evaluering af eget forløb fra start af semester til og med eksamen. Tidsrammen for fremlæggelsen for den enkelte studerende er minimum 8 og maksimum 10 minutter. Herefter er der fælles refleksion og diskussion i plenum med afsluttende kommentarer fra den præsenterende studerende. Tidsrammen er her ca. 15 minutter. Der er ca. 5 minutter til at runde af, holde pause og til at den næste studerende kan gøre klar til at sætte i gang.

Seminar om "Entrepreneurship med psykologbaggrund: Fra psykologistuderende til egen konsulentvirksomhed" *Halvdagsworkshop v/ Mads Lindholm*

Mange psykologer kommer til at drive egen virksomhed som terapeuter eller konsulenter. Men hvordan er man som psykolog klædt på til at være iværksætter? Hvad skal man være opmærksom på? Og hvad er fordele og ulemper ved den karrierevej? Mads Lindholm er erhvervspsykolog, ph.d. og partner i konsulenthuset WICE. Mads vil fortælle om rejsen fra studerende til selvstændig og præsentere konkrete eksempler på konsulentopgaver, bl.a. en undersøgelse af mening i arbejdslivet. www.wice.dk WICE | about people. Mads Lindholm, Ph.d. er seniorkonsulent, erhvervspsykolog i WICE.

Forelæsningspensum:

- Steen, C. B., Nørgaard, G. K., Hundborg, M., Klausen, O., Lindholm, M. (ed.) (2016). *Hvad er mening? – mening som motivation i arbejdslivet*. Aarhus: Krifa.
- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116
- Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105
- Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77
- Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice & Research*, 65(4), 284-288.

Med udgangspunkt i forskning og psykologisk assessment er der seminar om at arbejde med stress – i organisationer, mennesker og psykologen selv. Psykologen som konsulent i organisationer

Halvdagsworkshop v/ psykolog Kevin Ladegaard, Relations-psykologerne, Skive

Stress som et begreb bliver en stadig større del af flere danskeres liv. Hvordan kan vi som psykologer være med til at skabe bæredygtige resultater for både mennesker, organisationer og vores egen trivsel, når feltet vi arbejder med til hverdag bliver dette ekspanderende praksisfelt? Gennem internationale systematiske reviews vil der blive belyst, hvordan interventioner mod stress bliver forsket og undersøgt på højeste evidenshierarki. I forlængelse af dette vil vi se på psykologen som værktøj i denne intervention og hvordan vi som mennesker kan forholde os til og holde til at arbejde med stressinterventioner på relationsniveau.

Forelæsningspensum:

- Carroll, M. (2007). Coaching psychology supervision: Luxury or necessity? In S. Palmer and Whybrow (eds). *Handbook of Coaching Psychology* (pp. 431-448) London: Routledge.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Dansk Psykologisk Forlag, (pp 45-177).
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). Open University Press.
- Moltu, C. & Binder, P. (2011). The voices of fellow travellers: Experienced therapists' strategies when facing difficult therapeutic impasses. *The British journal of clinical psychology*, 50, 250-67
- Spaten, O. M. (2011). *Coaching forskning – på evidensbaseret grundlag. Centrale empiriske studier gennem tyve år (1990 – 2010)*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag (80 p.).

Ekstern konsultativ rådgivning

Halvdagsworkshop v/ Chefkonsulent Ulrik Toft, UKON Human Results, Århus og psykolog Casper Schmidt

Workshoppen søger at give indblik i ekstern konsultativ rådgivning i.f.m. strategiske forandringsprocesser i offentlige og private virksomheder. Herunder fokus på implikationerne af nyt strategisk narrativ i.f.t. organisationsdesign og ledelsesadfærd. Intro til workshop med diverse relevante terminologier samt fortælling om jobbets natur som ekstern rådgiver. Derefter præsentation og udlevering af case, hvor deltagerne får lejlighed til at udvikle perspektiver på og anbefalinger til, hvordan den bedst bringes succesfuldt i mål. Der bliver rig lejlighed til at drøfte case og overvejelser om rådgiverrollen i plenum. De tre supplerende tekster til orientering udleveres af Ulrik eller Casper og adresserer alle ledelsesopgaven, som enhver organisation står overfor at skulle lykkes med uagtet størrelse eller formål: etablering af processer, som skaber klarhed på kurs, tilstrækkelig god koordinering af ressourcer og kompetencer samt fornødent commitment til at føre udviklings- eller forandringsprocessen mest muligt succesfuldt igennem. Derudover supplerer artiklerne med perspektiver, som er vanskelige at komme udenom: hvordan sætter man sin virksomhed bedst muligt i scene, hvordan undgår vi for mange skillevægge, 'rockwool' og modarbejdende agendaer og endelig et perspektiv på dynamikken i ledelsesteamet.

Supplerende læsning:

Det møgbeskidte ledelsesteam, UKON

Om organisationsdesign, UKON

Om forandringsprocessen i et overvejende socialkonstruktionistisk perspektiv, UKON

Workshop: Konsultation- og ledelsespsykologi

Studenterledet, selvstændigt arbejde med en reflekteret undersøgelse og opsamling af konsultation- og ledelsespsykologi i en organisatorisk praksis

Opsamling på forskellige syn eller blikke på ledelsespsykologien og efterfølgende selvstændigt arbejde med psykologen som konsulent i organisationer i forlængelse af tidligere oplæg. Herudfra stiller de studerende blandt andet spørgsmålet: Hvilken konsultativ praksis – med erfaringerne fra tidligere og syvende semester og VIP-oplæg – kan tages med til arbejdet med ledelse og ledelsesteam. Et af mange spørgsmål tematiserer samtaleforholdet mellem leder og medarbejder og hvordan er det historisk set blevet forstået som et ledelsespsykologisk problem? Endvidere kan fokuseres på andre centrale og komplekse ledelsespsykologiske problemstillinger, som f.eks. leder-medarbejderforholdet som en magt- og læringsrelation i forskellige kontekster. Ud fra de netop indhøstede erfaringer fra team-, kultur- og ledelsesanalyse i organisationen i efteråret – hvad og hvilken erfa bringes da videre samt hvilke analytiske redskaber og modeller var de mest anvendelige i den konkrete ledelsespsykologiske problemstilling.

Arbejdet opsummeres i port-folio og indsendes til VIP til kommentering.

Forelæsningens pensum:

- Andersen, Kristoffer Lande (2009). Ledelse og autoritet, (pp. 149-160), in: Helth m.fl. (2009, red.): *Lederskabelse, Samfundslitteratur*, Frederiksberg.

- Dam Hede (2011). Samtalekarismaet & symmetriproblemet, *Dansk Tidsskrift for Coachingpsykologi*, 1(1). 53-66
<https://journals.aau.dk/index.php/CP/article/view/234>
- Dam Hede (2010). Et ledelsesparadigme for coaching (pp. 119-135), in: *Coaching - samtalekunst og ledelsesdisciplin*, Samfundslitteratur, Frederiksberg.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Dansk Psykologisk Forlag, Erhvervspsykologserien (pp 121-154)
- Kets de Vries, M. F. R. (2015). Vision without action is a hallucination: Group coaching and strategy implementation. *Organizational Dynamics*, 44(1), 1-8
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (pp 388-455) (pp 198-234, 262-296)

Seminar om perspektiver på aktuelle tendenser inden for ledelse og strategi Halvdagsworkshop v/ Mads Lindholm

Oplægget vil indkredse aktuelle tendenser og perspektiver i forhold til ledelse og strategi, herunder behovet for coaching. Der indledes med en vifte af historiske nedslag i ledelsestendenser over tid for at ende med vores nutidige post-corona tilgange til menneske og organisation.

Workshoppen vil præsentere og diskutere coachens rolle i forhold til moderne ledelse og arbejde med, hvordan coachen kan understøtte ledere og medarbejdere. Der bliver bl.a. fokus på: Coachens arbejde med etik i ledelse og organisationer. Coachens arbejde med Work-Life-balance. Coachens arbejde med vækst- og performanceidealer osv.

Mads Lindholm, Ph.d. er seniorkonsulent, erhvervspsykolog i WICE og ekstern lektor ved Aalborg Universitet, Psykologistudiet

Forelæsningsens pensum:

- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Graßmann, C., Scholmerich, F., & Schermuly, C. C. (2020). The relationship between working alliance and client outcomes in coaching: A meta-analysis. *Human Relation*, 73, 35-58.
- Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67
- Spaten, O. M., & Holst, N. L. (2018). Samtaler med unge universitetsstuderende. *The Danish Journal of Coaching Psychology*, 1(1), 51-59. <https://doi.org/10.5278/ojs.cp.v7i1.2623>

Workshop og seminarer i learning teams

Dele af dagen arbejdes der selvstændigt med teorier og tekster i learning teams og plenumpræsentationer af væsentlige temaer fra konsultationspsykologi for hele teamet i plenum; andre dele af dagene arbejdes der med og efter VIP oplæg.

Forelæsningens pensum:

(Litteraturen fra hele denne søjle ovenfor)

Workshop b) Samtalefærdigheder: Udforskning, indsigt, handling, det reflekterende team og supervision

Workshop og seminar om supervision

Halvdagsworkshop v/ Ole Michael Spaten

Introduktion til supervision. Hvad er coachingspsykologi supervision og hvad er supervision? Er supervision i coachingspsykologi luksus eller en nødvendighed? vi diskuterer metodiske tilgange. Endvidere slutter vi af med introduktion til teoriseminar arbejdet.

Forelæsningens pensum:

- Bertelsen, P., Jacobsen, C. H., Rosenberg, N. (2013). Tværfaglig Supervision. Hans Reitzels Forlag
- European Mentoring and Coaching Council Guidelines on Supervision, kan downloades fra: <http://www.emccouncil.org/src/ultimo/models/Download/7.pdf> (accessed 01.11.20)
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). Open University Press
- Hawkins, P., & Turner, E. (2017). The rise of coaching supervision 2006–2014. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 10(2)
- Koortzen, P., & Odendaal, A. (2016). Coaching supervision: Towards a systemic coaching supervision framework. In L. E. van Zyl, M. W. Stander, & A. Odendaal (Eds.), *Coaching psychology: Meta-theoretical perspectives and applications in multicultural contexts*. (pp. 67-96). Cham, Switzerland: Springer International Publishing.

Workshop om gruppeprocesser og relationer

Halvdagsworkshop v/ Thomas Duus Henriksen, psykolog, lektor KDM og organisationspsykolog

Content TBA

Forelæsningens pensum:

- Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 57(1), 14-40
- Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41–46
- Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied

psychology. Consulting Psychology Journal: Practice and Research, 68, 177–187

Seminar om executive coaching – fra forskning til artikel

Halvdagsworkshop v/ Tanja Ryberg Jensen Executive Coaching – fra forskning til artikel

Content TBA. Den 30. marts afsluttes dagen med afrunding af arbejdet inden for de tre søjler: Konsultationspsykologi, Psykologisk Assessment og Samtalefærdigheder efter kort intro fra Tanja – om eftermiddagen delvist selvstændigt arbejde i learning team.

Forelæsningens pensum:

- Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.
- Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds.). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons
- Palmer, S. & McDowall, A. (Eds.) (2010). *The coaching relationship: Putting people first*. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. [pp. 1-8 + 139-158] (27 p.)
- Ryberg, T., Keis, A & Spaten, O. M. (2020). Executive coaching. *Danish Journal of Coaching Psychology*, 9, 1, 1-16
- Spaten, O. M. (2020). *Coaching relationship - Empirical research, cases and conversations*. Aalborg: Aalborg University Press (102 p.).
- Spaten, O. M. & Flensborg, W. (2013). When middle managers are doing employee coaching. *International Coaching Psychology Review*, 8, 2, 18-48

Workshop og seminarer

Dele af dagen arbejdes der selvstændigt med teorier og tekster i learning teams og plenum præsentationer af væsentlige temaer fra konsultationspsykologi for hele teamet i plenum; andre dele af dagene arbejdes der med og efter VIP-oplæg.

Forelæsningens pensum:

(Litteraturen fra hele denne søjle ovenfor)

Workshop c) Psykologisk assessment: testning, differential-diagnostik og kontaktform

Psykologisk assessment indgår i mange psykologers arbejde, hvad enten det er som konsulent i organisationer eller i den kliniske praksis. Vi ser de seneste år en kolossal vækst i udbuddet af nye testredskaber, herunder opdateringer og revisioner som alt i alt stiller store krav til psykologens færdigheder i forhold til at vurdere, om

der brug for eller hvilken assessment der skal til, herunder udvælgelsen af testbatteri. Vi fortsætter med at præcisere en række forhold af betydning: Hvordan etablere rammerne for psykologisk assessment, skabe kontakt inden den praktiske testsituation, hvilke instrumenter og metoder anvendes i forbindelse med mundtlig tilbagemelding og hvordan formidles undersøgelsesresultater og feed-back - som dialog - inden for rammerne af de etiske principper for nordiske psykologer. Endelig kan der spørges: Hvordan indgår assessment i forhold til komplekse ledelsesdilemmaer?

Workshop: Assessment af komplekse problemstillinger og differential-diagnostiske overvejelser

Halvdagsworkshop v/ Ole Michael Spaten og Mads Lindholm

Når vi arbejder med mennesker i den psykologiske praksis, støder vi indimellem på den type differential problemstillinger, hvor en tilstand umiddelbart bliver opfattet, som hørende til en lettere kategori, men hvor en grundigere udredning tyder på, at der kan være tale om en alvorligere lidelse, der kræver henvisning til anden, længerevarende specialistbehandling. Eller at problemstillingen ligger i gråzonen mellem funktionel eller dysfunktionel eller, at man umiddelbart har svært ved at bedømme, om den hører til den ene eller anden. I denne workshop vil vi arbejde med assessment og herunder komme ind på en fænomenologisk og en testpsykologisk tilgang til diagnostikken.

Forelæsningsens pensum:

- Andreasen, N. C. (2006). DSM and the Death of Phenomenology in America: An Example of Unintended Consequences. *Schizophrenia Bulletin*, 33, 108-112.
- Christensen, A. B., & Kristiansen, M. H. (2020). Jeg ser det som et ekstra job, jeg har. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift*, 1, 49 - 63.
- Frances, A. (2014). ICD, DSM and The Tower of Babel. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(4), 371-373.
- Frances, A. (2014). How many psychiatric diagnoses fit on the head of a pin? *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(11), 1067-1068
- Frances, A., & Batstra, L. (2013). Why so many epidemics of childhood mental disorder? *Journal of developmental and behavioral pediatrics*, 34(4), 291-292
- Frances, A. (2012). Better safe than sorry. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 695-696
- Kahn, W. A. (2012). The functions of dysfunction: Implications for organizational diagnosis and change. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 64(3), 225-241
- Szymanska, K. (2006). The impact of depression on the coaching process: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*, 2(3), 29-31.
- Szymanska, K. (2007). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*, 3, 85-89.

- Szymanska, K. (2008). Catastrophising/imagining the worst. *The Coaching Psychologist*, 4, 36-37.
- Szymanska, K. (2008). The downward arrow technique. *The Coaching Psychologist*, 4, 85-86.
- Szymanska, K. (2009). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next (Part 2). *The Coaching Psychologist*, 5(1), 39-41.
- Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2020). Students, psychosocial problems and shame in neoliberal higher education. *Journal of Psychosocial Studies*, 1–15.

Seminar med psykologisk assessment og port folio

v/ Tanja Ryberg Jensen

Opfølgning på seminargangen om psykologisk assessment, procedurer for assessment og anvendelse i praksis gennemgås og trænes, ligesom arbejdet i Coaching Center fremstilles som psykologisk praksis- og interventionsform. De studerende indsamler løbende gennem de to teoriindkald og i praktik personlige, faglige noter til den enkeltes lærings-portfolio; afslutningsvist er der opsamling på læring i de tre søjler. Seminaret ledes delvist og indledningsvist de første par timer af Tanja Ryberg, de studerende fortsætter i learning team arbejdet efter oplæg fra Tanja og selvstændigt om eftermiddagen.

Seminar og workshop om normalitet og afvigelse

Halvdags seminar og workshop v/ Bo Møhl

Med baggrund i kliniske eksempler vil dette seminar belyse grænsefladerne mellem normalitet og afvigelse, som de kan optræde i forbindelse med arbejde i organisationer. Fokus vil være på mennesker med personlighedsforstyrrelser og de udfordringer, som de giver, samt på ledertyper, som med deres personlighedsforvaltning og adfærd skaber problemer i organisationen: Working with the toxic leaders. I forbindelse med coaching af fx en leder i en organisation kan man støde på symptomer eller karaktertræk, som kan være så belastende for vedkommende selv eller for omgivelserne, at det må vurderes som patologisk. I denne workshop vil vi arbejde med en case og rollespil som udgangspunkt for kliniske og teoretiske refleksioner over normalitet og afvigelse.

Forelæsningsens pensum:

- American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing (supplerende læsning)
- Berg J. C. et. al. (2006). Balancing Psychological Assessment: Including Strength and Hope in Client Reports. *Journal of clinical psychology*, 62(1), 33-46.
- Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.

- Frances, A. (2013). *Essentials of Psychiatric Diagnosis. Responding to the Challenge of DSM 5*. New York: The Guildford Press (supplerende læsning især kap. 1, 5, 8 og 11, men det kan anbefales at læse hele bogen)

Supplerende læsning

- WHO ICD-10 Psykiske lidelser og andre adfærdsmæssige forstyrrelser: Klassifikation og diagnostiske kriterier. Munksgaard, 2010 (10. Udg.)

Seminar om psykologisk assessment i human ressource service

Halvdagsworkshop v/ TBA

Workshop og seminarer

Dele af dagen arbejdes der selvstændigt med teorier og tekster i learning teams og plenum præsentationer af væsentlige temaer fra konsultation psykologi for hele teamet i plenum; andre dele af dagene arbejdes der med og efter VIP-oplæg.

Forelæsningsens pensum:

(Litteraturen fra hele denne søjle ovenfor)

Modulets samlede pensum:

- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-5* (5th Ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing (ca. 105 sider i Section I: DSM-5 Basics)
- Andersen, Kristoffer Lande (2009). Ledelse og autoritet, (pp. 149-160), in: Helth m.fl. (2009, red.): *Lederskabelse*, Samfundslitteratur: Frederiksberg.
- Andreasen, N. C. (2006). DSM and the Death of Phenomenology in America: An Example of Unintended Consequences. *Schizophrenia Bulletin*. 33, 108-112.
- Athanasopoulou, A., & Dopson, S. (2018). A systematic review of executive coaching outcomes: Is it the journey or the destination that matters the most? *The Leadership Quarterly*, 29(1), 70-88.
- Berg J. C. et. al. (2006). Balancing Psychological Assessment: Including Strength and Hope in Client Reports. *Journal of clinical psychology*, 62(1), 33-46.
- Bertelsen, P., Jacobsen, C. H., Rosenberg, N. (2013). *Tværfaglig Supervision*. Hans Reitzels Forlag (150 p.)
- Carroll, M. (2007). Coaching psychology supervision: Luxury or necessity? In S. Palmer and Whybrow (eds). *Handbook of Coaching Psychology* (pp. 431-448) London: Routledge.
- Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.

- Christensen, A. B., & Kristiansen, M. H. (2020). Jeg ser det som et ekstra job, jeg har. *Dansk Paedagogisk Tidsskrift*, 1, 49 - 63.
- Church, A. H., & Rotolo, C. T. (2013). How are top companies assessing their high-potentials and senior executives? A talent management benchmark study. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(3), 199-223.
- Dam Hede (2010). Et ledelsesparadigme for coaching (pp. 119-135), in: *Coaching - samtalekunst og ledelsesdisciplin*, Samfundslitteratur: Frederiksberg.
- Dam Hede (2011). Samtalekarismaet & symmetriproblemet, *Dansk Tidsskrift for Coachingspsykologi*, 1(1). 53-66
- Davis, M. H., Hall, J. A., & Mayer, P. S. (2016). Developing a new measure of entrepreneurial mindset: Reliability, validity, and implications for practitioners. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68(1), 21-48.
- Duffy, M., Passmore, J. (2010). Ethics in coaching: An ethical decision making framework for coaching psychologists. *International Coaching Psychology Review*, 5(2), 140-151
- European Mentoring and Coaching Council Guidelines on Supervision, kan downloades fra: <http://www.emccouncil.org/src/ultimo/models/Download/7.pdf> (accessed 12.01.21)
- Frances, A. (2012). Better safe than sorry. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 695-696
- Frances, A. (2013). *Essentials of Psychiatric Diagnosis. Responding to the Challenge of DSM 5*. New York: The Guildford Press (læsning især kap. 1, 5, 8 og 11, (ca. 125 sider), men det kan anbefales at læse hele bogen)
- Frances, A. (2014). How many psychiatric diagnoses fit on the head of a pin? *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(11), 1067-1068
- Frances, A. (2014). ICD, DSM and The Tower of Babel. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(4), 371-373.
- Frances, A., & Batstra, L. (2013). Why so many epidemics of childhood mental disorder? *Journal of developmental and behavioral pediatrics*, 34(4), 291-292
- Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105
- Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons
- Graßmann, C., Scholmerich, F., & Schermuly, C. C. (2020). The relationship between working alliance and client outcomes in coaching: A meta-analysis. *Human Relation*, 73, 35-58.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. København: Dansk Psykologisk Forlag, Erhvervspsykolog-serien, (kapitel 3,

kapitel 4, kapitel 5, kapitel 6, kapitel 7, kapitel 8, kapitel 9 og kapitel 10 (pp. 45-177))

- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). London: Open University Press
- Hawkins, P., & Turner, E. (2017). The rise of coaching supervision 2006–2014. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 10(2), 102-114
- Kahn, W. A. (2012). The functions of dysfunction: Implications for organizational diagnosis and change. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 64(3), 225-241
- Kaiser, R. B., & Hogan, R. (2010). How to (and how not to) assess the integrity of managers. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 62(4), 216-234
- Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.
- Kets de Vries, M. F. R. (2015). Vision without action is a hallucination: Group coaching and strategy implementation. *Organizational Dynamics*, 44(1), 1-8
- Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77
- Kilburg, R. R. (2004). Trudging Toward Dodoville: Conceptual Approaches and Case Studies in Executive Coaching. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 56, 4, 203–213
- Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied psychology. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68, 177–187
- Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41–46
- Koortzen, P., & Odendaal, A. (2016). Coaching supervision: Towards a systemic coaching supervision framework. In L. E. van Zyl, M. W. Stander, & A. Odendaal (Eds.), *Coaching psychology: Meta-theoretical perspectives and applications in multicultural contexts*. (pp. 67-96). Cham, Switzerland: Springer International Publishing.
- Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116
- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Moltu, C., & Binder, P. E. (2011). The voices of fellow travellers: Experienced therapists' strategies when facing difficult therapeutic impasses. *British Journal of Clinical Psychology*, 50(3), 250-267.

- Palmer, S. & McDowall, A. (Eds.) (2010). *The coaching relationship: Putting people first*. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. [pp. 1-8 + 139-158] (27 p.)
- Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 57(1), 14-40
- Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67
- Ryberg, T., Keis, A & Spaten, O. M. (2020). Executive coaching. *Danish Journal of Coaching Psychology*, 9, 1, 1-16
- Spaten, O. M. & Flensburg, W. (2013). When middle managers are doing employee coaching. *International Coaching Psychology Review*, 8, 2, 18-48
- Spaten, O. M., & Holst, N. L. (2018). Samtaler med unge universitetsstuderende. *The Danish Journal of Coaching Psychology*, 1(1), 51-59, <https://doi.org/10.5278/ojs.cp.v7i1.2623>
- Spaten, O. M. (2020). *Coaching relationship - Empirical research, cases and conversations*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag (105 p.) [https://aauforlag.dk/shop/psykologi-\(1\)/the-coaching-relationship-empirical-research-.aspx](https://aauforlag.dk/shop/psykologi-(1)/the-coaching-relationship-empirical-research-.aspx)
- Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(4), 284-288
- Steen, C. B., Nørgaard, G. K., Hundborg, M., Klausen, O., Lindholm, M. (ed.) (2016). *Hvad er mening? – mening som motivation i arbejdslivet*. Aarhus: Krifa.
- Szymanska, K. (2006). The impact of depression on the coaching process: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*, 2(3), 29-31.
- Szymanska, K. (2007). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*. 3, 85-89.
- Szymanska, K. (2008). Catastrophising/imagining the worst. *The Coaching Psychologist*. 4, 36-37.
- Szymanska, K. (2008). The downward arrow technique. *The Coaching Psychologist*. 4, 85-86.
- Szymanska, K. (2009). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next (Part 2). *The Coaching Psychologist*, 5(1), 39-41.
- WHO ICD-10 Psykiske lidelser og andre adfærdsmæssige forstyrrelser: Klassifikation og diagnostiske kriterier. Munksgaard, 2010 (10. udg., (ca. 110 sider fra det generelle og indledende, resten er supplerende læsning).

- Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2020). Students, psychosocial problems and shame in neoliberal higher education. *Journal of Psychosocial Studies*, 1–15.
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (Kap. 7 Power and Influence (36 s), Kap. 9 - Charismatic and Transformational Leadership (34 s), Kap. 13 - Strategic Leadership by Executives (36 s), Kap. 14 - Developing Leadership Skills - (30 s) (pp 198-234 + 262-296 + 388-455).

Samlet sidetal ca. 1458

NEURO

Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II

ECTS: 15

STADS-kode: HEA880010P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Thomas Alrik Sørensen (alrik@hum.aau.dk)

Undervisere

Thomas Alrik Sørensen (alrik@hum.aau.dk)

Jens Østergaard Riis (jensriis@hum.aau.dk)

Aurore Zelazny (aurore@hum.aau.dk)

NN,

Type og sprog

Dansk og engelsk

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Elleve teoretiske forelæsninger, som undervises af Thomas Alrik Sørensen, NN, og Aurore Zelazny. Disse følges af både en konference/klinikdemonstration á 2 timers varighed, der undervises af NN, samt en dag på Aalborg Universitetshospital med Jens Østergaard Riis.

Undervisningen er inddelt i elleve teoretiske forelæsninger omhandlende neuropsykologi og assessment. De teoretiske forelæsninger indeholder også mulighed for de studerende, at reflektere og diskutere eventuelle problemstillinger, de kan være stødt på som del af deres praktik. I forlængelse af de teoretiske forelæsninger udbydes der patientdemonstrationer, i samarbejde med Universitetshospitalet. Her får de studerende mulighed for i fællesskab at blive præsenteret for patienter igennem klinisk praktisk undervisning, samt arbejde med forskellige neuropsykologiske tests. Endeligt vil de studerende i mindre grupper have en dag med stuegang på Aalborg Universitetshospital.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
11 forelæsninger á 2 timer	22
1 klinikdemonstration á 2 timer	2
1 stuegang	3
Læsning og forberedelse	328
Eksamen	30

NB: lektioner tælles som timer.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	2 x 45 min.	Introduktion og den kliniske undersøgelse	Thomas Alrik Sørensen
2. Forelæsning	2 x 45 min.	Hukommelse og amnestisk syndrom	Thomas Alrik Sørensen
3. Forelæsning	2 x 45 min.	Perception og opmærksomhed	Thomas Alrik Sørensen
4. Forelæsning	2 x 45 min.	Styringsfunktioner	Thomas Alrik Sørensen
5. Forelæsning	2 x 45 min.	Sprog	Thomas Alrik Sørensen
6. Forelæsning	2 x 45 min.	Genoptræning	NN
7. Forelæsning	2 x 45 min.	Psykiatriske problemstillinger	Thomas Alrik Sørensen
8. Forelæsning	2 x 45 min.	Patient assessment og udredning	NN
9. Forelæsning	2 x 45 min.	Neurodegenerative lidelser	Aurore Zelazny
10. Forelæsning	2 x 45 min.	Sygdomslære med fokus på apopleksi	NN
11. Forelæsning	2 x 45 min.	Udviklingsforstyrrelser	Aurore Zelazny
12. Forelæsning	2 x 45 min.	Klinik demonstration	NN
	3 timer pr. Gruppe af ca. 3 stud.	Stuegang	Jens Østergaard Riis

Eksamen

En ekstern mundtlig prøve i **Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology)**.

Den studerende afprøves i det valgte kursus.

Prøven er en synopsisprøve: En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminationen inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis.

Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: Højst 3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter i alt ved individuelle prøver. Ved gruppeprøver 20 minutter pr. studerende og 10 minutter pr. gruppe til votering og karaktergivning, dog højst i alt to timer. Prøven aflægges typisk som en individuel eksamen.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Prøven skal dokumentere, at modulets mål er indfrie. Ved bedømmelsen af prøvepræstationen vil der med henblik på opnåelse af karakteren 12 blive lagt vægt på, at den studerende demonstrerer en udtømmende opfyldelse af fagets mål med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Forelæsningsmanchet/Pensum

Forelæsning 1: Introduktion og den kliniske undersøgelse (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Denne forelæsning introducerer kursusrækken sammen med at se nærmere på patientundersøgelsen, dels hvad ser neurologen på og dels hvad ligger der af udfordringer i en neuropsykologisk undersøgelse.

Forelæsning 2: Hukommelse og amnestisk syndrom (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Denne forelæsning tager afsæt i en af de typiske funktionelle klager vedr. nedsat hukommelse, samt mere alvorlige lidelser, som amnestisk syndrom. Forskellige typer af årsager til hukommelsessvækkelser præsenteres, samt de udfordringer der ligger i at arbejde med patienter der ikke kan lagre ny viden om, bl.a. deres nedsatte funktion.

Forelæsning 3: Perception og opmærksomhed (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

I den tredje forelæsning fokuseres der på en række perceptuelle problemer, samt generelle opmærksomhedsproblemer hos patienter med specifikke, såvel som diffuse hjerneskader. Ligeledes vil der drøftes hvilke interventionsmuligheder neuropsykologen har overfor denne type af problemstillinger.

Forelæsning 4: Styrringsfunktioner (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

I denne forelæsning ser vi nærmere på styrringsdysfunktioner, særligt med fokus på skader i den forreste del af hjernen, pandelapperne, det er såvel grundet i læsioner som degenerative lidelser, som eksempelvis fronto-temporal demens. Desuden belyses problemstillinger ved behandling af patienter der konfabulerer, og relationen mellem neuropsykologen og konfabulerende patienter diskuteres.

Forelæsning 5: Sprog (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

En anden forholdsvis almindelig lidelse hos neuropsykologiske patienter, er problemer med sprogforståelse og sprogproduktion. I denne forelæsning belyses disse vanskeligheder, samt hvilke genoptræningsmuligheder patienter med denne problemstilling har. Ligeledes ser vi også nærmere på problemer med symbolmanipulation.

Forelæsning 6: Genoptræning (2 timer)

v/ NN

I denne forelæsning ser vi nærmere på forskellige tilgange til genoptræning efter hjerneskade. Vi ser på teoretiske perspektiver på genoptræning, kompensation og plasticitet, samt på effektstudier og gældende kliniske retningslinjer.

Forelæsning 7: Psykiatriske problemstillinger (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Psykologiske og emotionelle problemstillinger kan ofte være en udfordring under evaluerings- såvel som rehabiliteringsfasen af en patient. Denne forelæsning fortsætter med at se nærmere på psykologisk og psykiatriske problemstillinger fx depression, samt hvorledes depression kan måles og evalueres.

Forelæsning 8: Patient assessment og udredning (2 timer)

v/ NN

Den neuropsykologiske undersøgelse indbefatter flere elementer. I denne forelæsning gennemgås både anamnese, klageoptag, det kliniske indtryk samt perspektiver på afrapportering og tolkning af resultater. Betydningen af nedsat sygdomsindsigt for udredning og efterfølgende forløb vil blive gennemgået og teoretiske perspektiver på dette taget op.

Forelæsning 9: Neurodegenerative lidelser (2 timer)

v/ Aurore Zelazny

Denne undervisningsgang ser nærmere på neurodegenerative lidelser så som demens og Parkinsonisme. Hvad er progression og årsager, samt hvilke udfordringer har denne patientgruppe og hvorledes kan neuropsykologen hjælpe ved degenerative sygdomme.

Forelæsning 10: Sygdomslære med fokus på apopleksi (2 timer)

v/ NN

Almindelige neurologiske lidelser vil blive gennemgået, herunder særligt apopleksi, samt associerede neuropsykologiske forstyrrelser og det forventede forløb af disse.

Forelæsning 11: Udviklingsforstyrrelser (2 timer)

v/ Aurore Zelazny

Her vil vi se nærmere på nogle af de udviklingsrelaterede problemstillinger som neuropsykologen kan stå overfor, bl.a. autisme og ADHD. Hvad kendetegner disse problemstillinger og hvorledes stilles diagnosen. Hertil berøres også nogle af de problematiske falske historier omkring årsagen til at børn udvikler autisme.

Forelæsning 12: Klinikdemonstration (2 timer)

v/ NN

Stuegang (3 timer per gruppe af ca. 3 studerende)

v/ Jens Østergaard Riis

Grupper af ca. 4 studerende deltager i stuegang på Aalborg Universitetshospital.

Samlet pensum

Til faget knytter sig 1500 siders obligatorisk pensum fordelt på tre håndbøger:

- Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.
- Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.
- Parson, M. W. & Hammeke, T. A. (2014). *Clinical Neuropsychology - A pocket handbook for assessment*. (Chapter 1: Neuropsychology in the Clinical Setting: Conceptual and Practical Issues, and Chapter 2: Neurobehavioral Examination).

KUR: BSPK + KHARE med CHAP

Videregående Anvendt Psykologi II – Klinikkerne for Udviklings- og Rehabiliteringspsykologi

Advanced Applied Psychology II – Clinics for Developmental and Rehabilitation Psychology

STADS-kode: HEA880006P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Kristine Jensen de López, *KJL, kristine@hum.aau.dk*

Tia Hansen, *TH, tia@hum.aau.dk*

Undervisere

Kristine Jensen de López, *KJL, kristine@hum.aau.dk*

Tia Hansen, *TH, tia@hum.aau.dk*

Hanne B.S. Knudsen, *HBSK, hannebsk@hum.aau.dk*

Chalotte Glintborg, *CG, cgl@hum.aau.dk*

Mette Kold, *MK, mkoj@hum.aau.dk*

Cecilie Thøgersen, *CT, ceciliemst@hum.aau.d*

Leif Vind, *LV, v@leifvind.dk*

Type og sprog

Kursusmodul

dansk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om og forståelse af:

- den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- decentrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder

- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi (KHARE) viderefører undervisningen fra 7. semester, nu med fokus på anvendelse af rehabiliteringspsykologiske interventioner til især klienter med en senhjerneskade samt deres nære pårørende. Kursets undervisningselementer ligger i februar måned. Efter kurset skal KHARE's studerende være klar til at starte deres praktik hos en af vores samarbejdspartnere og dermed, under fortsat supervision, egne klient- og pårørendeforløb. Workshops og seminarer er centreret om rehabiliteringspsykologiske interventioner, anvendelse og gennemførelse samt interventionsmetoders teoretiske og praktiske muligheder og begrænsninger i.f.t. målgrupperne samt relateret forskning. Problemstillinger, som den studerende vælger at udforske i synopsis, skal omfatte evidens/forskning. Programsporets interne praktik finder sted enten i Center for menneske-dyr-psykologi eller hos en af KHAREs rehabiliteringspsykologiske praktikpartnere, med forsknings- og supervisionsmæssig backup fra KHAREs klinik på Borgmester Jørgensens Vej.

Børnesprogklinikken (BSPK) fortsætter sine aktiviteter fra efteråret med, at de studerende fortsat fordyber sig teoretisk i interventionsformen Dynamisk Udredning ift. børn, der opvokser med sproglige eller/og kommunikative vanskeligheder, samt starter deres forløb med at have klienter (familier og børn) i deres interne praktik. Seminarerne er centreret omkring temaerne: identifikation af relevante anvendte-psykologiske aspekter af praktiske problemstillinger, udvælgelse og gennemførelse af psykologiske undersøgelser, refleksioner over valgte undersøgelses- og interventionsmetoders teoretiske og praksis begrænsninger, samt forskning i evidensbaseret praksis. Problemstillinger som den studerende vælger at udforske, skal være evidens- og forskningsbaseret. Der er mulighed for at den studerende inddrager data fra Børnesprogklinikken (evt. eget terapiforløb).

Programsporets interne praktik finder overvejende sted i Børnesprogklinikken lokaler på Østerbro, Aalborg.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats og disse forventes fordelt som følger:

KHARE

<i>Aktivitet</i>	<i>Timer / lektioner</i>
<i>Forelæsninger</i>	50
<i>Seminargange</i>	46
<i>Læsning og forb</i>	299
<i>Eksamen</i>	9
<i>Eval</i>	1
<i>Sum</i>	405

BSPK

<i>Forelæsninger</i>	12
<i>Seminar</i>	31
<i>Læsning og forb.</i>	
<i>Eksamen</i>	9
<i>Evaluering</i>	1
<i>Sum</i>	405

Deltagere

Børnesprogklinik- ANZO- og KHARE-studerende, 8. semester

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at man har gennemført 7. semester på et af KUR's spor.

Organisering

Studerende på KUR's linje vil indgå i praktikken som afvikles på Børnesprogklinikken, hos en af KHARES praktikpartnere, ved Center for menneske-
dyr-psykologi, eller som forskningspraktikant fuld tid på et af KURs to spor.

En studerende på et af de to spor kan anmode om deltagelse i enkeltdele af KURs undervisning, der ellers indgår i det andet spor. I givet fald afgør programlederne, om det er muligt og hensigtsmæssigt ift. den konkrete anmodning, og studerende og programledere træffer i givet fald en bindende aftale herom.

Børnesprogklinikken

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1.	4x45 min	Narrativer som udgangspunkt for udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder samt generelt om udredning	Hanne B. S. Knudsen
2.	4x45 min.	Udredning af og intervention for pragmatiske vanskeligheder hos børn med kommunikative vanskeligheder	Kristine Jensen de López
3.	4x45 min.	Udredning og intervention af sproglige vanskeligheder & læsning	Hanne B. S. Knudsen
4.	4x45 min.	Inddragelse af familien ved udredning intervention af børn med kommunikative vanskeligheder	Kristine Jensen de López
5.	4x45 min.	Gestik, udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder. Flersprogethed.	Kristine Jensen de López
6.	4x45 min.	Arbejdshukommelse og kognitive funktioner i udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder. ADHD og autisme	Hanne B. S. Knudsen
7.	6x45 min.	Formidling og rapportskrivning	Kristine Jensen de López & Hanne B. S. Knudsen
8.	6x45 min	Formidling og rapportskrivning	Hanne B. S. Knudsen &

			Kristine Jensen de López
9.	7x45 min	Formidling af rapportens resultater	Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Litteraturen er opdelt efter forskellige workshoptemaer.

1) Narrativer som udgangspunkt for udredning og intervention samt generelt om udredning v/ Hanne B. S. Knudsen

Pensum:

- Bishop, D.V.M. (2010). Which neurodevelopmental disorders get researched and why? PloS One 5(11) doi:10.1371/journal.pone.0015112 [9 sider]
- Botting, N. (2002). Narrative as a tool for the assessment of linguistic and pragmatic impairments. Child Language Teaching and Therapy, 18(1). [21 sider]
- Brinton, B. & Fujiki, M. (2010). Principles of assessment and intervention. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. The Handbook of Language and Speech Disorders. Kap. 6. (Pp. 131-150). [19 sider]
- Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M. (2010). Social practical considerations in labeling. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. The Handbook of Language and Speech Disorders. Kap. 1. (Pp. 11-37). [26 sider]
- Evans-Lacko, S., Courtin, E., Fiorillo, A., Knapp, M., Luciano, M., Park, A., . . . Thornicroft, G. (2014). The state of the art in European research on reducing social exclusion and stigma related to mental health: A systematic mapping of the literature. European Psychiatry, 29(6), 381-389. [9 sider] doi:10.1016/j.eurpsy.2014.02.007
- Gagarina, N., Klop, D., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U., & Walters, J. (2019). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives -Revised. ZAS Papers in Linguistics, 63. Danish version. Translated and adapted by Jensen de López, K. [35 sider] <https://www.leibnizzas.de/en/publications/schriftenreihe/zaspil/zaspil-56/main-start>
- Gallagher, A., L., Murphy, C.A., Conway, P.F. & Perry, A. (2020). Establishing premises for inter-professional collaboration practice in school: inclusion, differences and influence. Disability and Rehabilitation. [10 sider]
- Jensen de López & Knudsen, H. B.S. (2020). The adaptation of MAIN to Danish. ZAS Papers in Linguistics, 64. [6 sider] <https://www.leibnizzas.de/en/publications/schriftenreihe/zaspil/zaspil-56/main-start>
- Joffe, V., Rixon, L., Hulme, C. (2019). Improving Storytelling and vocabulary in secondary school students with language disorder: a randomized controlled

trial. *International Journal of Language and Communication Disorder*, 54(4), 656-672 [16 sider].

- Peña, E.D. Gillam, R., Malek, M., Ruiz-Felter, R., Resendiz, M. Fiestas, C. & Sabel, T. (2006). Dynamic assessment of school-age children's narrative abilities: an experimental investigation of classification accuracy. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, vol. 49. (Pp 1037-1057), [20 sider]
- Reuterskiöld, C., Hansson, K. & Sahlén, B. (2011). Narrative skills in Swedish children with language impairment, 44. *Journal of Communication Disorders*, 44. (Pp. 733-744). [11 sider]
- Spencer, T. D. & Slocum, T. A. (2010). The effect of a narrative intervention on story retelling and personal story generation skills of preschoolers with risk factors and narrative language delays. *Journal of Early Intervention*, 32, 178-199 [12 sider].

2) Udredning af og intervention ift. pragmatiske vanskeligheder

v/ *Kristine Jensen de López*

Pensum:

- Adams. C. (2007), The effects of speech and language therapy intervention on children with pragmatic language impairments in mainstream, school. *British Journal of Special Education*, 34, 226-233. [8 sider].
- Adams, C., Gaile, J., Lockton, E. & Freed, J. (2015). Integration language, pragmatics and social intervention in a single-subject case study of a child with a developmental social communication disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Services in Schools*, vol. 46, 294-311 [16 sider]
- Desmarais, C., Nadeau, L., Trudeau, N. Filiatrault-Veilleux, P., & Maxes-Fournier, C. (2013). Intervention for improving comprehension in 4–6-year-old children with language impairment: practicing inferencing is a good thing. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 27, 540-552. [13 sider].
- Gerber, S., Alejandro, B., Nina, C., Martin, F. & Geralyn, T. (2012). Language use in social interactions of school-age children with language impairment: An evidence systematic review of treatment. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 43, 235-249. [14 sider].
- Kaland, N., Møller-Nielsen, A., Smith, L., Mortensen, E.L., Callesen, K. & Gottlieb, D. (2005). The strange stories test. A replication of children and adolescents with Asperger syndrome. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 14, 73-82 [10 sider]
- Ketelaars, M. P., Cuperus, J. M., van Daal, J., Jansonius, K. & Verhoeven, L. (2009). Screening for pragmatic language impairment: potential of the children's communication checklist. *Research in Developmental Disabilities*, 30. (Pp 952-960). [8 sider]
- Martin, D. (2015). Dynamic Assessment of Language Disabilities. *Language Teaching*, 48, 51-68. [18 sider].
- Muma, J. & Cloud, S. (2010). Autism spectrum disorders: the state of the art. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 7. (Pp. 153-177). [24 sider]

- Nicolas, J. (2020). Cognitive assessment of children who are deafblind: Perspectives and suggestions for assessment. *Frontiers in Psychology*, 11 Article 571358 doi: 10.3389/fpsyg.2020.571358
- Norbury, C. F., & Bishop, D.V.M. (2002). Inferential processing and story recall in children with communication problems: a comparison of specific language impairment, pragmatic language impairment and high-functioning autism. *Journal of Language & Communication Disorders*, 37;3; 227-251 [24 sider]
- Stanton-Chapman, T.L. & Brown, T.S. (2015). A strategy to increase the social interactions of 3-year-old children with disabilities in an inclusive classroom. *Topics in Early Childhood Special Education*, 35(1), 4-14 [11 sider]
- Sterponi, L. & Shankey, J. (2013). Rethinking echolalia: Repetition as interactional resource in the communication of a child with autism. *Journal of Child Language*. [30 sider]
- Swineford, L.B., Thurm, A., Baird, G., Wetherby, A.M. & Swedo, S. (2014). Social(pragmatic) communication disorder; a research review of this new DSM-5 diagnostic category. *Journal of Neurodevelopmental Disorder*, 6;41; 1-8. [8 sider]

3) Gestik, udredning og intervention + flersprogethed

v/ Kristine Jensen de López

Pensum:

- Botting, N., Riches, N., Gaynor, M. & Morgan, G. (2010). Gesture production and comprehension in children with specific language impairment. *British Journal of Developmental Psychology*, 28, 51-69. [18 sider]
- Goldin-Meadow, S. (2006). Talking and thinking with our hands. *Current directions in psychological science* 15(1), 34-39 [5 sider]
- Gunnerud, H.L., Braak, D., Donolato, E. Reikerås, E.K.L. & Melby-Lervåg, M. (2020). Is Bilingualism Related to a Cognitive Advantage in Children? A Systematic Review and Meta-Analysis. *Psychological Bulletin* 146(12), 1059–1083 [24 sider]
- Hoff, E. & Core, C. (2015), What clinicians need to know about bilingual development. *Seminars in Speech & Language*, 36. (Pp. 89-99). [10 sider]
- Herman, R. Shield, A. and Morgan, G. (2019). Sign language development in deaf children with additional needs. In: *Manual Sign Acquisition in Children with Developmental Disabilities*. (pp. 133-151). New York: Nova Sciences Publishers. ISBN 9781536153781
<https://openaccess.city.ac.uk/id/eprint/23436/> [18 sider]
- Mainela-Arnold, E. Alibali, M.W., Hostetter, A.B. & Evans, J.L. (2014). Gesture–speech integration in children with specific language impairment *International Journal of Language and Communication Disorder*, 49(6), 761–770 [9 sider]
- Vogt, S., Kauschke, C. (2017). Observing iconic gestures enhances word learning in typically developing children and children with specific language impairment. *Journal of Child Language* 44, 1458-1484 [26 sider]

4) Inddragelse af familien ved udredning intervention

v/ *Kristine Jensen de López*

Pensum:

- Ash, A. C., Christopoulos, T.T. & Redmond, S. M. (2020). "Tell me about your child": A grounded theory study of mother's understanding of language disorder. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 29, 819-840. [21 sider]
- Allen, J. & Marschall, C. R. (2011). Parent-child interaction therapy (PCIT) in school-aged children with specific language impairment. *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 46(4) [13 sider]
- Bishop, D. V.M. & McDonald, D. (2009). Identifying language impairment in children combining language test scores with parental report. *International Journal of Language and Communication Disorder*, 44(5), 600-615 [16 sider]
- Jensen de López, K., Feilberg, J. Baena, S., Lyons, R., Kelíc, M.....Rodríguez-Ortiz, I.R. (under revision), "So I told him to look for friends!" Facilitating inclusion for children with a language disorder in everyday social settings: cross-cultural qualitative interviews with parents. *Research in Developmental Disabilities* [16 sider]
- Law, J., Plunkett, C. & Stringer, H. (2012). Communication interventions and their impact on behaviour in the young child: A systematic review. *Child Language and Therapy*, 28, 7-23 [17 sider].
- Dockrell, J., Lindsay, G., Roulstone, S. & Law, J. (2014). Supporting children with speech, language and communication needs: an overview of the results of the better communication research programme. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 1-15. [15 sider].
- Sylvestre, A., Brisson, J., Lepage, C., Nadeau, L. & Deaudelin, I. (2016). Social participation of children age 8-12 with SLI. *Disability and Rehabilitation*, 38(12), 1146-1156 [11 sider]
- Von Tetzcher, S., Verdel, M., Barstad, B., Gravås, E., Jahnsen, R. Ytting, H. (2013). The effect of interventions based on the programs of The Institutes for the Achievement of Human Potential and Family Hope Center. *Developmental Neurorehabilitation*, 16(4), 217-229 [12 sider]

5) Udredning af og intervention for sproglige vanskeligheder & læsning

v/ *Hanne B. S. Knudsen*

Pensum:

- van den Bedem, N. P., Dockrell, J. E., van Alphen, P. M., Kalicharan, S. V., & Rieffe, C. (2018). Victimization, bullying, and emotional competence: Longitudinal associations in (pre)adolescents with and without developmental language disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 61(8), 2028–2044. [16 sider]
- Curtis, P.R., Kaiser, A.P., Estabrook, R. Roberts, M.Y. (2017). The longitudinal effects of early language intervention on children's problem behaviors. *Child Development* 90(2), 576-592. [16 sider]

- Cleave, P. L., Becker, S.D., Curran, M.K., Van Horne, A.J, Fey, M.E. (2015). The efficacy of recasts in language intervention: A systematic review and meta-analysis. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 24, 237-255. [19 sider].
- Ebbels, S. H., McCartney, E., Slonims, V., Dockrell, J. E., & Norbury, C. F. (2019). Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 54, 13–19. [6 sider]
- Frizelle, P., Tolonen, Anna-Kaisa, Tulip, J., Murphy, C., Saldana, D., & McKean, C. (accepted). The influence of quantitative intervention dosage on oral language outcomes for children with Developmental Disorder: a systematic and narrative synthesis. *Language, Speech and Hearing Services in Schools* [30 sider]
- Frost, J. (2020). *Mærk sproget*. Forlaget Pøhler. Kapitel 3: Literacy for 7-8-årige [71 sider].
- Hagen, Å. M., Melby-Lervåg, M & Lervåg, A. (2017). Improving language comprehension in preschool children with language difficulties: a cluster randomized trial *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 58(10), 1132–1140. [8 sider]
- Hulme, C. Snowling, M.J. West, G., Lervåg, A. & Melby-Lervåg, M. (2020). Children's Language Skills Can Be Improved: Lessons from psychological science for educational policy. *Current Directions in Psychological Science* 29(4) 372–377 [5 sider]
- Jansen, R. & Maljaars, J. (2021). The complexity of early diagnostic decision making: A follow-up study of young children with language disorders. *Autism & Developmental Language Impairments*, vol. 6, 1-13. [13 sider].
- Jensen de López, K. & Lyons, R. (2020). Narratives and identity construction of children with developmental speech and language disorders. I Glinthorg, C. & de la Mata, M. L. (red.). *Identity Construction and Illness narratives in persons with disabilities*. Routledge. Kap. 8, 104-114. [11 sider]
- Leonard, L. B., & Deevy, P. (2020). Retrieval practice and word learning in children with specific language impairment and their typically developing peers. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, 63, 3252-3262. [10 sider]
- McIntyre, N., Grimm, R. P., Solari, E., J., Zajic, M. C. & Mundy, P. C. (2020). Growth in narrative retelling and inference abilities and relations with reading comprehension in children and adolescents with autism spectrum disorder. *Autism & Developmental Language Impairments*, First Published Nov. 20. [16 sider] doi:10.1177/2396941520968028
- Petersen, I. T., & LeBeau, B. (2020). Language Ability in the Development of Externalizing Behavior Problems in Childhood. *Journal of Educational Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/edu0000461> [18 sider]
- Roulstone, S. & McLeod, S. (2011). *Listening to children and young people with speech, language and communication needs*. Afasic, J&R Press Ltd. [294 sider]
- Snow, P.C. (2016) Elizabeth Usher Memorial Lecture: Language is literacy is language - Positioning speech-language pathology in education policy,

practice, paradigms and polemics, *International Journal of Speech-Language Pathology*, 18(3), 216-228 [12 sider]

- Snowling, M. & Melby-Lervåg (2016). Oral Language Deficits in Familial Dyslexia: A Meta-Analysis and Review. *Psychological Bulletin*, 142(5), 498–545 [47 sider]
- Ukrainetz, T.A. (2019). Sketch and Speak: An expository intervention using note-taking and oral practice for children with language-related learning disabilities. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 50, 53-70 [17 sider]
- Wake (2013). Randomized trial of a population-based, home-delivered intervention for preschool language delay. *Pediatrics*, 132, E895-E904. [10 sider].
- Westrupp, E. M. Reilly, S., McKean, C., James Law, Mensah, F. & Nicholson, J.M (2020). Vocabulary Development and Trajectories of Behavioral and Emotional Difficulties Via Academic Ability and Peer Problems. *Child Development*, 91 (2), e365–e382 [17 sider]

6) Arbejdshukommelse og kognitive funktioner i udredning og intervention. ADHD og autisme.

v/ Hanne B. S. Knudsen

Pensum:

- Archibald, L.M.D., Edmunds, A., & Joanisse, M.F. (2011). Specific language or working memory impairments: Are there observable differences? *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 294-312. [20 sider]
- Barkley, R.A. (2015). *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder, Fourth Edition: A Handbook for Diagnosis and Treatment*. New York, The Guilford Press, Kapitel 18 og 24. [54 sider]
- Barron-Linnankoski, S., Reinvall, O., Lahervuori, A., Voutilainen, A., Lahti-Nuutila, P. & Korkman, M. (2014). Neurocognitive performance of children with higher functioning Autism Spectrum disorders in the NEPSY-II. *Child Neuropsychology*, 21(1). 55-77 [22 sider]
- Cohen, N.J., Vallance, D.D., Barwick, M., Im, N., Menna, R., Horodezky, N. & Isaacson, L. (2000). The interface between ADHD and language impairment: an examination of language, achievement, and cognitive processing. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, vol. 41, 3, Pp. 353-362). [12 sider]
- Diamond, A. (2013). Executive Functions. *Annual Review of Psychology*, 64. (Pp. 135-168). [33 sider]
- Knudsen, H.B.S. & Jensen de López, K. (2020). Face-to-face WM training does not enhance children's reading comprehension - a pilot study with Danish children. *Nordic Psychology* <https://doi.org/10.1080/19012276.2020.1856001> [10 sider]
- McKeithan, G. K. & Sabornie, E.J. (2019). Interventions for secondary students with high functioning autism in general education settings: A descriptive review. *Exceptionality*, 27(2), 81-100. [19 sider]
- Noonan, N.B, Redmond, S. & Archibald, M.D. (2014). Contributions of children's linguistic and working memory proficiencies to their judgements of

grammaticality, *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 57. (Pp. 979-989). [10 sider]

- Plante, E., Ogilvie, T., Vance, R., Aguilar, J.M., Dailey, N.S., Meyers, C., Lieser, A., & Burton, R. (2015). Variability in the language input to children enhances learning in a treatment context. *American Journal of Speech and Language Pathology*, 23, 530-545, [15 sider]
- Poll, G.H., Miller, C. A., Mainela-Arnold, E., Adams, K. D., Misra, M. & Park, J. S. (2013). Effects of children's working memory capacity and processing speed on their sentence imitation performance. *International Journal of Communication Disorders*, 48(3), 329-342 [13 sider]
- Poll, G.H. (2011). Increasing the odds: applying emergentist theory in language intervention. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 42, 580-591. [11 sider]
- Wener, S., & Archibald, L.M.D. (2011). Domain-specific treatment effects for children with language and/or working memory impairments – A pilot study. *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 313-330. [17 sider]
- Shahmahmood Toktam, M., Zahra, S., AliPasha, M., Ali, M., & Shahin, N. (2018). Cognitive and language intervention in primary language impairment: Studying the effectiveness of working memory training and direct language intervention on expansion of grammar and working memory capacities. *Child Language Teaching and Therapy*, 34(3), 235–268. [33 sider]

BSPK pensum i alt: 1498 sider

KHARE

Modulaktiviteter (ud over praktik) forår 2022

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops. Kurset afholdes i februar 2022 i vores lokaler på Borgmester Jørgensens Vej.

Aktivitet	Tidsslot	Tema/Emne	Underviser
MD#1	4x45 min	Manualdag: Introduktion	CG & TH
Mf#1	4x45 min	Mindfulness	MK
KAT#1	6x45 min	KAT videregående	CMT
KAT#2	6x45 min	KAT videregående	CMT
CFT#1	7x45 min	Compassion	LV
CFT#2	7x45 min	Compassion	LV
MD#2	6x45 min	Manualdag	CG & TH
DAR#1	6x45 min	Hesteassisteret re/habilitering	TH & JØ
Mf#2	4x45 min	Mindfulness	MK
IDrec#1	6x45 min	Identity reconstruction	MIM & CG
IDrec#2	6x45 min	Identity reconstruction	MIM & CG
MD#3	6x45 min	Manualdag	CG
DAR#2	6x45 min	Hundeassisteret re/habilitering	CG & TH
MD#4	6x45 min	Manualdag	CG & TH
MD#5	6x45 min	Manualdag	CG & TH
Mf#3	4x45 min	Mindfulness	MK
MD#6	6x45 min	Manualdag	CG & TH

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Manualdage (MD)

v/ *Chalotte Glintborg & Tia Hansen*

1 dag á 4 timer og 5 dage á 6 timer

Manualdagene består af aktivt arbejde med *BackUp!*-tilgangen for kommende brug i praktikken.

På 1. dag introduceres forløbet og arbejdes med invitationer til klienterne samt træffes aftaler for resterende dage.

Pensum (140 sider):

- Glintborg, C., Thøgersen, C., & Hansen, T. (upubliceret). Kompendium med udvalgte dele af særligt relevant work in progress. Udleveres. [ca. 140 sider]

Mindfulness (Mf)

v/ *Mette Kold*

3 dage á 4 timer

Mindfulness-forløbet fortsætter med kombinationen af teori og praksis og medreflekterer undervejs de studerendes forventninger til klient- og pårørendeforløb i praktikken. Der færdiggøres læsning af grundbogen/manualen om MBCT, og

metoderne Acceptance and Commitment Therapy (ACT) og Dialektisk Adfærdsterapi (dialectical behavior therapy, DBT) introduceres.

Pensum (396 sider):

- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 og side 144-390 = i alt 320 sider]
- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, *44*(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, *61*, 105–121. doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018 [16 sider]
- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-analysis and systematic review assessing the efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice*, *24*(2), 213–223. doi.org/10.1177/1049731513503047 [10 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, *77*, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]

Kognitiv Adfærdsterapi, Videregående (KAT)

v/ *Cecilie Marie Schmidt Thøgersen*

2 dage á 6 timer

Dagene viderefører arbejdet med kognitiv adfærdsterapi fra efterårets workshop, men diskuterer nu i højere grad KAT som anvendelig for klienter i et rehabiliteringspsykologisk perspektiv - fx klienter med en erhvervet hjerneskade. Der vil være fokus på KAT's anvendelighed over for nogle af de psykiske reaktioner som kan følge af krise – fx en reaktiv depression eller angst. Workshoppen giver en indføring i behandlingsmodeller til depressive og angst og træner de terapeutiske teknikker, der indgår i behandlingsmodellerne. Dertil vil workshoppen fokusere mere dybdegående på de generelle metoder og teknikker, der indgår i kognitive adfærdsterapeutiske behandlingsmodeller. Tilpasning af teknikker og modeller vil blive diskuteret i forhold til forhold som diagnose, kultur og læringsstil. Metodernes praksisanvendelse, muligheder og begrænsninger vil blive diskuteret ud fra forskning på området og sættes i relation til anvendelse som en del af BackUp® manualen.

Pensum (407 sider):

- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy*, *88*(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]

- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G. (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O’Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]

Compassion (CFT)

v/ Leif Vind

2 dage á 7 timer (i alt 14 timer)

Medfølelse som det eksplicitte omdrejningspunkt for teori og intervention er ret nyt i psykologien, men i vækst under indflydelse af især Paul Gilbert i UK og Kristin Neff & Christopher Germer i USA. Tilgangene har stærke berøringsflader med mindfulness og gruppen af 3. generations kognitive adfærdsterapier. De anvendes til et stigende antal målgrupper ud fra den formodning, at et skamfyldt eller anklagende forhold til sig selv er en væsentlig faktor i mange psykologiske problemers konstituering eller vedligeholdelse, og at intervention rettet mod dette derfor kan forbedre klienters resiliens, livskvalitet og inklusion. Som andre tilgange i KAT-familien lægges vægt på at etablere evidens for praksis, og der arbejdes med forskellige scoringsværktøjer til udredning, intervention og dokumentation. Leif Vind arbejder med klinisk anvendelse af Gilberts model/interventioner og det psykoedukative potentiale i Neff’s forståelse. Der eksemplificeres i.f.t. problematikker fra almen praksis, demonstreres udvalgte interventioner og diskuteres anvendelighed til ABI-klienter og deres pårørende.

Undervisningen inkl. forelæsning, diskussion af eksempler/cases og praktiske øvelser.

Pensum (265 sider):

- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving *either* Cognitive Behaviour Therapy or Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review*, 27(1), 31-43. [13 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness*, 3(4), 1-10. [10 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]

- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

Dyreassisteret Re/habilitering (DAR)

v/ Tia Hansen, Chalotte Glintborg og Jelva Østerberg

2 dage á 6 timer

Beskrivelse: Dyrs potentialer i (re)habilitering uddybes med udgangspunkt i konkrete cases. Den ene dag fokuserer på hesteassisteret udvikling og inkluderer et besøg i praksis. Den anden dag diskuteres potentialer og dilemmaer ved involvering af assistance- og egne hunde, og vi ser på udfordringer med at fortolke hunde.

Undervisningsform: Undervisningen inkl. forelæsning, demonstrationer/studiebesøg og diskussion af eksempler/cases. I alt 2 dage á 6 timer

Pensum (158 sider):

Anvendelse, videnskab og oversigter:

- Hansen, T. G. B., & Glintborg, C. (2021). Considering animals in rehabilitation psychology. *The Humanistic Psychologist*, in press. [8 sider]
- Silcox, D., Castillo, Y. A., & Reed, B. J. (2014). The human animal bond: Applications for rehabilitation professionals. *Journal of Applied Rehabilitation Counseling*, 45(3), 27-35. [9 sider]
- Marino, L. (2012). Construct validity of animal assisted therapy and activities: How important is the animal in AAT? *Anthrozoös*, 25(Suppl), S139-S151. doi:10.2752/175303712X13353430377219 [13 sider]

Hesteassisteret udvikling:

- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), article # 1RIB5. [4 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities.

Egne og assistancehunde:

- Brooks, H. L., Rushton, K., Lovell, K., Bee, P., Walker, L., Grant, L., & Rogers, A. (2018). The power of support from companion animals for people living with mental health problems: a systematic review and narrative synthesis of the evidence. *BMC Psychiatry*, 18(1), 31. doi:10.1186/s12888-018-1613-2 [12 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service Dogs and People with Physical Disabilities Partnerships: A Systematic Review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi:10.1002/oti.323 [13 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7— The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]

Identity reconstruction of challenged selves (IDrec)

v/ Manuel de la Mata Benítez & Charlotte Glintborg

2 dage á 6 timer

Workshop om inkluderende brug af kultur- og narrativpsykologiske forståelser, især muligheder for at understøtte rekonstruktion af selvforståelsen og øge 'empowerment' hos mennesker fra udsatte grupper. Paradigmet udspringer af kultur- og tværkulturel psykologi, især Jerome Bruners narrative psykologi og begrebet om *voice* hos bl.a. James Wertsch. Workshoppen introducerer emnet med udgangspunkt i disse klassiske teoretiske forståelser, og eksemplificerer hvordan de anvendes internationalt til forståelse og støtte af mennesker efter fx immigration eller funktionsnedsættelser. Forelæsninger er delvist på engelsk og lægger op til cases, øvelser og diskussioner på plenum.

Pensum (124 sider):

- García-Ramírez, M., de la Mata, M. L., Paloma, V., & Hernández-Plaza, S. (2011). A liberation psychology approach to acculturative integration of migrant populations. *American Journal of Community Psychology*, 47, 86-97. [12 sider]

- Macías, B., & de la Mata, M. L. (2013). Narratives of migration. Emotions and the interweaving of personal and cultural identity through narrative. *Culture & Psychology, 19*, 348-368. [21 sider]
- de la Mata, M. L., Cubero, M., Santamaría, A., & Saavedra, F. J. (2015). Self-positions and voices in identity reconstruction of women after suffering gender violence. In T. G. B. Hansen, K. Jensen de López and P. Berliner (Eds.), *Self in culture in mind: Conceptual and applied approaches*. DK: Aalborg University Press. [31 sider]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [30 sider]
- Glintborg, C- & de la Mata, M. (2020). Narrative Inquiry in Disability Research. P. 1-7, In. C. Glintborg & M. L. de la Mata. *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [7 sider]
- Hydén, L.C. & Forsblad, M. (2020) Narrative identity in dementia: The problem of living with fewer resources. In C. Glintborg & M. L. de la Mata. (Eds.), *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [14 sider]
- Glintborg, C. & Berger, N.P. (2017). Narrative forskningstilgange. I Glintborg, C., Hedegaard-Sørensen, L. & Kirkebæk, B. *Professionelle blikke – når fortællinger forandrer identitet*. Frydenlund Academic. [9 sider]

Samlet pensumliste, KHARE:

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass, 4*(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy, 88*(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment, 12*(2), 128-139. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving *either* Cognitive Behaviour Therapy or Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review, 27*(1), 31-43. [13 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Brooks, H. L., Rushton, K., Lovell, K., Bee, P., Walker, L., Grant, L., & Rogers, A. (2018). The power of support from companion animals for people living with mental health problems: a systematic review and narrative synthesis of the evidence. *BMC Psychiatry, 18*(1), 31. doi:10.1186/s12888-018-1613-2 [12 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness, 3*(4), 1-10. [10 sider]

- García-Ramírez, M., de la Mata, M. L., Paloma, V., & Hernández-Plaza, S. (2011). A liberation psychology approach to acculturative integration of migrant populations. *American Journal of Community Psychology*, 47, 86-97. [12 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Glintborg, C. & Berger, N.P. (2017). Narrative forskningstilgange. I Glintborg, C., Hedegaard-Sørensen, L. & Kirkebæk, B. *Professionelle blikke – når fortællinger forandrer identitet*. Frydenlund Academic. [9 sider]
- Glintborg, C- & de la Mata, M. (2020). Narrative Inquiry in Disability Research. P. 1-7, In. C. Glintborg & M. L. de la Mata. Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities. Routledge [7 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Glintborg, C., Thøgersen, C., & Hansen, T. (upubliceret). Kompendium med udvalgte dele af særligt relevant work in progress. Udleveres. [ca. 170 sider]
- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hansen, T. G. B., & Glintborg, C. (2021). Considering animals in rehabilitation psychology. *The Humanistic Psychologist*, in press. [8 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Hydén, L.C. & Forsblad, M. (2020) Narrative identity in dementia: The problem of living with fewer resources. In C. Glintborg & M. L. de la Mata.

(Eds.), Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities. Routledge [14 sider]

- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G . (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis. Aarhus Universitetsforlag. [30 sider]
- Macías, B., & de la Mata, M. L. (2013). Narratives of migration. Emotions and the interweaving of personal and cultural identity through narrative. *Culture & Psychology*, 19, 348-368. [21 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Marino, L. (2012). Construct validity of animal assisted therapy and activities: How important is the animal in AAT? *Anthrozoös*, 25(Suppl), S139-S151. doi:10.2752/175303712X13353430377219 [13 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- de la Mata, M. L., Cubero, M., Santamaría, A., & Saavedra, F. J. (2015). Self-positions and voices in identity reconstruction of women after suffering gender violence. In T. G. B. Hansen, K. Jensen de López and P. Berliner (Eds.), SICIM: Conceptual and applied approaches. DK: Aalborg University Press. [31 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]

- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-analysis and systematic review assessing the efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice*, 24(2), 213–223. doi.org/10.1177/1049731513503047 [10 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), article # 1RIB5. [4 sider]
- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 og side 144-390 = i alt 320 sider]
- Silcox, D., Castillo, Y. A., & Reed, B. J. (2014). The human animal bond: Applications for rehabilitation professionals. *Journal of Applied Rehabilitation Counseling*, 45(3), 27-35. [9 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7— The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105–121. doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018 [16 sider]
- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O'Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]

- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]
- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service dogs and people with physical Disabilities partnerships: A systematic review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi:10.1002/oti.323 [13 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

Samlet pensum KHARE: 1504 sider

Eksamen

Mundtlig eksamen på baggrund af synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Sidetal: 1-3 sider

Normeret prøvetid: 30 minutter, inklusive votering og karaktergivning

Bedømmelsesform: 7-trins-skala

Censur: Ekstern prøve

Vurderingskriterierne er angivet i Universitets eksamensordning

CPEP: CP + EP

Videregående anvendt psykologi II

Advanced Applied Psychology II

ECTS: 15

STADS-kode: HEA880007P

Placering

8. Semester

Modulansvarlige

Carolin Demuth (CD), cdemuth@hum.aau.dk

Brady Wagoner (BW), wagoner@hum.aau.dk

Thomas Szulevicz (TS), thoszu@hum.aau.dk

Paula Cavada-Hrepich (PAH), pcavadah@hum.aau.dk

Undervisere

Carolin Demuth (CD), cdemuth@hum.aau.dk

Brady Wagoner (BW), wagoner@hum.aau.dk

Alfred Bordado Sköld alfred@hum.aau.dk (ABS)

Alexandra Georgakopoulou-Nunes (AG), alexandra.georgakopoulou@kcl.ac.uk

Bo Allesøe Christensen (BA), boallesoe@hum.aau.dk

Aletha Camille Bertelsen (ACB), aletha@drivenbynature.dk

Brendan Gough (BG), B.Gough@leedsbeckett.ac.uk

Meike Watzlawik (MW), meike.watzlawik@sfu-berlin.de

Pirkko Raudaskoski, (PR), pirkko@hum.aau.dk

Nik Kharlamov (BW), nik@hum.aau.dk

Noomi Matthiesen (NM), noomi@hum.aau.dk

Paula Cavada-Hrepich (PAH), pcavadah@hum.aau.dk

Sarah Awad (SA), awads@hum.aau.dk

Thomas Szulevicz (TS), thoszu@hum.aau.dk

Silas Svaneklink ssva-fb@aalborg.dk

Type og sprog

Kursusmodul

Undervisningen foregår på dansk og engelsk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag

- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetence til:

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

CP-sporet: In the 8th semester we will further extend cultural psychology theory, method and practice. This will involve the exploration of specific theoretical issues and various methodological approaches for cultural psychology, and reflections on its application in real world contexts.

EP- sporet: På 8.semester arbejder vi videre med kobling af teori og forskning til praktiske problemstillinger fra PPR-området og pædagogisk psykologisk praksis, som vi også har arbejdet med på 7. semester. Det drejer sig om det konkrete indhold i problemstillingerne, deres afgrænsning, den sammenhæng de indgår i og betydningen heraf. Vi fokuserer også på den måde vores forskellige måder at arbejde på som psykolog samt vore faglige traditioner, teorier, fagsprog og metoder er med til at konstituere problemerne og deres håndtering på forskellig måde. Dette foregår bl.a. gennem seminarer og workshops i løbet af februar og ved at koble de studerendes erfaringer fra praktikken og det pensum, der ligger for VAP II på seminarerne i april og maj. På seminaret i april diskuteres de studerendes erfaringer og oplevelser i praktikken, og vi opsamler cases herfra. Dernæst temasætter underviserne seminarerne i maj måned med temaer, der dels optræder i pensum og som er centrale for PPR-feltet, og dels kommer fra de studerendes oplevelser i praktikken. Seminarerne i maj måned bruges derefter til at diskutere de studerendes cases fra praktikken og koble disse med pensumteksterne og deres diskussioner.

Disse seminarer vil være åbne for alle CPEP-studerende, som er i praktik i Danmark, hvis de er interesserede.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 Ects point svarende til 405 timers arbejdsindsats

<i>Aktivitet</i>	<i>Timer</i>
<i>Fælles</i>	
<i>2 workshops à 4 timer</i>	<i>8 timer</i>
<i>1 workshops à 6 timer</i>	<i>6 timer</i>
<i>1 workshops à 12 timer</i>	<i>12 timer</i>
<i>3 forelæsninger à 2 timer</i>	<i>6 timer</i>
<i>2 forelæsninger à 4 timer</i>	<i>8 timer</i>
CP	
<i>5 seminarer à 4 timer</i>	<i>20 timer</i>
EP	
<i>1 seminar a 6 timer</i>	<i>6 timer</i>
<i>4 seminar a 4 timer</i>	<i>16 timer</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>CP: 351 timer</i> <i>EP: 339 timer</i>
<i>Eksamen</i>	<i>1</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 3

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer: 5

Antal seminarhold: 2

Deltagere

Kurset er for studerende på professionsprogrammet CPEP

Deltagerforudsætninger

Kurset bygger videre på VAP II CPEP-version på 7.semester, så der anbefales kendskab til stoffet fra dette.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

FÆLLESAKTIVITETER

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Workshop	6 x 45 min + 6 x 45 min	A sociocultural approach to studying embodied socialization – a workshop on multimodal video-analysis	CD & PAH
2. Workshop	4 x 45 min	Greenlandic (Arcitic) psychological practice	ACB & BW
3. Forelæsning	2 x 45 min	Skriftlighed i psykologfagligt arbejde	TS
4. Workshop	6 x 45 min	Psykologfaglige, ledelsesmæssige og juridiske perspektiver på PPR-arbejdet	TS & SS
5. Workshop	4 x 45 min	Autoetnografi som læringsteknik	NM
6. Forelæsning	4 x 45 min	Psychology of Climate Change	SA & ABS
7. Forelæsning	2 x 45 min	Positioning theory and 4E cognition I	BA
8. Forelæsning	2 x 45 min	Positioning theory and 4E cognition II	BA
9. Forelæsning	4 x 45 min	Urban Psychology	NK

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Studying embodiment – workshop to multimodal video analysis *v/ Carolin Demuth & Paula Cavada-Hrepich*

1 day 6 x 45 min

1 day 4 x 45 min

In recent years, there has been an increasing recognition that the study of psychological phenomena needs to take into account embodied aspects of social interaction as well as the material world in which they take place. This is in line with an understanding of cognition as not residing within individuals' separated minds but as interactional accomplishment. A very fruitful methodological approach for this line of research is Multimodal Interaction Analysis as put forward by Goodwin (2000, 2013).

In this 2-day workshop, we will in very practical terms learn how to analyze embodiment aspects of social interaction. We will work with video material from pre-school interactions in India and Denmark and focus on how children are socialized towards culturally appropriate bodily conduct, i.e. how they are held accountable for their bodily (mis)behavior and how embodied aspects such as touch are used in these interactions.

While the research question addresses socialization of the body and embodied socialization practices, the overall aim of the workshop is to provide you with methodological skills that can be used for a wide range of other research questions and settings.

Pensum:

- Bergnehr, D. & Cekaite, A. (2018). Adult-initiated touch and its functions at a Swedish preschool. Controlling, affectionate, assisting and educative haptic conduct. *International Journal of Early Years Education*, 26(3), 312–331. [20 sider]*
- Burdelski, M. (2020). Teacher compassionate touch in a Japanese preschool. *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 3(1) DOI: 10.7146/si.v3i1.120248 [15 sider]*
- Burke, R., Duncan, J. 2016. Culturally contested corporeality: Regulation of the body in New Zealand and Japanese early childhood education. *Global Studies of Childhood*, 6(1), 6–16. [11 sider]*
- Cekaite, A. & Bergnehr, D. (2018) Affectionate touch and care: embodied intimacy, compassion and control in early childhood education, *European Early Childhood. Education Research Journal*, 26:6, 940-955, DOI: 10.1080/1350293X.2018.1533710 [15 sider]*
- Demuth, C. (2021, in press) Applying Multimodal Interaction Analysis to Research in Cultural Psychology. In: Meike Watzlawik, Ska Salden (eds). *Courageous Methods in Cultural Psychology – Beyond the symbolic nature of language*. Springer Series Theory and History in the Social and Human Sciences, edited by Jaan Valsiner. [20 sider]*
- Goodwin, C. (2000). Action and embodiment within situated human interaction. *Journal of Pragmatics*, 32, 1489–1522. [33 sider]
https://www.ida.liu.se/~729G12/mtrl/action_and_embodiment.pdf**
- James, A. (2000). Embodied being (s): Understanding the self and the body in childhood. In *The body, childhood and society* (pp. 19-37). Palgrave Macmillan, London. [18 sider]*
- Mauss, M. (1973). Techniques of the Body. *Economy and society*, 2(1), 70-88. [18 sider]*
- Mehus, S. (2011) Creating Contexts for Actions: Multimodal Practices for Managing Children’s Conduct in the Childcare Classroom. In: J. Streek, C. Goodwin & c. LeBaron (eds). *Embodied Interaction. Language and Body in the Material World*. Pp. 123-136. Cambridge University Press. [14 sider]*
- Paasch, B. S. & Raudaskoski, P. L. (2018). Multimodal Interaktionsanalyse. In: Davidsen, J. & Kjær, M (eds.). *Videoanalyse af social interaktion*. p. 151-184, Samfundslitteratur [34 sider]*
- Raudaskoski, P. L. & Kjær, M. (2016). Interaktionsanalyse. In: Horsbøl, A. & Raudaskoski, P. (eds.). *Diskurs og praksis: teori, metode og analyse*. 1. ed, p.

111-134. Samfundslitteratur, (Metoder i samfundsvidenskab og humaniora; No. 1). [23 sider]*

2. Greenlandic (Arctic) Psychological practice

v/ *Aletha Camille Bertelsen, Brady Wagoner*

The seminar produces insights and perspectives on how Inuit culture and language influence psychological practices. Narratives are from Greenland but readings are from across the Arctic region. The topics that will be addressed include: language, legends and spirituality, foraging culture, kinship and reciprocity.

The seminar will be based on real life cases, that you will be given to solve. You are expected to participate actively with everything that you have learnt about psychological theory and practice so far, but also bringing your inner adventurer and an ethnographer's mindset, when you deal with the challenges in the cases. The readings are background material – not necessarily to be memorized - but to spur your analytical skills.

Pensum:

- Nuttall, Mark (1998). States and categories: Indigenous models of personhood in northwest Greenland. In R. Jenkins (ed.) *Questions of competence: Culture, classification, and intellectual disability* (pp. 176-193). Cambridge: Cambridge University Press. ISBN: 0-521-62662-5, (18 sider)*
- Burch, Ernest (1988). *The Eskimos*. London: Macdonald & Co. (pp. 7-49). ISBN: 0-356-14209-4, (42 sider)
- Burch, Ernest S. (1970). The Eskimo Trading Parthenship in Northwest Alaska. *Anthropological Papers of the University of Alaska* 15(1): pp. 49-80. ISSN: 0041-9354, (32 sider.)

3. Skriftlighed i psykologfagligt arbejde

2 x 45 min v/ *Thomas Szulevicz*

Pensum:

- Bergström, M., & Baviskar, S. (2021). A systematic review of some reliability and validity issues regarding the strengths and difficulties questionnaire focusing on its use in out-of-home care. *Journal of Evidence-Based Social Work*, 18(1), 1-31. [32 sider]*
- Graff, L., Nüchel, C. & A. S. Møller Sparre, A. (2021). *Psykolog i PPR: Guide til praksis* 1. udg., . Akademisk Forlag (Kapitel 9) [15 sider]*
- Vivash, J. L. & Morgan, G. (2019). The role of educational psychologists in fuelling the narrative of the 'Velcro Teaching Assistant'. *Frontiers in Education*, 4(66), 1–16. [16 sider]*

4. Psykologfaglige, ledelsesmæssige og juridiske perspektiver på PPR-arbejdet

6 x 45 min v/ *Silas Svaneklink og Thomas Szulevicz*

Pensum:

- Graff, L., Nüchel, C. & A. S. Møller Sparre, A. (2021). Psykolog i PPR : Guide til praksis 1. udg., Akademisk Forlag [256 sider]*

5. Autoetnografi som læringsteknik

4 x 45 min v/ Noomi Matthiesen

Når I skal i praktik, lærer I rigtig meget forskelligt. I er ved at lære en bestemt praksis at kende, som har en særlig organisering, arbejds gange, hierarkier, og et bestemt sprog. Derudover er I ved at lære, hvordan man kan handle på bestemte psykologiske problemstillinger, og få erfaring med at bruge bestemte værktøjer. Og I er ved at danne jeres identitet som psykologer. Dette seminar har til formål at hjælpe jer med at reflektere over denne læringsproces (hvilket dokumenteres til slut i jeres praktikrapporter). Vi vil præsentere jer for lidt læringsteori, men vil primært have fokus på autoetnografiske skrivemetoder, der vil hjælpe jer løbende skrive og reflektere over den praksis, som I er blevet novice i, og hvilken rolle det spiller for jeres læring.

Pensum:

- Jones, S.H, Adams, T.E. & Ellis, C. (2013). Introduction: coming to know autoethnography as more than method. In: Handbook of Autoethnography. Pp. 17-47. New York: Routledge. [30 sider]*

6. Psychology of Climate Change

4 x 45 min v/ Alfred Bordado Sköld og Sarah Awad

This workshop gives an overview of how psychology has thus far addressed climate change and barriers to sustainable practices and ways of living. Ecological grief, anxiety and 'solastalgia' are—together with feelings of hopelessness and even despair, wide-spread among youth populations all over the world. What role, if any, does the field of psychology play in comprehending and combatting environmental problems such as pollution, deforestation, and species extinctions? Are these problems, and their harsh existential and psychological consequences, rooted in maladaptive human-nature relationship? Does psychology have a critical role in addressing how humans relate to nature and possible interventions that promote more sustainable ways of living, or does framing the problems in this light, stand in the way for political action?

This workshop takes its point of departure in one of the predominant crises of our time in order to dig deeper into the complexities between mind, culture and the world of nature. What can the climate crisis and our ways of responding (and not responding) to it, tell us about who we are and what we ought to do?

Pensum:

- Adams, M. (2017). Environment: Critical social psychology in the Anthropocene. In The Palgrave handbook of critical social psychology (pp. 621-641). Palgrave Macmillan, London.

- Bamberg, S., Rees, J., & Seebauer, S. (2015). Collective climate action: Determinants of participation intention in community-based pro-environmental initiatives. *Journal of Environmental Psychology*, 43, 155-165.
- Clayton, S. & Brook, A. (2005). Can psychology help save the world? A model for conservation psychology. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 1-15. [15 sider]
- Cunsolo, A. & Ellis, N. R. (2018). Ecological grief as a mental health response to climate change-related loss. *Nature Climate Change*, 8, 275-281.
- Madsen, O. J. (2020). En økopsykologi for det 21. århundredet? En klimafølelseskseptikers beklæbninger. *Psyke & Logos*, 40, 34-52.
- Ojala, M. (2012) Hope and climate change: the importance of hope for environmental engagement among young people, *Environmental Education Research*, 18:5, 625-642.*

7. Positioning theory and 4E cognition I

2 x 45 min v/ Bo Allesøe Christensen

Den lektion vil kort opsummere omkring positioneringsteori fra sidste år, men med fokus på at forstå den bagvedliggende udvikling af begrebet kognition, hvad Rom Harré kalder den anden kognitive revolution. Det vil danne baggrund for at introducere og diskutere et nyere forsøg på at samle en række kognitionsteorier under betegnelsen 4E kognition. Fælles for alle er at forstå kognition som noget relationelt der sker i rummet mellem msk. og omverden, nemlig som embodied, embedded, enactive og extended.

Pensum (med forbehold for ændringer):

- Harré R. (2009) The Second Cognitive Revolution. In Leidlmair, K. (2009) *After Cognitivism*. Springer, Dordrecht. Pp. 181-187 [https://doi-org.zorac.aau.dk/10.1007/978-1-4020-9992-2_11](https://doi.org.zorac.aau.dk/10.1007/978-1-4020-9992-2_11)*
- Newen, A. de Bruin, L., Gallagher, S. (2018). 4E cognition. Historical Roots, key concepts and central issues. Pp. 3-8 I Newen, A. de Bruin, L., Gallagher, S. (eds.) (2018). *The Oxford handbook of 4E cognition*. OUP.*
- Durt, C., Fuchs, T. & Tewes, C. (2017). *Embodiment, Enaction, and Culture: Investigating the Constitution of the Shared World*. (pp.1-10). Cambridge MA: MITPress. [11 sider] *

8. Positioning theory and 4E cognition II

2 x 45 min v/ Bo Allesøe Christensen

I lyset af 4e kognitionen som blev introduceret som ramme i den første lektion, vil vi her forsøge at udvide positioneringsteorien med de centrale begreber fra denne: de 4 E'r. Vi vil først diskutere, hvordan vi skal sætte disse begreber i relation til positioneringsteoriens 3 centrale begreber, position-speech and other acts – storyline: eg. kan alle bruges, passer enkelte bedre et sted end et andet, tolke det som aspekter under hver enkelt af positioneringsteoriens begreber osv. Herefter vil vi forsøge at lave en udvidelse af positioneringsteorien ved at analysere en case.

Pensum (med forbehold for ændringer)

- Hutchinson, P. (2019) The Missing E. Radical Embodied Cognitive Science, Ecological Psychology and the Place of Ethics in Our Responsiveness to the Lifeworld. I Backström, J., Nykänen, H. Toivakainen, N., Wallgren, T. (eds) (2019). Moral Foundations of Philosophy of Mind. Palgrave MacMillan. Pp 103-128
- McVee, Mary B.; Silvestri, K.N.; Schucker, K.A.; Cun, A. (2021). Positioning theory, embodiment, and the moral orders of objects in social dynamics: How positioning theory has neglected the body and artifactual knowing. Journal for the Theory of Social Behaviour. 51(2): 192-214
- Van Langenhove, L. (2016). Positioning theory as a framework for analyzing idographic studies. In G. SAmmut, J. Foster, S. Salavatore, R. Andrisano-Ruggieri (eds.). Methods of psychological intervention, Charlotte, NC: Information Age Publishing, pp. 55-70*

9. Urban Psychology

4 x 45 min v/ Nik Kharlamov

According to the United Nations Population Fund, over 50% of human population live in cities, and this proportion will rise to 75% before the end of this century. But what are cities and what does it mean to live in one? We will discuss the sociological, the geographical and the social psychological perspective on city living, consider the failure of urban psychology as an institutionalized subfield of psychology, and go back to Georg Simmel's foundational lecture "The metropolis and the mental life" in hope to get a renewed inspiration for psychological study of city living. As a specific case, we'll discuss the Danish debates on immigration, ghettos and parallel societies. Literature: read Milgram first, then Takooshian, then Zieleniec and Simmel, finish with Kharlamov.

Pensum:

- Kharlamov, N. A. (2016). Space. In V. P. Glaveanu, L. Tanggaard & C. Wegener (Eds.), Creativity - A new vocabulary (pp. 147-155). Houndmills, England: Palgrave Macmillan. [9 sider]
http://zorac.aub.aau.dk/login?url=https://link.springer.com/chapter/10.1057/9781137511805_18
- Milgram, S. (2010). The experience of living in cities. In Blass, T. (Ed.), Stanley Milgram. The individual in a social world: Essays and experiments (3rd expanded ed., pp. 11-28). London, England: Pinter & Martin. (Original work published in 1970). [16 sider]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://www.jstor.org/stable/1728966> *
- Simmel, G. (1992). Storbyerne og det åndelige liv (J. Holmgaard, Trans.). Kultur og Klasse, 71, 73-84. (Original work published in 1903.) [12 sider]*
<https://tidsskrift.dk/kok/article/view/20290/17880>
- Takooshian, H. (2010). Urban psychology. In R. Hutchison (Ed.), Encyclopedia of urban studies (pp. 914-918). Los Angeles, CA: SAGE. [4 sider]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=https://sk.sagepub.com/reference/urbanstudies/n319.xml>

- Zieleniec, A. J. L. (2010). Georg Simmel. In R. Hutchison (Ed.), Encyclopedia of urban studies (pp. 717-721). Los Angeles, CA: SAGE. [4 sider]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=https://sk.sagepub.com/reference/urbanstudies/n256.xml>

*Obligatoriske på EP

CULTURAL PSYCHOLOGY – seminarer og workshops, som i udgangspunktet er rettet imod studerende på CP

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Seminar	4 x 45 min	Seminar 1: Risk and collective symbolic coping	BW & CD
2. Seminar	4 x 45 min	Seminar 2: Life-course transitions	BW & CD
3. Seminar	4 x 45 min	Seminar 3: Moral psychology	BW & CD
4. Seminar	4 x 45 min	Seminar 4: Rhetorical psychology	BW & CD
5. Seminar	4 x 45 min	Seminar 5: Dialogism	BW & CD

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Seminar: Risk, Others and Collective Symbolic Coping

4 x 45 min v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Pensum:

- Joffe, H. (1999). *Risk and the Other*. Cambridge University Press. Pp. 1-36. [36 sider]
- Wagner, W., Kronberger, N. and Seifert, F., 2002. Collective symbolic coping with new technology: Knowledge, images and public discourse. *British Journal of Social Psychology*, 41(3), pp.323-343. [20 sider]

2. Seminar: Life-course transitions

4 x 45 min v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Pensum:

- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193-211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]
- Zittoun, T. (2012). Life-Course: A Socio-Cultural Perspective. In J. Valsiner (ed.), *Handbook of Culture and Psychology* (pp. 513-535). Oxford University Press. [23 sider]

3. Seminar: Moral Psychology

4 x 45 min v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Pensum:

- Shweder, R. (2012). Relativism and universalism. In D. Fassin (ed.), *A Companion to Moral Anthropology*. (pp. 85-102) Wiley. [17 sider]
- Haidt, J. (2013). *The Righteous Mind: Why Good People are Divided by Politics and Religion*. Vintage. [376 sider]

4. Seminar: Rhetorical Psychology

4 x 45 min v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Pensum:

- Billig, M. (1991). *Ideology and Opinions*. London: Sage. [232 sider]
- Billig, M. et al. (1988). *Ideological Dilemmas*. London: Sage. [180 sider]

5. Seminar: Dialogism

4 x 45 min v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Pensum:

- Linell, P. (2009). *Rethinking language, mind, and world dialogically*. Charlotte, NC: Information Age. Chapters 1-4 [61 sider]

PENSUM CULTURAL PSYCHOLOGY

- Bergnehr, D. & Cekaite, A. (2018). Adult-initiated touch and its functions at a Swedish preschool. Controlling, affectionate, assisting and educative haptic conduct. *International Journal of Early Years Education*, 26(3), 312–331. [20 sider]
- Billig, M. (1991). *Ideology and Opinions*. London: Sage. [232 sider]
- Billig, M. et al. (1988). *Ideological Dilemmas*. London: Sage. [180 sider]
- Bolter, J. D.; Grusin, R. (1999). *Remediation. Understanding new media*. MIT Press. Pp. 20-63. [43 sider]
- Burdelski, M. (2020). Teacher compassionate touch in a Japanese preschool. *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 3(1) DOI: 10.7146/si.v3i1.120248 [15 sider]
- Burch, Ernest (1988). *The Eskimos*. London: Macdonald & Co. (pp. 7-49). ISBN: 0-356-14209-4, (42 sider)
- Burch, Ernest S. (1970). The Eskimo Trading Parternship in Northwest Alaska. *Anthropological Papers of the University of Alaska* 15(1): pp. 49-80. ISSN: 0041-9354, (32 sider.)
- Burke, R. & Duncan, J. (2016). Culturally contested corporeality: Regulation of the body in New Zealand and Japanese early childhood education. *Global Studies of Childhood*, 6(1), 6–16. [11 sider]
- Cekaite, A. & Bergnehr, D. (2018) Affectionate touch and care: embodied intimacy, compassion and control in early childhood education, *European Early Childhood. Education Research Journal*, 26:6, 940-955, DOI: 10.1080/1350293X.2018.1533710 [15 sider]
- Demuth, C. (2021, in press) Applying Multimodal Interaction Analysis to Research in Cultural Psychology. In: Meike Watzlawik, Ska Salden (eds). *Courageous Methods in Cultural Psychology – Beyond the symbolic nature of*

language. Springer Series Theory and History in the Social and Human Sciences, edited by Jaan Valsiner. [20 sider]

- Durt, C., Fuchs, T. & Tewes, C. (2017). Embodiment, Enaction, and Culture: Investigating the Constitution of the Shared World. (pp.1-10). Cambridge MA: MITPress. [10 sider]
- Haidt, J. (2013). The Righteous Mind: Why Good People are Divided by Politics and Religion. Vintage. [376 sider]
- Harré R. (2009) The Second Cognitive Revolution. In Leidlmair, K. (2009) After Cognitivism. Springer, Dordrecht. Pp. 181-187 https://doi-org.zorac.aub.aau.dk/10.1007/978-1-4020-9992-2_11 [7 sider] [7 sider]
- Heft, H. (2013). Environment, cognition, and culture: Reconsidering the cognitive map. *Journal of Environmental Psychology*, 33, 14-25. [11 sider]
- Hutchinson, P. (2019) The Missing E. Radical Embodied Cognitive Science, Ecological Psychology and the Place of Ethics in Our Responsiveness to the Lifeworld. I Backström, J., Nykänen, H. Toivakainen, N., Wallgren, T. (eds) (2019). *Moral Foundations of Philosophy of Mind*. Palgrave MacMillan. Pp 103-128 [25 sider]
- James, A. (2000). Embodied being (s): Understanding the self and the body in childhood. In *The body, childhood and society* (pp. 19-37). Palgrave Macmillan, London. [18 sider]
- Joffe, H. (1999). *Risk and the Other*. Cambridge University Press. Pp. 1-36. [36 sider]
- Jones, S.H, Adams, T.E. & Ellis, C. (2013). Introduction: coming to know autoethnography as more than method. In: *Handbook of Autoethnography*. Pp. 17-47. New York: Routledge. [30 sider]
- Kharlamov, N. A. (2016). Space. In V. P. Glaveanu, L. Tanggaard & C. Wegener (Eds.), *Creativity - A new vocabulary* (pp. 147-155). Houndmills, England: Palgrave Macmillan. [9 sider]
http://zorac.aub.aau.dk/login?url=https://link.springer.com/chapter/10.1057/97811137511805_18
- Linell, P. (2009). Rethinking language, mind, and world dialogically. Charlotte, NC: Information Age. Chapters 1-4 [61 sider]
- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62) [61 sider]
- Mauss, M. (1973). Techniques of the Body. *Economy and society*, 2(1), 70-88. [18 sider]
- McVee, Mary B.; Silvestri, K.N.; Schucker, K.A.; Cun, A. (2021). Positioning theory, embodiment, and the moral orders of objects in social dynamics: How positioning theory has neglected the body and artifactual knowing. *Journal for the Theory of Social Behaviour*. 51(2): 192-214 [22 sider]
- Mehus, S. (2011) *Creating Contexts for Actions: Multimodal Practices for Managing Children's Conduct in the Childcare Classroom*. In: J. Streek, C. Goodwin & c. LeBaron (eds). *Embodied Interaction. Language and Body in the Material World*. Pp. 123-136. Cambridge University Press. [14 sider]
- Milgram, S. (2010). The experience of living in cities. In Blass, T. (Ed.), *Stanley Milgram. The individual in a social world: Essays and experiments* (3rd expanded ed., pp. 11-28). London, England: Pinter & Martin. (Original work published in 1970). [16 sider]

- Newen, A. de Bruin, L., Gallagher, S. (2018). 4E cognition. Historical Roots, key concepts and central issues. Pp. 3-8 | Newen, A. de Bruin, L., Gallagher, S. (eds.) (2018). The Oxford handbook of 4E cognition. OUP. [5 sider]
- Nuttall, Mark (1998). States and categories: Indigenous models of personhood in northwest Greenland. In R. Jenkins (ed.) Questions of competence: Culture, classification, and intellectual disability (pp. 176-193). Cambridge: Cambridge University Press. ISBN: 0-521-62662-5, (18 sider)
- Paasch, B. S. & Raudaskoski, P. L. (2018). Multimodal Interaktionsanalyse. In: Davidsen, J. & Kjær, M. (eds.). Videoanalyse af social interaktion. p. 151-184, Samfundslitteratur [33 sider]
- Raudaskoski, P. L. & Kjær, M. (2016). Interaktionsanalyse. In: Horsbøl, A. & Raudaskoski, P. (eds.). Diskurs og praksis: teori, metode og analyse. 1. ed, p. 111-134.. Samfundslitteratur, (Metoder i samfundsvidenskab og humaniora; No. 1). [24 sider]
- Shweder, R. (2012). Relativism and universalism. In D. Fassin (ed.), A Companion to Moral Anthropology. (pp. 85-102) Wiley. [17 sider]
- Simmel, G. (1992). Storbyerne og det åndelige liv (J. Holmgaard, Trans.). Kultur og Klasse, 71, 73-84. (Original work published in 1903.) [12 sider] <https://tidsskrift.dk/kok/article/view/20290/17880>
- Takooshian, H. (2010). Urban psychology. In R. Hutchison (Ed.), Encyclopedia of urban studies (pp. 914-918). Los Angeles, CA: SAGE. [4 sider](Linket følger senere pga. bibliotekets fejl)
- Van Langenhove, L. (2016). Positioning theory as a framework for analyzing idographic studies. In G. Sammut, J. Foster, S. Salavatore, R. Andrisano-Ruggieri (eds.). Methods of psychological intervention, Charlotte, NC: Information Age Publishing, pp. 55-70 [15 sider]
- Wagner, W., Kronberger, N. and Seifert, F., 2002. Collective symbolic coping with new technology: Knowledge, images and public discourse. British Journal of Social Psychology, 41(3), pp.323-343. [20 sider]
- Zieleniec, A. J. L. (2010). Georg Simmel. In R. Hutchison (Ed.), Encyclopedia of urban studies (pp. 717-721). Los Angeles, CA: SAGE. [4 sider] <http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://dx.doi.org/10.4135/9781412971973.n256>
- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. YOUNG, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]
- Zittoun, T. (2012). Life-Course: A Socio-Cultural Perspective. In J. Valsiner (ed.), Handbook of Culture and Psychology (pp. 513-535). Oxford University Press. [23 sider]

Optional Pensum

- Other chapters from the Handbook of Culture & Psychology selected by student as being most relevant to their project
- Davidsen, J. & Kjær, M (2018) (eds.). Videoanalyse af social interaktion. Samfundslitteratur
- Demuth, C. (2012). Video-based Discourse and Conversation Analysis in Cultural Developmental Psychology: Mother-Infant Interactions in Kikaikelaki, Cameroon and Muenster, Germany. In: Karin Schweizer, Tanja Schielein, Mechthild Kiegelmann, Tiberio Feliz, & Guenter Huber (Eds). Qualitative

Psychology Nexus, Vol. IX: Beyond text: Video and other Medium Use in Qualitative Research. Center for Qualitative Psychology, pp. 31-52. Available at: <http://psydok.sulb.uni-saarland.de/volltexte/2012/3417/>

- Demuth, C. (2018/2020). Videoanalyse. In: G. Mey & K. Mruck (Eds) Handbuch Qualitative Forschung in der Psychologie (2nd extended and revised edition), Heidelberg: Springer Reference Psychologie. https://doi.org/10.1007/978-3-658-18387-5_61-1

1470 obligatory pages

EDUCATIONAL PRACTICE – seminarer og workshops, som i udgangspunktet er forbeholdt studerende på EP

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Seminar	6 x 45 min	Studerendes erfaringer fra praktik	TS & PAH
2. Seminar	4 x 45 min	Inklusion & inkluderende indsatser	PAH & TS
3. Seminar	4 x 45 min	Tværfagligt samarbejde	PAH & TS
4. Seminar	4 x 45 min	Educational transitions	PAH & TS
5. Seminar	4 x 45 min	Arbejdet i PPR – forskellige perspektiver på arbejdet i PPR	TS & PAH

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Seminar: Studenters om erfaringer fra praktik *v/ Thomas Szulevicz & Paula Cavada-Hrepich*

Pensum:

Ingen pensum.

2. Seminar: Inklusion & inkluderende indsatser *v/ Paula Cavada-Hrepich & Thomas Szulevicz*

Pensum:

- Baltzer, K. & Nissen, M. (2019). Udfordrede elever i udfordrende naturfagligt læringsmiljø. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 319-338). Hans Reitzel. [20 sider]
- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, Vol. 10, No. 1, p. 3-25 [22 sider].
- Hamre, B. (2019). Inklusion - skolens historiske håndtering af diversitet i velfærdsstaten. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 41-58). Hans Reitzel. [18 sider]
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S.K. (2014). Parental perspectives of the role of school factors in school refusal. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 19(2), 131-153. <https://doi.org/10.1080/13632752.2013.816199> [23 sider]
- Heyne, D., GrenLandel, M., Melvin, G., & Gentle Genitty, C. (2018). Differentiation Between School Attendance Problems: Why and How?. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26, 8-34. [27 sider]
- Jensen, M. (2014). "Et inkluderende evidensbegreb" i *Social Kritik* nr.140. S. 71-79 [9 sider]

- Joseph, J. (2016). Governing through Failure and Denial: The New Resilience Agenda. *Millenium: Journal of International Studies*, 44(3), 370-390. [21 sider]
- Kampmann. (2000). Børnekultur, køn og læreprocesser i børnehave og indskoling. *Kvinder, Køn & Forskning*, 1, p. 55-69. <https://doi.org/10.7146/kkf.v0i1.28355> [16 sider]
- Lagermann, L. C. (2019). Kampen for inklusion - en ensom affære. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 405-416). Hans Reitzel. [15 sider]
- Moen, T. (2008) Inclusive Educational Practice: Results of an empirical study in *Scandinavian Journal of Educational Research* Vol. 52 No 1, p. 59-75 [16 sider].
- Morin, A. (2019). Et psykologisk blik på inklusion - at skabe rammer for modtagelse af børns forskellige bidrag. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 125-136). Hans Reitzel. [12 sider]
- Reay, D. & Williams, C. (1999). 'I'll Be a Nothing': Structure, Agency and the Construction of Identity through Assessment. *British Educational Research Journal*, Vol. 25, No. 3, pp. 343-354 [11 sider]
- Sandau Dahlberg, C. (2019). Fra eksklusion til inklusion - pædagogiske indsatser mellem grundskole og ungdomsuddannelse) In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 355-367). Hans Reitzel. [13 sider]
- Skovlund, H. (2019). Inklusion af børn med ADHD- og ASF-diagnoser. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 387-403). Hans Reitzel. [16 sider]
- Testmann, L. (2018). Konflikt of fællesskab blant børn i skolen – perspektiver på inklusion. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp.172-197). København: Dansk Psykologisk Forlag [26 sider]
- Tetler, S. (2019). Hvor er vi? Hvor er vi på vej hen?: inkluderende læringsmiljøer - i et implementeringsperspektiv. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 29-39). Hans Reitzel. [11 sider]
- Theron, L.C. (2016). The everyday ways that school ecologies facilitate resilience: Implications for school psychologists. *School Psychology Internationa*, .37(2), 87-103 [18 sider].
- Toland, J. & Carrigan, D. (2011). Educational psychology and resilience: New concept, new opportunities. *School Psychology International*. 32 (1), 95-106. [12 sider]

3. Seminar: Tværfagligt samarbejde

v/ Paula Cavada-Hrepich & Thomas Szulevicz

Pensum:

- Bronstein, L. R. & Abramson, J.S. (2017). Group Process Dynamics and Skills in Interdisciplinary Teamwork. In Garvin, C.D., Gutiérrez, K.M. & Galinsky, M.J. (Eds.) *Handbook of Social Work with Groups* (pp. 491-509). London: Guilford Press. [18 sider]

- Dee, & Sievertsen, H. H. (2018). The gift of time? School starting age and mental health. *Health Economics*, 27(5), 781–802. <https://doi.org/10.1002/hec.3638>
- Edwards, A. (2010). Expertise: The Relational Turn. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 21-40). Springer. [20 sider].
- Edwards, A. (2010). Relational Agency: Working with Other Practitioners. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 71-80). Springer. [20 sider]
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S.K. (2014). Parental perspectives of the role of school factors in school refusal. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 19(2), 131-153. <https://doi.org/10.1080/13632752.2013.816199> [23 sider]
- Heyne, D., GrenLandel, M., Melvin, G., & Gentle Genitty, C. (2018). Differentiation Between School Attendance Problems: Why and How?. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26, 8-34. [27 sider]
- Hamre, B. (2016). Når diagnosen dikterer pædagogikken. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 141-158). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Koch, I. (2013). Når psykologfaglighed sættes på prøve. I Lihme, B. (Ed.), *Socialt arbejde med udsatte unge* (pp. 156-189). København: Akademisk Forlag. [24 sider]
- Lund, G. E. (2020). Skolefravær kalder på relationsudvikling og kulturudvikling i skolen. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 7-19. [13 sider]
- Matthiesen, N. (2021). Lærerprofessionelt ansvar i mødet med etniske minoritetsforældre. I: K.K.B. Dahl (red.). *Professionspsykologi*. København: Akademisk forlag. [20 sider]
- Morin, A. (2016). Et positioneret samarbejde: på tværs af skole, PPR og psykiatri. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 107-124). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Munck, C. (2016). Når den pædagogiske faglighed undermineres af psykologien. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 89-105). Frydenlund Academic. [17 sider]
- Røn Larsen, M. & Jørgensen, S. (2018). Retlige og institutionelle betingelser for det tværfaglige samarbejde om inklusion i skolen. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp. 254-285). København: Dansk Psykologisk Forlag. [32 sider]

4. Seminar: Educational transitions

v/ Paula Cavada-Hrepich & Thomas Szulevicz

Pensum:

- Bach, D., Kjær, B., & Dannesboe, K. I. (2020). At gøre børn parate til dagen, skolen og livet: arbejdet med det sociale og det faglige i daginstitutionen. I A. Westerling, D. Bach, K. I. Dannesboe, T. Ellegaard, B. Kjær, & N. Kryger (red.), *Parate børn: forestillinger og praksis i mødet mellem familie og daginstitution* (s. 33-65). Frydenlund Academic. [33 sider]
- Cavada-Hrepich, P. (2017). Children's Resistance in the Emergence of Learning as Leading Activity: Playfulness in the Transformation of Spaces of

- Participation. In N. Chaudhary, P. Hviid, G. Marsico & J. Villadsen, *Resistance in Everyday Life* (pp. 203-222). Springer: Singapore. [20 sider]
- Cavada-Hrepich, P. & Roncancio-Moreno, M. (In press). Becoming a Pupil: The Role of Institutional Anticipations in transition. To be published in k. Kamatsu, *The self on the move: Passing through institutional settings*. IPA. [13 sider]
  - Hedegaard, M. & Fleer, M. (2019). Children's Transitions in Everyday Life and Institutions: New Conceptions and Understandings of Transitions. In *Children's Transitions in Everyday Life and Institutions* (pp.1-18). Bloomsbury Academic. [19 sider]
  - Hviid, P., & Zittoun, T. (2008). Editorial introduction: Transitions in the process of education. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 121–130. [8 sider]
  - Kofoed, J. (2008). Muted transitions. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 199-212. Retrieved October 29, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/23421598> [13 sider]
  - Lasgaard, M., Christiansen, J., & Bramsen, R. H. (2015). Overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse - lavt selvværd samt symptomer på depression og angst øger risikoen for ensomhed. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52(2), 68-80. [13 sider]
  - Pedersen, O. & Laursen, J. (2016). "Stop – ro på – tænk!": Normativitet og selvkontrol i statens arbejde med børn og indsatte. *Dansk sociologi*, 27(3/4), 41–62. [21 sider]
  - Schlegel, A., & Barry, H. (2015). Leaving childhood: The nature and meaning of adolescents transition rituals. In L. A. Jensen, (Ed.). *The Oxford handbook of human development and culture: An interdisciplinary perspective* (pp. 327–340). New York: Oxford University Press. [14 sider]
  - Stanek, A. H. (2020). Forskydning af problematikker: om børns overgang fra børnehave til skole. *Psyke and Logos*, 41(1), 39-57. [19 sider]
  - Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]
  - Zittoun, T., Duveen, G., Gillespie, A., Iverson, G., & Psaltis, C. (2003). The Use of Symbolic Resources in Developmental Transitions. *Culture & Psychology*, 9(4), 415–448. [14 sider]

5. Seminar: Arbejdet i PPR – forskellige perspektiver på arbejdet I PPR v/ Thomas Szulevicz & Paula Cavada-Hrepich

Pensum:

- Graff, L., Nüchel, C. & A. S. Møller Sparre, A. (2021). *Psykolog i PPR : Guide til praksis 1. udg.*, Akademisk Forlag [256 sider]
- Matthiesen, N. (2018). Control and Responsibility: Taking a closer look at the work of ensuring wellbeing in neo-liberal schools. *Integrative Psychology and Behavioral Science*. 52(3), 438-448. [10 sider]
- Rahill, S. A. (2018). Parent and teacher satisfaction with school-based psychological reports. *Psychology in the Schools*, 55(6), 693–706. <https://doi.org/10.1002/pits.22126> [13 sider]

PENSUM EDUCATIONAL PRACTICE

- Bach, D., Kjær, B., & Dannesboe, K. I. (2020). At gøre børn parate til dagen, skolen og livet: arbejdet med det sociale og det faglige i daginstitutionen. In A. Westerling, D. Bach, K. I. Dannesboe, T. Ellegaard, B. Kjær, & N. Kryger (red.), *Parate børn: forestillinger og praksis i mødet mellem familie og daginstitution* (pp. 33-65). Frydenlund Academic. [33 sider]
- Baltzer, K. & Nissen, M. (2019). Udfordrede elever i udfordrende naturfagligt læringsmiljø. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 319-338). Hans Reitzel. [20 sider]
- Bergnehr, D. & Cekaite, A. (2018). Adult-initiated touch and its functions at a Swedish preschool. Controlling, affectionate, assisting and educative haptic conduct. *International Journal of Early Years Education*, 26(3), 312–331. [20 sider]
- Bergström, M., & Baviskar, S. (2021). A systematic review of some reliability and validity issues regarding the strengths and difficulties questionnaire focusing on its use in out-of-home care. *Journal of Evidence-Based Social Work*, 18(1), 1-31. [32 sider]
- Bronstein, L. R. & Abramson, J.S. (2017). Group Process Dynamics and Skills in Interdisciplinary Teamwork. In Garvin, C.D., Gutiérrez, K.M. & Galinsky, M.J. (Eds.), *Handbook of Social Work with Groups* (pp. 491-509). London: Guilford Press. [18 sider]
- Burdelski, M. (2020). Teacher compassionate touch in a Japanese preschool. *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 3(1) DOI: 10.7146/si.v3i1.120248 [15 sider]
- Burke, R. & Duncan, J. (2016). Culturally contested corporeality: Regulation of the body in New Zealand and Japanese early childhood education. *Global Studies of Childhood*, 6(1), 6–16. [11 sider]
- Durt, C., Fuchs, T. & Tewes, C. (2017). Embodiment, Enaction, and Culture: Investigating the Constitution of the Shared World. (pp.1-10). Cambridge MA: MIT Press. [11 sider]
- Cavada-Hrepich, P. (2017). Children's Resistance in the Emergence of Learning as Leading Activity: Playfulness in the Transformation of Spaces of Participation. In N. Chaudhary, P. Hviid, G. Marsico & J. Villadsen, *Resistance in Everyday Life* (pp. 203-222). Springer: Singapore. [20 sider]
- Cavada-Hrepich, P. & Roncancio-Moreno, M. (In press). Becoming a Pupil: The Role of Institutional Anticipations in transition. To be published in K. Kamatsu, *The self on the move: Passing through institutional settings*. IPA. [13 sider]
- Cekaite, A. & Bergnehr, D. (2018). Affectionate touch and care: embodied intimacy, compassion and control in early childhood education, *European Early Childhood Education Research Journal*, 26:6, 940-955, DOI: 10.1080/1350293X.2018.1533710 [15 sider]
- Dee, & Sievertsen, H. H. (2018). The gift of time? School starting age and mental health. *Health Economics*, 27(5), 781–802. <https://doi.org/10.1002/hec.3638> [21 sider]
- Demuth, C. (2021, in press). Applying Multimodal Interaction Analysis to Research in Cultural Psychology. In Meike Watzlawik, Ska Salden (eds),

Courageous Methods in Cultural Psychology – Beyond the symbolic nature of language. Springer Series Theory and History in the Social and Human Sciences, edited by Jaan Valsiner. [20 sider]

- Edwards, A. (2010). Expertise: The Relational Turn. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 21-40). Springer. [20 sider].
- Edwards, A. (2010). Relational Agency: Working with Other Practitioners. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 71-80). Springer. [20 sider]
- Fisker, T. B (2020): Fra børn og fulde folk. Hvad børn selv siger om skoleundgåelse. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 67-75. [9 sider]
- Goodwin, C. (2000). Action and embodiment within situated human interaction. *Journal of Pragmatics* 32, 1489-1522. [34 pages]
https://www.ida.liu.se/~729G12/mtrl/action_and_embodiment.pdf
- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, 10 (1), 3-25 [22 sider].
- Graff, L., Nüchel, C. & A. S. Møller Sparre, A. (2021). *Psykolog i PPR : Guide til praksis 1. udg.*, Akademisk Forlag [256 sider]
- Hamre, B. (2016). Når diagnosen dikterer pædagogikken. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 141-158). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Hamre, B. (2019). Inklusion - skolens historiske håndtering af diversitet i velfærdsstaten. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 41-58). Hans Reitzel. [18 sider]
- Harré, R. (2009) The Second Cognitive Revolution. In Leidlmair, K. (2009) *After Cognitivism*. Springer, Dordrecht. Pp. 181-187 https://doi-org.zorac.aub.aau.dk/10.1007/978-1-4020-9992-2_11u.dk/10.1007/978-1-4020-9992-2_11u.dk/10.1007/978-1-4020-9992-2_11 [8 sider]*
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S.K. (2014). Parental perspectives of the role of school factors in school refusal. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 19(2), 131-153. <https://doi.org/10.1080/13632752.2013.816199> [23 sider]
- Hedegaard, M. & Fleer, M. (2019). Children's Transitions in Everyday Life and Institutions: New Conceptions and Understandings of Transitions. In *Children's Transitions in Everyday Life and Institutions* (pp.1-18). Bloomsbury Academic. [19 sider]
- Heyne, D., GrenLandel, M., Melvin, G., & Gentle Genitty, C. (2018). Differentiation Between School Attendance Problems: Why and How?. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26, pp. 8-34. [27 sider]
- Hviid, P., & Zittoun, T. (2008). Editorial introduction: Transitions in the process of education. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 121–130. [8 sider]
- James, A. (2000). Embodied being (s): Understanding the self and the body in childhood. In *The body, childhood and society* (pp. 19-37). Palgrave Macmillan, London. [18 sider]
- Jensen, M. (2014). Et inkluderende evidensbegreb. *Social Kritik*, 140, 71-79 [9 sider]

- Jones, S.H., Adams, T.E. & Ellis, C. (2013). Introduction: coming to know autoethnography as more than method. In *Handbook of Autoethnography* (pp. 17-47). New York: Routledge. [30 sider]
- Joseph, J. (2016). Governing through Failure and Denial: The New Resilience Agenda. *Millenium: Journal of International Studies*, 44(3), 370-390. [21 sider]
- Kampmann. (2000). Børnekultur, køn og læreprocesser i børnehave og indskoling. *Kvinder, Køn & Forskning*, 1, 55-69. <https://doi.org/10.7146/kkf.v0i1.28355> [16 sider]
- Koch, I. (2013). Når psykologfaglighed sættes på prøve. I Lihme, B. (Ed.), *Socialt arbejde med udsatte unge* (pp. 156-189). København: Akademisk Forlag. [24 sider]
- Kofoed, J. (2008). Muted transitions. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 199-212. Retrieved October 29, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/23421598> [13 sider]
- Lagermann, L. C. (2019). Kampen for inklusion - en ensom affære. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 405-416). Hans Reitzel. [15 sider]
- Lasgaard, M., Christiansen, J., & Bramsen, R. H. (2015). Overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse - lavt selvværd samt symptomer på depression og angst øger risikoen for ensomhed. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52(2), 68-80. [13 sider]
- Lund, G. E. (2020). Skolefravær kalder på relationsudvikling og kulturudvikling i skolen. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 7-19. [13 sider]
- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62) [61 sider]
- Matthiesen, N. (2018). Control and Responsibility: Taking a closer look at the work of ensuring wellbeing in neo-liberal schools. *Integrative Psychology and Behavioral Science*. 52(3), 438-448. [10 sider]
- Matthiesen, N. (2021). Lærerprofessionelt ansvar i mødet med etniske minoritetsforældre. I: K.K.B. Dahl (red.). *Professionspsykologi*. København: Akademisk forlag. [20 sider]
- Mauss, M. (1973). Techniques of the Body. *Economy and society*, 2(1), 70-88. [18 sider]
- Mehus, S. (2011). Creating Contexts for Actions: Multimodal Practices for Managing Children's Conduct in the Childcare Classroom. In J. Streek, C. Goodwin & c. LeBaron (eds). *Embodied Interaction. Language and Body in the Material World*. Pp. 123-136. Cambridge University Press. [14 sider]
- Milgram, S. (2010). The experience of living in cities. In Blass, T. (Ed.), *Stanley Milgram. The individual in a social world: Essays and experiments*. 3rd expanded ed., (pp. 11-28). London, England: Pinter & Martin. (Original work published in 1970). [16 sider]
- Moen, T. (2008). Inclusive Educational Practice: Results of an empirical study in *Scandinavian Journal of Educational Research*, 52 (1), 59-75 [16 sider].
- Morin, A. (2016). Et positioneret samarbejde: på tværs af skole, PPR og psykiatri. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 107-124). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Morin, A. (2019). Et psykologisk blik på inklusion - at skabe rammer for modtagelse af børns forskellige bidrag. In K. Petersen & J. Hedegaard

- Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 125-136). Hans Reitzel. [12 sider]
- Munck, C. (2016). Når den pædagogiske faglighed undermineres af psykologien. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 89-105). Frydenlund Academic. [17 sider]
  - Newen, A. de Bruin, L. & Gallagher, S. (2018). 4E cognition. Historical Roots, key concepts and central issues. In Newen, A. de Bruin, L., Gallagher, S. (eds.), *The Oxford handbook of 4E cognition* (pp. 3-8). OUP. [6 sider]
  - Nuttall, M. (1998). States and categories: Indigenous models of personhood in northwest Greenland. In R. Jenkins (ed.) *Questions of competence: Culture, classification, and intellectual disability* (pp. 176-193). Cambridge: Cambridge University Press. ISBN: 0-521-62662-5, [18 sider]
  - Ojala, M. (2012). Hope and climate change: the importance of hope for environmental engagement among young people, *Environmental Education Research*, 18(5), 625-642. [18 sider]
  - Paasch, B. S. & Raudaskoski, P. L. (2018). Multimodal Interaktionsanalyse. In: Davidsen, J. & Kjær, M (eds.). *Videoanalyse af social interaktion*, p. 151-184, Samfundslitteratur [34 sider]
  - Pedersen, O. & Laursen, J. (2016). "Stop – ro på – tænk!": Normativitet og selvkontrol i statens arbejde med børn og indsatte. *Dansk sociologi*, 27(3/4), 41–62. [21 sider]
  - Rahill, S. A. (2018). Parent and teacher satisfaction with school-based psychological reports. *Psychology in the Schools*, 55(6), 693–706. <https://doi.org/10.1002/pits.22126> [13 sider]
  - Raudaskoski, P. L. & Kjær, M. (2016). Interaktionsanalyse. In Horsbøl, A. & Raudaskoski, P. (eds.). *Diskurs og praksis: teori, metode og analyse*. 1. ed, pp. 111-134. Samfundslitteratur. (Metoder i samfundsvidenskab og humaniora; No. 1). [23 sider]
  - Reay, D. & Williams, C. (1999). 'I'll Be a Nothing': Structure, Agency and the Construction of Identity through Assessment. *British Educational Research Journal*, 25(3), 343-354. [11 sider]
  - Røn Larsen, M. & Jørgensen, S. (2018). Retlige og institutionelle betingelser for det tværfaglige samarbejde om inklusion i skolen. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp. 254-285). København: Dansk Psykologisk Forlag. [32 sider]
  - Sandau Dahlberg, C. (2019) Fra eksklusion til inklusion - pædagogiske indsatser mellem grundskole og ungdomsuddannelse) In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 355-367). Hans Reitzel. [13 sider]
  - Schlegel, A., & Barry, H., I. (2015). Leaving childhood: The nature and meaning of adolescents transition rituals. In L. A. Jensen, (Ed.). *The Oxford handbook of human development and culture: An interdisciplinary perspective* (pp. 327–340). New York: Oxford University Press. [14 sider]
  - Simmel, G. (1992). Storbyerne og det åndelige liv (J. Holmgaard, Trans.). *Kultur og Klasse*, 71, 73-84. (Original work published in 1903.) [12 sider]
  - Skovlund, H. (2019). Inklusion af børn med ADHD- og ASF-diagnoser. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 387-403). Hans Reitzel. [16 sider]

- Stanek, A. H. (2020). Forskydning af problematikker: om børns overgang fra børnehave til skole. *Psyke and Logos*, 41(1), 39-57. [19 sider]
- Szulevicz, T. (2018). Psychologists in (neoliberal) schools - What kind of Marriage?. *Integrative Psychology and Behavioral Science*,. 52(3), pp. 366-376. [10 sider]
- Testmann, L. (2018). Konflikt of fællesskab blant børn i skolen – perspektiver på inklusion. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp.172-197). København: Dansk Psykologisk Forlag [26 sider]
- Tetler, S. (2019). Hvor er vi? Hvor er vi på vej hen?: inkluderende læringsmiljøer - i et implementeringsperspektiv. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 29-39). Hans Reitzel. [11 sider]
- Theron, L.C. (2016). The everyday ways that school ecologies facilitate resilience: Implications for school psychologists. *School Psychology International*, .37(2), 87-103 [18 sider].
- Toland, J. & Carrigan, D. (2011). Educational psychology and resilience: New concept, new opportunities. *School Psychology International*. 32 (1), 95-106. [12 sider]
- Van Langenhove, L. (2016). Positioning theory as a framework for analyzing ideographic studies. In G. SAmmut, J. Foster, S. Salavatore, R. Andrisano-Ruggieri (eds.). *Methods of psychological intervention* (pp. 55-70). Charlotte, NC: Information Age Publishing. [16 sider]
- Vivash, J. L. & Morgan, G. (2019). The role of educational psychologists in fuelling the narrative of the 'Velcro Teaching Assistant'. *Frontiers in Education*, 4(66), 1–16. [16 sider]
- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]
- Zittoun, T., Duveen, G., Gillespie, A., Iverson, G., & Psaltis, C. (2003). The Use of Symbolic Resources in Developmental Transitions. *Culture & Psychology*, 9(4), 415–448. [14 sider]

I alt 1496 sider

Eksamen

Mundtlig på baggrund af synopsis. Prøven er individuel.

Prøven er en synopsisprøve. Synopsis udarbejdes i relation til pensum.

En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde.

Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Sidetæl: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter inklusiv votering og karaktergivning.